Aanbiedingsbrief

Momenteel worden we getroffen door een groot aantal crises waar we als Nederland gezamenlijk voor aan de lat staan. Denk aan de oorlog in Oekraïne, de asielcrisis, de stikstofdiscussie, het woningtekort en de problemen rondom de bestaanszekerheid van inwoners. Door de hoge energieprijzen dreigen veel mensen, bedrijven en verenigingen bij het naderen van de winter in grote financiële problemen terecht te komen. Er wordt van de Nederlandse overheden en dus ook van de gemeente Landsmeer momenteel veel gevraagd.

Wij bieden u hierbij onze eerste begroting aan, gebaseerd op het coalitieprogramma “De gemeenteraad van Landsmeer komt tot de kern(en)!” dat gesloten is tussen Lokaal Landsmeer, GroenLinks, Positief Landsmeer en het CDA. In deze begroting wordt op basis van het coalitieprogramma nadere invulling gegeven aan de daarin geschetste lijn van ambities op verschillende beleidsterreinen voor onze gemeente. Het geeft de speerpunten en bijbehorende budgetten voor de komende jaren aan met de nadruk op het jaar 2023.

Voor het eerst in jaren is de mei circulaire 2022 zeer positief en bovendien voorziet de september circulaire 2022 in extra middelen bovenop de mei circulaire. Voor de begroting zijn vooral de extra middelen in 2026 belangrijk, omdat hiermee het verwachtte “ravijn” na 2025 door het Rijk gedeeltelijk weer wordt gecompenseerd. De hogere uitkering van het Rijk komt door de extra uitgaven als gevolg van de pandemie, maar vooral als gevolg van oplopende inflatiecijfers door de oorlog in Oekraïne. Deze inflatiecijfers lopen sinds begin 2022 aanzienlijk op en dit werkt door in de algemene uitkering. Daarmee lijkt de financiële ruimte op onze begroting aanzienlijk te zijn toegenomen, maar deze moet grotendeels weer worden ingezet ter dekking van de prijsindexatie in de begroting.

Samenwerking (intern en extern), transparantie , daadkracht, benaderbaar, participatie van inwoners/ondernemers/instellingen en verbinding met de regio; dit zijn de kernwoorden die de rode draad vormen in ons bestuurlijk handelen de komende vier jaar. Een college dat de gedragscode volledig omarmt en respecteert, dat doet wat het zegt, met plezier werkt, met fatsoen en respect met elkaar omgaat en zich bewust is van zijn voorbeeldfunctie.

De basis voor de bestuurlijke toekomst van Landsmeer is nog altijd een fusie met gelijkgestemde, vergelijkbare, groen-landelijke buren. We gaan door met het voeren van gesprekken en stellen in januari 2023 de kernkwaliteiten van de gemeente Landsmeer vast.

Op het terrein van openbare orde en veiligheid is een toename van aandachtsgebieden te constateren, bijvoorbeeld ondermijning, gestructureerde handhaving, georganiseerde criminaliteit en crisis-en rampenbestrijding. We gaan een integraal handhavingsbeleid formuleren, de formatie OOV wordt uitgebreid en er zal extra inzet door BOA’s worden gedaan.

We ontwikkelen en benutten de kernkwaliteiten van onze gemeente, want we zijn trots op ‘onze identiteit’. We investeren in een leefomgeving, waar het voor inwoners, maatschappelijk organisaties en bedrijven goed is om te wonen, werken en recreëren. We houden het woon- en vestigingsklimaat in onze gemeente op peil en zorgen, zowel binnenstedelijk als in het buitengebied, voor een goede balans tussen economie en leefbaarheid, veiligheid en vrijheid. We willen een toegankelijk, veilig openbaar gebied. We handhaven de bereikbaarheid, vergroten de verkeersveiligheid en zorgen voor een goede doorstroming in het verkeer. Met beperkte financiële

middelen proberen we onze assets zo goed mogelijk te onderhouden. Bij de investeringen in het ruimtelijk domein spelen verschillende ontwikkelingen een rol. Hiervan springt de komst van de nieuwe Omgevingswet, inwerkingtreding 1 juli 2023, het meest in het oog. Deze nieuwe wet vraagt een andere rol van het gemeentebestuur. De nieuwe Omgevingswet benadert de fysieke leefomgeving integraal. De wet moet de afwegingsruimte van het bestuur vergroten en besluitvorming over projecten in de fysieke leefomgeving versnellen en verbeteren. Door onder andere in te zetten op een heldere omgevingsvisie met duidelijke kaders, willen we maximaal gebruik maken van de mogelijkheden en ruimte die de nieuwe Omgevingswet biedt.

Duurzaamheid heeft een belangrijke plaats in ons beleid. Belangrijke randvoorwaarde daarvoor is een uitbreiding van de formatie duurzaamheid. We gaan daarnaast onder meer in 2023 een duurzaamheidsfonds instellen, een onderzoek doen naar zonnepanelen op gemeentelijke gebouwen en de oprichting van een energie-corporatie faciliteren.

De openbare ruimte is de woonkamer van alle inwoners van Den Ilp, Landsmeer en Purmerland. De gemeente draagt zorg voor een schone en veilige openbare ruimte, zodat alle inwoners van onze gemeente hier optimaal gebruik van kunnen maken. De openbare ruimte wordt degelijk onderhouden. De openbare ruimte houdt rekening met de natuur en het milieu en draagt zo bij aan een duurzame samenleving. Het eind 2021 vastgestelde Beleidsplan Groenbeheer vormt de basis voor het gemeentelijke groenbeleid waarbij het vasthouden van de huidige beeldkwaliteit daarbij centraal staat.

Wonen voor de inwoners van onze gemeente is een belangrijk speerpunt. We willen daarom tempo maken met bouwen. Dat betekent dat wij de woningvoorraad voor de verschillende doelgroepen de komende jaren willen vergroten. Daarom gaan we een visie voor de woningtoewijzing opstellen en de woonvisie actualiseren. We komen ook met een plan voor de mogelijke herontwikkeling van de locatie van het gemeentehuis.

De gemeente is economisch krachtig en toeristisch aantrekkelijk. Hier is voor zowel gevestigde als nieuwe bedrijven en ZZP'ers ruimte voor ondernemerschap. Door zijn centrale ligging is onze gemeente aantrekkelijk voor onze inwoners, toeristen en bezoekers. Om economie, recreatie en toerisme in hun onderlinge relatie te bezien maken we een integrale visie op deze thema's in hun onderlinge relatie.

Het sociaal domein faciliteert de sociale basisvoorzieningen. Ook biedt het, als een inwoner niet (meer) zelfredzaam is en het ook met het eigen informele netwerk niet mogelijk is, ondersteuning op diverse levensgebieden. De gemeente zet zich er samen met andere organisaties voor in dat kinderen zich ontwikkelen tot gezonde jongeren en zelfstandige volwassenen, dat volwassenen zelfstandig kunnen functioneren en senioren vitaal en zelfredzaam blijven.

Op dit brede terrein hebben een aantal punten die prioriteit: extra aandacht voor de schuldhulpverlening en extra middelen voor de jeugdzorg (o.a. vanuit perspectief om jongeren zolang mogelijk thuis te laten wonen). We gaan het taboe op eenzaamheid doorbreken door het onderwerp bespreekbaar te maken. Armoede en schulden vormen een groeiend probleem in onze samenleving. Daarom gaan we schuldsituaties zo vroeg mogelijk opsporen om problematische schulden te voorkomen.

Sport en Cultuur zijn belangrijke pijlers voor een vitale Landsmeerse samenleving en dragen bij aan de economische ontwikkeling van de gemeente en de sociaal-maatschappelijke ontwikkeling van haar inwoners. Het doel is dat alle inwoners van Den Ilp, Landsmeer en Purmerland actief en/of passief participeren in de samenleving, zowel op sportief als op cultureel gebied.. Hierbij hoort ook aandacht voor ons kunst en cultureel erfgoed zoals bijvoorbeeld Anton Heyboer en Grietje Tump.

Al deze ambities moeten binnen de financiële kaders van het begrotingsbeleid gerealiseerd worden. Een robuuste, toekomstbestendige, sluitende begroting is het uitgangspunt van ons college. We hanteren een stringent begrotingsbeleid waarbij eventuele tegenvallers in eerste instantie opvangen worden binnen het programma. De voorliggende begroting is dan ook in meerjarig perspectief een sluitende begroting.

De provincie beoordeelt de begrotingen van gemeenten o.a. op het structurele begrotingssaldi voor de komende 4 jaar. Deze begroting laat zien dat het structurele begrotingssaldo positief is over de jaarschijven 2023 tot en met 2025 maar vanaf 2026 een duidelijk mindere ontwikkeling laat zien. Daarmee blijft de gemeente vooralsnog onder repressief toezicht van de provincie staan, maar zal de provincie de ontwikkelingen vanaf 2026 goed in de gaten houden.

Voor de OZB is er sinds de begroting 2022 een meer robuuste en bestendige wijze van berekening. In de vorige begroting heeft een actualisatie van de prijsindexcijfers en een nacalculatie plaatsgevonden over de voorgaande jaren. Door deze inhaalslag is de indexatie weer op peil gebracht en daarom kan de berekening van de OZB vanaf deze begroting mee in de gebruikelijke indexatie systematiek, waarbij nacalculatie plaatsvind over het voorgaand jaar van de begroting (zie de paragraaf Bedrijfsvoering onder "overige ontwikkelingen").

De organisatie van de gemeente Landsmeer is een beheerorganisatie. Dat betekent dat onze formatie is afgestemd op uitvoering van wettelijke taken en eerder vastgesteld beleid. Nieuwe taken oppakken is alleen mogelijk door de formatie te verhogen of ‘oud’ inleveren voor ‘nieuw’. Bij enkele hierboven genoemde domeinen is dit effect te constateren. Los van deze “beperking” zal de organisatie de mogelijkheden van de verdere ontwikkeling van de (digitale) dienstverlening aan onze inwoners als uitgangspunt hanteren.

Hierboven zijn de belangrijkste onderdelen van de begroting 2023 geschetst. Er is ook een aantal zaken die niet te voorzien zijn, een bepaalde ongewisheid die ook onzekerheid teweeg kan brengen. Een paar jaar geleden bestond Corona nog niet en wisten we niet dat er een oorlog tussen in Oekraïne zou ontstaan. Situaties met grote maatschappelijke effecten op landelijk en lokaal niveau (o.a opvang vluchtelingen). We weten dus niet wat er komende jaren nog op ons af komt, wat mogelijk ook effect heeft op de gemeente. Voorbereiden hierop is niet altijd mogelijk, maar als het er is moeten we het gezamenlijk aanpakken.

We zijn er van overtuigd dat we in goede verhouding met uw raad niet alleen uitvoering kunnen geven aan deze begroting maar ook onvoorziene situaties het hoofd kunnen bieden. We kijken uit naar een plezierige en betekenisvolle samenwerking met uw raad zodat we in gezamenlijkheid de bouwstenen kunnen leveren voor de toekomst van de inwoners van Den Ilp, Landsmeer en Purmerland.

Algemeen

Inhoudsopgave

Aanbiedingsbrief....1
Algemeen....4
Inhoudsopgave....4
Samenvatting....5
Leeswijzer....12
Programma's....14
Algemeen Bestuur....15
Integrale Veiligheid....23
Ruimtelijk Domein....33
Sociaal Domein....57
Financiën....78
Paragrafen....88
Lokale heffingen....89
Weerstandsvermogen....93
Onderhoud kapitaalgoederen....102
Financiering....106
Bedrijfsvoering....114
Verbonden partijen....122
Grondbeleid....130
Financiën....132
Financiële positie....132
Meerjaren investeringsplan....141
Bijlage Meerjareninvesteringsplanning....142
Bijlagen....153
Taakvelden....153
Waarderingsgrondslagen....155
Algemeen....155
Balans....156
Afkortingen en begrippen....158

Samenvatting

Voor u ligt de programmabegroting 2023-2026.

De programma's zijn in zowel inhoudelijk als financieel opzicht overzichtelijk door het opnemen van speerpunten per programma. Deze zijn gebaseerd op de speerpunten van het college voor de komende jaren en de door uw raad vastgestelde beleidsnota's. Per programma zijn op product-activiteit niveau de meerjaren baten en lasten inzichtelijk, alsmede de toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves.

Overzicht structureel en incidenteel begrotingssaldo

Bedragen * €1.000				
	2023	2024	2025	2026
Incidenteel begrotingssaldo	**169**	**95**	**-32**	**59**
Structureel begrotingssaldo	**-159**	**45**	**550**	**10**
Saldo begroting 2023-2026	**9**	**140**	**519**	**69**

In de tabel zijn structureel en incidenteel saldo separaat weergegeven. De beoordeling voor de goedkeuring door de provincie wordt gebaseerd op het structurele saldo, waarbij wordt meegewogen dat de algemene reserve niet grotendeels ter dekking van het incidentele saldo wordt gebracht. Dat betekent dat niet alleen naar de structurele begrotingssaldi moet worden gekeken, maar dat ook de incidentele saldi zullen moeten worden aangepakt om te voorkomen dat deze ten laste van de algemene reserve komen.

Het "saldo begroting 2023-2026" is de eindconclusie van het proces van de totstandkoming van de begroting. In het vervolg van deze samenvatting nemen we u mee in het verloop van het saldo sinds de vorige begroting. Dit jaar is besloten om geen Perspectiefnota op te stellen, vanwege de latere vorming van de raad en het college, alsook de bijzondere positie van het college als gevolg van het vertrek van een zittend wethouder.

Wel is er een raadsinformatiebrief aan uw raad aangeboden over de gevolgen van de mei-circulaire 2022, waarin voor de jaren 2022-2026 een positief financiële uitwerking is uitgelegd. Voor het jaar 2026 was echter een duidelijk neerwaartse trend aangegeven, welke met de september circulaire is opgevangen door een extra impuls vanuit het Rijk voor alle gemeenten.

De positieve uitwerking van de mei-circulaire, en de september circulaire, is mede het gevolg van de hoge inflatiecijfers, waarbij het Rijk ook heeft aangeraden verstandig om te gaan met indexeren voor de komende jaren en tevens voorzichtigheid te betrachten voor het aangaan van structurele verplichtingen. Verdere structurele lasten die worden aangegaan zullen onze financieel structurele positie uiteraard nadelig beïnvloeden. In deze begroting is de indexering goed overwogen en tevens de focus gehouden op toekomstbestendig begroten, zoals de afgelopen jaren is ingestoken.

Het totaalsaldo is positief, en laat structureel in de komende jaren een overwegend positief saldo zien, ook in 2026. Daarmee blijft het toezicht van de Provincie repressief.

Totaaloverzicht verloop begrotingssaldo

Bedragen * €1.000				
Omschrijving	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**
Primaire begroting	-126	-143	135	135
1e Berap 2022	14	11	7	7
2e Berap 2022	-131	-131	-131	-131
Tussentotaal	**-243**	**-264**	**11**	**11**
Begroting 2023 - 2026				
Administratieve wijzigingen	0	0	0	0
Nieuw beleid	-176	-685	-626	-422
Bestaand beleid	-385	-212	-150	-221
Autonome ontwikkelingen	-98	-109	-119	-122
Indexering	-1.057	-1.639	-2.211	-2.211
Effect circulaires	1.968	3.048	3.615	3.035
Totaal gevolgen begroting 2023 - 2026	**252**	**404**	**508**	**58**
Totaal	**9**	**140**	**519**	**69**

Toelichting bij de tabel:

Primaire begroting.

De basis van de berekeningen is de primaire begroting, de financiële stand van zaken van begin 2022. Vanwege de bijzondere bestuurlijke positie is besloten om dit jaar geen Perspectiefnota op te stellen. U treft dit jaar in deze begroting dan ook geen saldo aan uit de Perspectiefnota.

Berap I en II

De eerste en tweede bestuursrapportage (Berap I en II) beschrijft de financiële ontwikkeling van het lopende jaar 2022. Deze ontwikkeling heeft, zoals altijd, deels gevolgen voor de financiën in de komende jaren.

Nieuw beleid:

Nieuw beleid heeft betrekking op (extra) middelen voor uitbreiding van een nieuwe taak of beleidswijziging op bestaande taken en beleidsterreinen. Het gaat hierbij om zowel beleidsintensiveringen als -extensiveringen. Ook ombuigingen en taakstelling behoren tot deze categorie.

Bestaand beleid:

Dit betreft mutaties die naar aard en inhoud betrekking hebben op een bijstelling van het huidig beleid. Het gaat bijvoorbeeld om mutaties volgend uit de bestaande personeelsbegroting, areaaluitbreiding, vrijvallende kapitaallasten, en neutrale wijzigingen die ten tijde van de begroting worden geïnventariseerd.

Autonome ontwikkelingen:

Autonome ontwikkelingen zijn ontwikkelingen die op de gemeente afkomen en waar de gemeente zelf geen invloed op kan uitoefenen.

Indexering

De systematiek omtrent de post indexering wordt uitgelegd in de paragraaf Bedrijfsvoering (onder "overige ontwikkelingen"). De indexering betreft:

Indexering 'Loonvoet sector overheid eigen personeel'
Dit betreft de indexering op de budgetten waarbij de looncomponent een belangrijke factor is en dit de loonontwikkelingen op binnen de sector overheid volgt.

Indexering 'Prijzen netto materiële consumptie '
Dit betreft de indexering op de budgetten waarbij de looncomponent niet de belangrijkste factor is en de belangrijke component in de overige kosten ligt.

Indexering 'Personeelslasten'
Dit betreft de indexering op de personeelsbegroting voor de gemeente Landsmeer. Deze indexering is apart berekend en weergegeven (gelijk aan de indexering 'Loonvoet sector overheid eigen personeel') om zo de financiële gevolgen van de indexering op onze personeelsbegroting inzichtelijk te maken.

Indexering 'Loonvoet sector overheid / sociaal domein '
Dit betreft de indexering op de budgetten waarbij de looncomponent een belangrijke factor is en dit de loonontwikkelingen op het sociaal domein volgt.

Indexering 'Leges'
Dit betreft de indexering op de leges, waarbij de indexering systematiek van de OZB wordt toegepast. Deze indexering heeft, in tegenstelling tot de andere indexeringen, een positieve invloed op het totaalbedrag aan indexering. Dit omdat het hier baten betreft en geen lasten.

Bovenstaande posten vind u gesaldeerd terug in alle programma's. Voor de leesbaarheid is gekozen om bovenstaande indexeringsposten in de programma's te salderen en derhalve per programma te laten zien.

Onderstaande tabel geeft u inzicht in de indexering per bovenstaande indexeringspost:

Indexering in begroting 2023	2023	2024	2025	2026
- loonvoet sector overheid	50	69	87	87
- loonvoet sector overheid/sociaal domein	309	548	780	780
- prijzen netto materiele consumptie	355	546	739	739
- personeelslasten	360	504	645	645
- indexering leges	-17	-28	-40	-40
Totaal aan indexering	1.057	1.639	2.211	2.211

Deze indexeringen zijn per programma opgenomen in de verdere begroting, en voor uw leesbaarheid gesaldeerd per programma. Om dit in een totaaloverzicht per programma te tonen leidt dit tot de volgende tabel, welke bedragen u weer terug vind in de programma's:

Indexering per programma gesaldeerd	2023	2024	2025	2026
- algemeen bestuur	105	149	191	191
- integrale veiligheid	21	28	35	35
- ruimtelijke domein	207	309	411	411
- sociaal domein	496	820	1.138	1.138
- financiën	228	333	436	436
Totaal aan indexering	1.057	1.639	2.211	2.211

Effect Circulaires

Voor de begroting zijn twee circulaires verwerkt, de mei circulaire en de september circulaire. De RIB waarin de raad is meegenomen in de effecten van de mei circulaire is uiteraard verwerkt, om de aansluiting in deze begroting zichtbaar te maken is onderstaande tabel ingevoegd.

Mei circulaire :

In de RIB was een tabel 3 opgenomen, welke u hieronder aantreft. De daarin opgenomen bedragen onderin de tabel (vrij besteedbaar exclusief doorberekening inflatie), zijn gebruikt om de verdere aansluiting richting deze begroting inzichtelijk te maken.

Tabel 3 uit de RIB:

Vrij besteedbaar	2022	2023	2024	2025	2026
Mutatie algemene uitkering	613.449	2.120.114	3.159.314	3.748.229	2.255.392
Jeugdhulp subsidieregeling continuïteitsregeling cruciale jeugdzorg	-€ 4.672	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Overige posten kleine mutaties	€ 199	-€ 1.144	-€ 3.210	-€ 3.349	-€ 3.858
Participatie (IU)	-€ 13.737	-€ 67.405	-€ 70.245	-€ 72.540	-€ 74.866
Voogdij/18+ (IU)	€ 9.695	-€ 260.068	-€ 260.068	-€ 260.068	-€ 260.068
Participatie: loon- en prijsbijstelling 2022		€ 1.089	€ 1.106	€ 1.141	€ 1.174
Voogdij/18+: loon- en prijsbijstelling 2022		€ 10.437	€ 10.573	€ 10.821	€ 11.118
Vergoeding raadsleden (IU)	€ 3.543	-€ 114.265	-€ 114.265	-€ 114.265	-€ 114.265
Compensatie jeugdzorg in begroting 2023-2025		€ 88.688	-€ 45.640	-€ 41.945	-€ 156.340
Vrij besteedbaar exclusief doorberekening inflatie	€ 608.477	€ 1.777.446	€ 2.677.565	€ 3.268.024	€ 1.658.287

In tabelvorm ziet het beeld ten opzichte van de RIB mei circulaire er als volgt uit:

Omschrijving	2023	2024	2025	2026
Vrij besteedbaar conform RIB	1.778	2.677	3.268	1.658
-Budget Sociaal Domein (punt 1)	50	50	50	50
-Extra jeugdhulp oud (punt 2)		-399	-368	-254
-Extra jeugdhulp nieuw (punt 2)		532	491	338
-nieuwe beginstand (punt 3)				524
Financieel overzicht v.w.b. mei circulaire	1.828	2.860	3.441	2.317

Bovenstaande 3 punten in de tabel betreffen de volgende:

1. Binnen de begroting is er afdoende geld voor bepaalde zaken in het Sociaal Domein begroot , zodat op dit moment de extra compensatie van het Rijk niet ingezet hoeft te worden voor dat doel en daarmee vrij besteedbaar is.

2. Het kabinet heeft besloten om de bijdragen met betrekking tot de jeugdhulp te verhogen naar het oude niveau, waarbij wij in de Raadsinformatiebrief nog uit gingen van een opgenomen 75% dekking voor de kosten van de jeugdhulp. Na de RIB heeft de Provincie bevestigd dat hier 100% dekking voor mag worden opgenomen. Hierbij dient opgemerkt te worden dat dit pas bevestigd wordt bij de september circulaire . Echter vanuit de Provincie is al aangegeven dat in de begroting de 100% kan worden opgenomen, waardoor het vrij besteedbare deel uit de eerdere RIB dus is toegenomen.

3. Bij de overgang van onze boekhouding naar 2022 wordt er automatisch een nieuw laatste boekjaar toegevoegd, in dit geval 2026, met de gegevens van het jaar ervoor (dus 2026=2025). Het bedrag van de AU in 2026 is dan gelijk aan de stand van 2025. Het ministerie heeft een systeem waarbij een nieuwe beginstand van de AU voor 2026 wordt gegenereerd, deze wordt gegenereerd op basis van aannames in aantallen (aantal inwoners, aantal bijstandsgerechtigden etc.) Deze beginstand is nu bekend en wijkt in positieve zin af van wat wij op dit moment in de boeken hebben staan.

September circulaire :

Op basis van de septembercirculaire 2022 is de hoogte van de algemene uitkering berekend voor de jaren 2023 tot en met 2026.

Vervolgens zijn de resultaten vergeleken met de ramingen voor de jaren 2023-2026, welke zijn gebaseerd op de mei-circulaire 2022 met een eventuele bijstelling van de beginstand.

De algemene uitkering kent mutaties waar ook uitgavenbudgetten tegenover staan en het vrij besteedbare deel.

Ontwikkeling uitkeringsbasis:

Het eerder aangekondigde ravijn voor 2026 is in de september circulaire ondervangen door een extra uitkering van het Rijk van 1 miljard euro. Het Rijk werkt met gemeenten en provincies aan een nieuwe financieringssystematiek vanaf 2026, en in aanloop daartoe heeft het kabinet de 1 miljard extra beschikbaar gesteld voor 2026.

Ten tijde van het opstellen van deze begroting is bekend geworden dat het Rijk de WOZ waarden voor de uitkeringsjaren 2023 e.v. onjuist zijn opgenomen in de september circulaire door het Rijk. In de december circulaire zal dit hersteld worden. De verwachting is dat dit een negatief effect zal hebben, echter in hoeverre het Rijk dit zal compenseren in december 2022 is nog niet bekend.

September circulaire t.o.v. mei circulaire

In onderstaand overzicht treft u de bijstelling aan van de algemene uitkering, kortom de extra uitkering t.o.v. de mei circulaire voor 2023-2026:

Algemene uitkering september circulaire	2023	2024	2025	2026
Financieel overzicht v.w.b. mei circulaire	1.828	2.860	3.441	2.317
Verschil mei circulaire – september circulaire	141	188	174	718
Effect circulaires (zie eerdere tabel met totaalsaldi)	1.968	3.048	3.615	3.035

Voor de transparantie over de september circulaire treft u onderstaand nog het overzicht aan, rechtstreeks uit de circulaire, met alle wijzigingen (zoals ook in de RIB over de mei circulaire aan uw raad is verstrekt) ten opzichte van de mei circulaire. Omdat dit een vaste tabel is, zit hier ook 2022 in, hetgeen op deze begroting niet van toepassing is.

	Verklaren verschil septembercirculaire 2022 en meicirculaire 2022	2022	2023	2024	2025	2026
1	Energietoeslag (extra t.o.v. meicirculaire)	146.730				
2	Landelijke Vreemdelingen Voorziening	-2.934				
3	Asiel (Inburgering)	12.856	28.112	22.392		
4	BRP en BSN naheffinge 2021 en bijdrage 2022	-1.048				
5	Participatie IPS Regeling		-3.525			
6	Uitvoeringskosten SVB PGB Trekkingsrechten		-11.807	-12.660	-13.428	-12.887
7	Bijdrage centrale financiering GDI		-4.919	-5.223	-5.498	-5.242
8	Gezond in de stad	4.290	0	0	0	0
9	Maatschappelijke begeleiding statushouders	23.700	0	0	0	0
10	Invoeringskosten Omgevingswet	150.507	0	0	0	0
11	Wet kwaliteitsborging bouw (Wkb)	24.684	10.039	10.047	10.047	9.971
12	Leerlingenvervoer Oekraïne	10.291	0	0	0	0
13	Mutatie algemene uitkering	347.455	123.047	173.199	183.205	726.554
	Totaal verschil septembercirculaire 2022 en meicirculaire 2021	**716.531**	**140.947**	**187.755**	**174.326**	**718.396**

Overzicht saldo verdeeld over de programma's

De totaalbedragen die in het overzicht begrotingssaldo staan, zijn in onderstaande tabel verdeeld over de programma's. Toelichting daarbij is bij de diverse programma's opgenomen.

Bedragen * € 1.000		Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
		2021	2022	2023	2024	2025	2026
1	**Algemeen bestuur**	-2.022	-2.284	-2.434	-2.420	-2.466	-2.466
2	**Integrale veiligheid**	-1.271	-1.371	-1.529	-1.550	-1.568	-1.568
3	**Ruimtelijk domein**	-6.308	-6.829	-7.335	-7.521	-7.625	-7.640
4	**Sociaal domein**	-11.820	-12.110	-11.949	-12.193	-12.433	-12.413
5	**Financiën**	-4.410	-5.417	-5.588	-5.982	-6.265	-6.297
	Totaal lasten	**-25.831**	**-28.011**	**-28.835**	**-29.666**	**-30.358**	**-30.384**
1	**Algemeen bestuur**	241	152	153	153	153	153
2	**Integrale veiligheid**	185	99	105	109	113	113
3	**Ruimtelijk domein**	3.461	3.908	3.931	4.037	4.138	4.207
4	**Sociaal domein**	4.322	2.463	2.423	2.370	2.370	2.370
5	**Financiën**	19.277	21.649	21.617	23.064	24.121	23.540
	Totaal baten	**27.486**	**28.270**	**28.229**	**29.732**	**30.894**	**30.381**
	Saldo voor mutaties reserves	**1.655**	**259**	**-606**	**66**	**537**	**-3**
	Toevoegingen reserves	-646	-587	350	-5	-25	0
	Onttrekkingen reserves	1.209	768	266	79	7	72
	Saldo reserves	**563**	**181**	**616**	**74**	**-18**	**72**
	Saldo na mutaties reserves	**2.218**	**440**	**9**	**140**	**519**	**69**

Ontwikkeling algemene reserve

In deze begroting heeft het college opnieuw aandacht geschonken aan instandhouding dan wel toename van de algemene reserve in de begrotingsperiode 2023-2026. Dit door een zo gunstig mogelijk begrotingssaldo te effectueren, maar ook door in de komende begrotingsperiode geen uitnamen uit de algemene reserve voor intensivering van bestaand of nieuw beleid aan uw raad voor te stellen. Als gevolg van het positieve saldo van de jaarrekening 2021 en het besluit van uw raad om een groot deel van dit saldo te storten in de algemene reserve, is de meerjarige trend van de algemene reserve niet meer negatief zoals in de begroting 2022.

In de paragraaf weerstandsvermogen is te zien dat de algemene reserve door het toekomst bestendige begrotingsbeleid van de afgelopen jaren langzaam aan toeneemt. Tevens zijn bepaalde risico's anders gewaardeerd en is de bestemmingsreserve weerstandsvermogen lager dan bij het vast stellen van de jaarrekening 2021, met als gevolg een overheveling van een deel van deze bestemmingsreserve naar de algemene reserve. Het college benadrukt met klem het belang van instandhouding c.q. toename van de algemene reserve als buffer voor het opvangen budgetoverschrijdingen en als fundament voor de solvabiliteit (kredietwaardigheid) van de gemeente, namelijk het vermogen om aan de financiële verplichtingen te kunnen blijven voldoen.

Investeringen 2023-2026

Uw raad heeft vanaf het begrotingsjaar 2021 besloten om een kapitaallastenlimiet van € 300.000,- in te stellen. Op basis van dit limiet heeft uw raad op 25-3-2021 de MIP 2021-2024 vastgesteld. Bij vaststelling van de MIP heeft uw raad ook besloten om een reserve in te stellen, waardoor er ruimte ontstaat om flexibeler te handelen. Het is immers niet mogelijk om ieder jaar exact op de vastgestelde kapitaallastenlimiet uit te komen. In de bijlage MIP (Meerjareninvesteringsplan) wordt uitgelegd dat ook de investeringen geïndexeerd moeten worden om mee te bewegen met de marktontwikkelingen. Voorgesteld wordt dan ook om de kapitaallasten limiet mee te laten bewegen met die indexering, en in deze begroting is derhalve rekening gehouden met een kapitaallasten limiet vanaf 2023 van € 350.000.

Leeswijzer

De begroting bestaat uit de volgende onderdelen; Algemeen, programma's, paragrafen, financiën en de bijlagen. Hieronder worden deze verder toegelicht.

De financiële cijfers in tabellen staan altijd weergegeven in hele euro's tenzij anders vermeld. Lasten staan negatief weergegeven en baten positief. Staat er bij de verschillenkolom een negatief bedrag dan is dat nadelig (meer uitgegeven of minder ontvangen).
Bij een aantal mutaties wordt het begrip "Budgettair neutraal" gebruikt. Dat betekent dat een mutatie per saldo geen geld kost of oplevert. Deze duiding geeft helderheid als een budgettair neutrale mutatie over meerdere programma's impact heeft. Door aan de toelichting toe te voegen dat de mutatie budgettair neutraal is, dan weet u als lezer dat een en ander neutraal gedekt is.

Algemeen
Onder algemeen vindt u de financiële samenvatting van de begroting 2023 - 2026 en deze leeswijzer.

Indexering
De hogere vergoeding vanuit het Rijk, in de mei circulaire en september circulaire is grotendeels ingegeven door de enorme inflatie, waarbij het Rijk ook aangeeft om bestendig te indexeren. De systematiek die gehanteerd is voor de indexering in deze begroting wordt in de paragraaf Bedrijfsvoering (onder "overige ontwikkelingen") uiteengezet. In de verschillende programma's wordt onderscheid gemaakt in een 5-tal categorieën waarop de indexering is toegepast. In de "Samenvatting" van deze begroting wordt dit uitvoering uitgelegd. In de programma's is per beleidsveld de indexering gesaldeerd weergegeven.

Programma's
Per beleidsprogramma is het volgende opgenomen:

- Algemeen: bestaat uit de portefeuillehouder en de missie van het programma
- Speerpunten: hier zijn de speerpunten opgenomen met hun omschrijving. Vervolgens wordt het beoogde effect dat wordt nagestreefd beschreven aan de hand van de vraag; 'Wat willen we bereiken?' Vervolgens volgen de activiteiten die worden omschreven aan de hand van de vraag; 'Wat gaan we daarvoor doen?'
- Financiën: hier is onder 'Wat mag het kosten' per product-activiteit aangegeven welke lasten en baten in meerjarig perspectief zijn opgenomen en op programma niveau de toevoegingen en onttrekkingen aan de reserve(s).
- Beleidsindicatoren: hier zijn de verschillende (verplichte) BBV indicatoren opgenomen met de laatst bekende gegevens.
- Beleidsstukken: Onder dit kopje staan de huidig geldende beleidsstukken behorende bij het programma.
- Verbonden partijen: Hier vindt u de verbonden partijen behorende bij het betreffende programma. In de paragraaf Verbonden partijen treft u vervolgens alle verbonden partijen aan.

Paragrafen
In paragrafen staan onder meer de door het BBV verplicht gestelde paragrafen. Deze paragrafen geven een gebundelde verantwoording over bepaalde thema's. Het betreft de paragrafen; lokale heffingen, weerstandsvermogen, onderhoud kapitaalgoederen, financiering, bedrijfsvoering,

verbonden partijen en grondbeleid.

Financiën
Hoofdstuk Financiën bestaat uit de volgende onderdelen:

- Financiële positie
- Overzicht baten en lasten
- Algemene dekkingsmiddelen
- Incidentele baten en lasten
- Overzicht reserves
- Overzicht voorzieningen
- Meerjaren InvesteringsPlan (MIP)

Bijlagen
Het laatste deel van de begroting toont de bijlagen. Hierin wordt onder andere inzicht gegeven in de taakvelden, waarderingsgrondslagen, afkortingen en begrippen, subsidies, EMU-saldo.

Programma's

Algemeen Bestuur

Portefeuillehouder

Burgemeester L. de Lange

Wethouder M. Breij (Bestuurlijke toekomst)

Wethouder J. van Boeijen (Participatie)

Missie

Binnen het bestuurlijk stelsel vervullen de gemeenteraad en het college van Burgemeester en Wethouders hun rol. De rekenkamer en ombudsman leveren een bijdrage aan de verbetering van het openbaar bestuur en het dorp. Dit door respectievelijk kritisch mee te kijken naar het beleid van de gemeentelijke organisatie en aanspreekbaar te zijn bij klachten hierover.

Het programma Algemeen Bestuur gaat over het samenspel tussen inwoners, ondernemers en de gemeente. Binnen dit programma zijn dan ook de belangrijkste thema's dienstverlening, communicatie/participatie en samenwerking.

De gemeente gaat over de dienstverlening. Het organiseren van de gemeentelijke dienstverlening aan inwoners en ondernemers stemmen we dan ook zoveel mogelijk af op de gebruikers. Goede voorbeelden hiervan zijn de digitalisering van de dienstverlening en het gebruiken van digitale communicatiekanalen.

Bij het opstellen en uitvoeren van beleid, projecten blijft de hoofdvraag wat de inwoners en ondernemers belangrijk vinden en welke bijdrage zij kunnen leveren aan de realisatie van hun (ideale) leefomgeving. Hiervoor wordt de term participatie veelal gebruikt.

Waar gemeenten elkaar nodig hebben zoeken ze de samenwerking. Dit vindt plaats in de Metropool-regio Amsterdam en de regio Zaanstreek-Waterland waar Landsmeer de samenwerking zoekt met andere gemeenten om de bestuurskracht te verbeteren. Daarnaast wordt met de buurgemeenten overlegd over de mogelijkheden van een bestuurlijke fusie, de zogeheten bestuurlijke toekomst.

Speerpunten

Bestuurlijke toekomst
Omschrijving speerpunt
Een fusie op basis van gelijkwaardigheid en wederzijdse waardering. In de basis ligt de focus nog altijd op fuseren met onze gelijkgestemde, vergelijkbare, groen landelijke buurgemeenten.
Wat willen we bereiken?
We willen in 2023 komen tot een raadsbesluit waarbij richting wordt gegeven op welke mogelijke fusiepartners het college zich moet richten.
Wat gaan we daar voor doen?
- De inwoners zullen actief worden betrokken (infomeren, consulteren, participeren) door de gemeenteraad en het college, voordat een nieuw raadsbesluit zal worden genomen.

- De kernkwaliteiten van de gemeente Landsmeer zijn in beeld gebracht en de inwoners blijven informeren over de stand van zaken bestuurlijke toekomst.
- De raad vragen een keuze te maken met betrekking tot de richting van (bestuurlijke) fusie, waarbij het beschikbare instrumentarium, zoals bijvoorbeeld een draagvlak onderzoek of referendum, als sluitstuk voor een eventuele fusie niet uitgesloten wordt.

IBP
Omschrijving speerpunt
De ambities uit het IBP (Interbestuurlijk Programma) koppelen aan bestaande ambities om zodoende een bijdrage te leveren aan de maatschappelijke opgaven.
Wat willen we bereiken?
De ambities uit het IBP (Interbestuurlijk Programma) koppelen aan bestaande ambities uit het collegeprogramma om zodoende een bijdrage te leveren aan de maatschappelijke opgaven.
Wat gaan we daar voor doen?
- In de andere programma's zijn de speerpunten verwerkt. Indien in de andere programma's ambities worden bijgesteld, zoals bijvoorbeeld duurzaamheid en jeugdzorg, dan kan dat een effect hebben op het behalen van de ambities van het IBP. Of dat daadwerkelijk het geval zal zijn, is afhankelijk van de (neerwaartse) bijstelling. In het verlengde van de speerpunten in het IBP, staan de Metropoolregio Amsterdam (MRA) en Noord-Holland Noord (NHN) voor dezelfde grote opgaven op het gebied van het Klimaatakkoord (reductie CO2) en de omslag naar een nieuwe, duurzame economie.

Participatie
Omschrijving speerpunt
De gemeente wil inwoners, ondernemers en organisaties betrekken bij beleid en stimuleren om zelf met initiatieven te komen. Vroegtijdig samenwerken vergroot de kwaliteit van oplossingen en zorgt ervoor dat verschillende perspectieven, kennis en creativiteit direct op tafel komen. Participatie is maatwerk. Daarvoor wil de gemeente meer in gesprek gaan met haar inwoners.
Wat willen we bereiken?
We willen de participatie van inwoners, bedrijven en organisaties stimuleren.
Wat gaan we daar voor doen?
- We willen de participatie stimuleren door waar mogelijk de dialoog en het open gesprek aan te gaan. De invoering van de Omgevingswet is een voorbeeld daarvan.
- We willen in de 2023 komen tot een beleidskader hoe wij binnen de gemeente Landsmeer omgaan met Participatie.
- We willen binnen de organisatie iemand verantwoordelijk maken voor participatiebeleid.

Dienstverlening

Omschrijving speerpunt

De gemeentelijke dienstverlening blijft in beweging en wordt steeds digitaler. Het goed vastleggen, beschermen en gebruiken en beschikbaar stellen van informatie blijft daarbij essentieel. We willen die informatie voor de inwoners veilig, toegankelijk en beschikbaar hebben, zodat zij vanaf iedere willekeurige plek en op ieder willekeurig moment daarvan gebruik kunnen maken. Door vanaf 2022 op afspraak te werken én het gebruik van de digitale producten en diensten te stimuleren, blijft sprake van persoonlijke dienstverlening. Inwoners worden geholpen op het tijdstip dat zij zelf uitkiezen en er zijn geen wachttijden meer. Op de website, via regelmatige communicatie-uitingen en bij het maken van een afspraak, wat zowel digitaal als via telefoon mogelijk is, zal zoveel mogelijk geprobeerd worden de inwoners te wijzen op de digitale diensten en producten. Dit wordt ook wel het stimuleren van selfservice genoemd. Selfservice sluit aan bij een grote groep mensen die gewend zijn aan het digitaal regelen van hun zaken en dit ook profileren boven het noodzakelijke fysieke contact via de baliefunctie. Digitalisering van werkprocessen, informatie en gegevens en de bescherming ervan blijft de komende jaren een cruciale voorwaarde van onze digitale dienstverlening. Daarnaast moeten we ons ook blijven richten op inwoners die niet digitaal-vaardig zijn. Dit vereist verdere inzet, maar ook doorontwikkeling op basis van de huidige wet- en regelgeving.

Wat willen we bereiken?

De dienstverlening van onze gemeente is toegankelijk voor al onze inwoners.

Wat gaan we daar voor doen?

- Er zal in 2023 worden onderzocht of het huidige Dienstverleningsplan (DvP 2020) en de daarin opgenomen (geldende) uitgangspunten/richtlijnen nog in lijn is met wat de inwoners mogen verwachten.

- We monitoren nieuwe technologie die de dienstverlening kunnen verbeteren en sturen bij waar mogelijk binnen de financiële middelen.

- We zorgen er voor dat inwoners hun vragen op een efficiënte en effectieve wijze kunnen indienen/stellen.

- We blijven een focus houden op het digitaliseren van de dienstverlening, waarbij we ook rekening houden met inwoners die niet digitaal-vaardig zijn.

Regionale samenwerking

Omschrijving speerpunt

De gemeente Landsmeer maakt onderdeel uit van de Metropoolregio Amsterdam (MRA), deelregio Zaanstreek-Waterland. In deze deelregio wordt door de gemeenten al jarenlang actief samengewerkt. De samenwerking binnen de MRA Zaanstreek-Waterland is in oktober 2017 vastgelegd in het document: Zaanstreek-Waterland. Een gezamenlijke visie & samenwerkingsagenda. De belangrijkste overkoepelende samenwerkingsthema's waar prioriteit aan is gegeven zijn: Woningbouw, Landschap, Recreatie & Toerisme, Bereikbaarheid en Duurzaamheid.

Wat willen we bereiken?

In samenwerking realiseren van de resultaten die zijn afgesproken in de MRA-agenda en de samenwerkingsagenda / propositie Zaanstreek-Waterland.

Wat gaan we daar voor doen?

- Op ambtelijk niveau wordt samengewerkt met de regiogemeenten op velerlei onderwerpen waaronder: ruimte & landschap, mobiliteit/bereikbaarheid, duurzaamheid en economie & toerisme. We hebben waar dat kon deelgenomen op ambtelijk en bestuurlijk niveau aan de maandelijkse overleggen. Door capaciteitsgebrek zal er ook in 2022 een beperkte inzet zijn, waarbij we geen regionale rol invullen. Binnen het thema economie wordt op ambtelijk niveau nauw samengewerkt in de regio. De meerwaarde van samenwerking komt daarbij extra tot uiting. We leunen nog steeds (dankbaar) op Zaanstad, Purmerend en Edam-Volendam als trekkers van belangrijke en ingewikkelde opgaven in de MRA-regio.

Wat mag het kosten?

Bedragen * € 1.000		Rekening	Begroting	begroting voor	Mutatie	Begroting	Meerjarenraming		
Algemeen bestuur		2021	2022	2023	2023	2023	2024	2025	2026
1.01	Gemeenteraad	-531	-574	-538	-31	-569	-584	-598	-598
1.02	Burgerzaken	-633	-675	-768	-38	-805	-731	-756	-756
1.03	Dagelijks bestuur	-843	-1.013	-905	-133	-1.037	-1.083	-1.088	-1.088
1.04	Rekenkamer	-15	-22	-21	-1	-22	-23	-23	-23
	Totaal lasten	**-2.022**	**-2.284**	**-2.231**	**-203**	**-2.434**	**-2.420**	**-2.466**	**-2.466**
1.01	Gemeenteraad	0	0	0	0	0	0	0	0
1.02	Burgerzaken	160	151	152	0	152	152	152	152
1.03	Dagelijks bestuur	80	1	1	0	1	1	1	1
1.04	Rekenkamer	0	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal baten	**241**	**152**	**153**	**0**	**153**	**153**	**153**	**153**
	Saldo	**-1.782**	**-2.132**	**-2.078**	**-203**	**-2.281**	**-2.268**	**-2.313**	**-2.313**

Bedragen * € 1.000

Omschrijving		2023	2024	2025	2026
1.01	**Gemeenteraad**				
Bestaand beleid					
-Actualisatie kapitaallasten 2023-2026		-5	-5	-5	-5
-Actualisatie rentecomponent kapitaallasten 2023-2026		-1	-1	-1	-1
Totaal		**-6**	**-6**	**-6**	**-6**
1.03	**Dagelijks bestuur**				
Autonome ontwikkelingen					
-Bijdrage regionale portefeuillehoudersoverleggen MRA/Zawa		-12	-12	-12	-12
Totaal		**-12**	**-12**	**-12**	**-12**
Nieuw beleid					
-Budget K80 netwerkorganisatie van kleine gemeente		-2	-2	-2	-2
-700 jaar dorp		0	-50	-50	-50
-Bestuurlijke toekomst		-20	-20	0	0
-Beleidskader Participatie		-30	0	0	0
-Verhoging salarisbudget college B&W		-27	-27	-27	-27
Totaal		**-80**	**-100**	**-80**	**-80**
	Indexering				
-Indexering		-105	-149	-191	-191
Totaal		**-203**	**-266**	**-287**	**-287**

1.01 Gemeenteraad

Bestaand beleid

Actualisatie kapitaallasten 2023-2026

De actualisatie van de kapitaallasten 2023-2026 betreft de kapitaallasten volgend uit de tot nu toe geactiveerde investeringen. De actualisatie betreft investeringen die op alle programma's betrekking hebben.

Actualisatie rentecomponent kapitaallasten 2023-2026

De rente is verhoogd door de ECB waardoor het noodzakelijk is om de doorberekende rente te verhogen. De omslagrente is verhoogd van 0, 11 % naar 0.6 % Het gevolg is dat de kapitaallasten voor de bestaande investeringen meerjarig 2023-2026 geactualiseerd zijn binnen de diverse programma's van de begroting.

1.03 Dagelijks bestuur

Autonome ontwikkelingen

Bijdrage regionale portefeuillehoudersoverleggen MRA/Zawa

Binnen de deelregio wordt samengewerkt in regionale portefeuillehoudersoverleggen. Er zijn gezamenlijke projecten gepland, waarvoor een gezamenlijk budget benodigd is. Afgesproken is € 1,- per inwoner te reserveren, derhalve is hiervoor € 11.500 structureel opgenomen. Voor 2023 is er een

dekking voor deze kosten uit de reserve IBP. Na 2023 is deze reserve leeg en dient het budget structureel verhoogd te worden. In de paragraaf financiën treft u voor 2023 de tegenboeking aan (de dekking voor 2023). Vanaf 2024 is er dus geen dekking meer en treft u dan ook geen dekking aan in de paragraaf financiën.

Nieuw beleid

Budget K80 netwerkorganisatie van kleine gemeente
De K80 is een netwerkorganisatie van kleine gemeenten, verspreid over het hele land. De gemeente Landsmeer neemt deel aan deze netwerkorganisatie. De financiële positie van (kleine) gemeenten komt door, onder andere de opschalingskorting en herijking van het gemeentefonds, steeds verder onder druk te staan. Om het dienstverleningsniveau op peil te houden en de uitdagingen van deze tijd (klimaat, stikstof, woningbouw) het hoofd te kunnen bieden, is besloten tot het oprichten van een netwerkorganisatie die onze positie richting het Rijk verbetert.

700 jaar dorp
In 2026 bestaat het dorp Landsmeer 700 jaar en dat moet natuurlijk gevierd worden. De gemeente Landsmeer stelt vanaf 2024 een jaarlijks budget beschikbaar om activiteiten, georganiseerd door inwoners, ondernemers en organisaties uit Landsmeer, mogelijk te maken.

Bestuurlijke toekomst
Op dit moment worden er gesprekken gevoerd met de buurgemeenten over de mogelijkheden van een bestuurlijke fusie. Daarnaast starten we in november 2022 met de bewonersparticipatie omtrent de concept-kernkwaliteiten, conform het raadsbesluit van 10 maart 2022. In januari 2023 worden de definitieve kernkwaliteiten ter goedkeuring voorgelegd aan de gemeenteraad. Voor 2023 en 2024 verwachten we nog meer kosten te maken gedurende het traject van de bestuurlijke toekomst. Derhalve begroten we voor 2023 en 2024 een bedrag van € 20.000.

Beleidskader Participatie
In deze tijd is het belangrijk dat de burger deelneemt aan besluitvormingsprocessen binnen de gemeente. Of het nu gaat om een nieuw beleidsinitiatief of werk in uitvoering. Vandaar dat een budget beschikbaar is gesteld om een beleidskader te ontwikkelen voor participatie.

Verhoging salarisbudget college B&W
Verhoging salarisbudget college B&W in verband met uitbreiding met 0,2 fte

Indexering

De indexering betreft een gesaldeerd bedrag per jaar, zoals aangegeven in de samenvatting van deze begroting, dit betreffen lasten.

Beleidsindicatoren

Dit programma heeft geen beleidsindicatoren.

Beleidsstukken

Bij dit programma horen de volgende beleidsstukken:

- Coalitieprogramma gemeente Landsmeer 2022-2026 'De gemeenteraad van Landsmeer komt tot de kern(en)!'.
- MRA-Agenda 2020-2024
- Zaanstreek-Waterland: Een gezamenlijke visie & samenwerkingsagenda

Propositie Zaanstreek-Waterland: Hollandser dan Hollands

Verbonden partijen

Bij dit programma horen de volgende verbonden partijen:

- Waterlands Archief
- Metropoolregio Amsterdam
- Alliander N.V.

Voor een uitgebreide toelichting op deze verbonden partijen, zie de paragraaf verbonden partijen.

Integrale Veiligheid

Portefeuillehouder

Burgemeester L de Lange

Missie

Samenwerken aan veiligheid in de kernen en zoeken naar balans tussen veiligheid en vrijheid. Onze kernen moeten niet alleen veilig zijn, je moet je er ook veilig voelen. Wij vinden het belangrijk dat je in onze gemeente veilig over straat kunt lopen of fietsen, hoe laat het ook is, ongeacht waar je bent of wie je bent.
Veiligheid is niet alleen een overheidstaak. Samen met inwoners en ondernemers zorgen we voor een veiligere leefomgeving. Samenwerking met bovenlokale en regionale partijen is noodzakelijk voor het borgen van aspecten waar de gemeente zelf de informatie of middelen niet heeft.
Veiligheid begint bij het voorkomen van incidenten, branden, rampen en crises en, indien toch nodig, vervolgens het beperken van gevolgen als letsel en schade. Hiertoe werken we samen in de veiligheidsregio Zaanstreek Waterland.
Grote thema's die landelijke aandacht krijgen, zoals bestrijding van drugspanden en ondermijning, krijgen ook in Landsmeer aandacht. We spreken hier van een grotere overheidsopgave, waarbij alle (veiligheids)partners samenwerken ter bevordering van een veiligere samenleving.
Op lokale schaal worden de werkwijze en prioriteiten door de gemeenteraad vastgesteld in het meerjaren integraal veiligheidsbeleid.
Vergunningverlening en handhaving op basis van de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) zijn de praktische uitvoering van het beleid, waarmee we bijdragen aan het voorkomen of bestrijden van overlast.

Speerpunten

Openbare orde & Veiligheid
Omschrijving speerpunt
In 2023 wordt een nieuw meerjaren integraal veiligheidsbeleid aan de raad voorgelegd, waarin de prioriteiten voor Landsmeer worden bepaald. Tevens wordt het jaarlijkse uitvoeringsprogramma Openbare orde en veiligheid vastgesteld, waarmee de middelen worden afgestemd op de doelen. De prioriteiten woninginbraak en overlast uit het bestaande beleid blijven gelden tot het nieuwe beleid is vastgesteld.
Wat willen we bereiken?
Een goede inzet van middelen om op de veiligheidsthema's, die in Landsmeer spelen, de gemeentelijke rol volledig te vervullen.
Wat gaan we daar voor doen?
- In 2023 wordt in samenwerking met de partners in het veiligheidsdomein een nieuw meerjaren integraal veiligheidsbeleid opgesteld en aan de raad voorgelegd. We betrekken daarbij de veiligheidsanalyse 2018-2022. De prioriteiten en projecten worden beschreven in het jaarlijkse uitvoeringsprogramma. Om alle taken adequaat te verrichten, is uitbreiding van de formatie noodzakelijk.

Wat willen we bereiken?
Minder woninginbraken dan de voorgaande jaren.
Wat gaan we daar voor doen?
- Inwoners worden voorgelicht met als doel het aantal woninginbraken, babbeltrucs, Whatsapp fraude of phishing te verlagen via de gemeentelijke communicatiekanalen zoals; Facebook, Kompas en de gemeentelijke website.
- Het voorkomen van woninginbraken is in de week van de veiligheid het thema waar aandacht voor wordt gevraagd via verschillende activiteiten.
- Buurtpreventie stimuleren door bijvoorbeeld het gebruik te maken van "Whatsapp buurtgroepen" met als doel de hele gemeente te dekken.
- Politie werkt gebiedsgericht. Dit betekent dat zogenaamde 'hotspots' tijdens de surveillance vaker worden bezocht. Gemeentelijke handhaving kan hierbij ondersteunen.
- Politie zet in op de aanpak van mobiel banditisme (rondtrekkende criminele bendes) en op het versterken van de heterdaadkracht (het vermogen om kort na het delict de dader te pakken).
Wat willen we bereiken?
Samenwerking en evenredige deelname als partner binnen de veiligheidsregio Zaanstreek Waterland
Wat gaan we daar voor doen?
- Een medewerker inzetten als verbindende schakel met de VRZW en als deelnemer aan de pool van medewerkers uit de regio, die gezamenlijk de crisisorganisatie bemensen.
Wat willen we bereiken?
Verminderen van overlast door het hinderlijk samenkomen in de openbare ruimte.
Wat gaan we daar voor doen?
- Het Jeugd Netwerk Overleg (JNO) gebruiken om signalen te delen met de veiligheidspartners en een gezamenlijke aanpak op te stellen.
- Communiceren op welke wijze inwoners jeugdoverlast kunnen melden.
- Bevorderen van de zichtbaarheid van boa's en het uitvoeren van handhavingsacties wanneer de overlast blijft toenemen.
- Bevorderen van de zichtbaarheid van jongerenwerkers en het jongerenwerk dusdanig positioneren dat zij goed contact met de Landsmeerse jeugd hebben.
- Het stimuleren van samenwerking met de politie, de inwoners en welzijnsorganisaties.
- Samenwerking met sociaal domein en politie in kader van zorg en veiligheid ten aanzien van personen met verstorend gedrag.
- Beleid voor een persoonsgerichte aanpak wordt ontwikkeld en uitgevoerd.

Ondermijning
Omschrijving speerpunt
Onder ondermijning verstaan we de beïnvloeding door de onderwereld van de bovenwereld. In regionaal verband en met alle partners in het domein worden projecten opgepakt om hierop grip te ontwikkelen. We analyseren de lokale situatie en stemmen de inzet van onze middelen daarop af. In een uitvoeringsprogramma legt het college dit vast.

Wat willen we bereiken?
Voorkomen van ondermijnende activiteiten.
Wat gaan we daar voor doen?
- In regionaal verband een meerjaren beleidsplan integrale veiligheid 2023-2027 opstellen
- Actualiseren van het Bibob beleid
- Uitvoering geven aan het vastgestelde Bibob beleid.
- Adequate deelname als partner aan de samenwerking in "Noord Holland Samen Veilig" voor de regionale, integrale aanpak van ondermijning
- Inwoners stimuleren om verdachte situaties te melden.

Handhaving
Omschrijving speerpunt
Onder Handhaving verstaan we de door de gemeente ontplooide activiteiten die gericht zijn op de goede naleving van de vigerende wet- en regelgeving met betrekking tot bouwactiviteiten en de openbare ruimte. Het doel van deze wet- en regelgeving is het zodanig reguleren van activiteiten dat de inwoners zich veilig kunnen bewegen in de schone buitenruimte van Landsmeer.
Wat willen we bereiken?
Een schone en veilige 'buitenruimte' voor de inwoners van Landsmeer.
Wat gaan we daar voor doen?
- Beleid ontwikkelen om vaaroverlast te bestrijden.
- Afhandelen van de klachten en meldingen van inwoners inzake de openbare ruimte.
- Vernielingen en overlast van zwerfvuil, vuilnis rondom afvalcontainers en graffiti aanpakken, waarbij de kosten, zo mogelijk, worden verhaald op de veroorzaker.
- Ontwikkelen van een integraal toezicht en handhavingsbeleid, met een uitvoeringsplan en sanctiebeleid, waarin een afweging van prioriteiten en kosten door de raad kan plaatsvinden. De gemeentelijke rol ten aanzien van overlast (van jongeren), het voorkomen (van herhaling) en het terugdringen van (georganiseerde) (drugs)criminaliteit en ondermijning alsmede parkeren en verkeer worden meegenomen. Ook oneigenlijk gebruik, illegale bebouwing en verloedering worden daarin betrokken. Een daarbij passende invulling van de ambtelijke organisatie wordt daarna ingevuld.Voor het opstellen van beleid en plan wordt budget aangewend dat van het rijk is ontvangen voor versterking van handhaving. Omdat het budget voor 2023 niet toereikend is voor deze kosten, zullen wij u bij de jaarrekening over 2022 voorstellen het restant van het budget voor 2022 over te hevelen naar 2023.
- Projectmatige aanpak vaaroverlast, hierbij wordt zowel het vaargedrag op het water als de wildgroei van bootjes en bootwrakken in het openbare water aangepakt.
Wat willen we bereiken?
Veilige evenementen
Wat gaan we daar voor doen?
- Nu weer meer evenementen worden georganiseerd, is goede voorbereiding voor een veilige uitvoering noodzakelijk. Om inwoners en organisaties hierin te faciliteren wordt pro-actief contact onderhouden. Om het proces te verankeren voor alle partijen wordt het evenementenbeleid aangepast.

Wat mag het kosten?

Bedragen * € 1.000		Rekening	Begroting	begroting voor	Mutatie	Begroting	Meerjarenraming		
		2021	2022	2023	2023	2023	2024	2025	2026
2.01	**Integrale veiligheid**	-1.271	-1.371	-1.347	-182	-1.529	-1.550	-1.568	-1.568
	Totaal lasten	**-1.271**	**-1.371**	**-1.347**	**-182**	**-1.529**	**-1.550**	**-1.568**	**-1.568**
2.01	**Integrale veiligheid**	185	99	100	5	105	109	113	113
	Totaal baten	**185**	**99**	**100**	**5**	**105**	**109**	**113**	**113**
	Saldo	**-1.087**	**-1.272**	**-1.247**	**-177**	**-1.424**	**-1.441**	**-1.456**	**-1.456**

Bedragen * € 1.000

Omschrijving	2023	2024	2025	2026
2.01 Integrale veiligheid				
Autonome ontwikkelingen				
-Ophogen budget Veiligheidsregio Zaanstreek Waterland	-25	-25	-25	-25
Totaal	**-25**	**-25**	**-25**	**-25**
Bestaand beleid				
-Audits in kader van de Wet Politiegevens (WPG)	-3	-3	-6	-6
-Extra uitgaven handhaving	-4	-4	-4	-4
-inboeken MJOP 2022-2025 (Meerjarenonderhoudsplan)	-6	-6	-6	-6
Totaal	**-13**	**-13**	**-16**	**-16**
Effect circulaires				
-Verwerking resultaat meicirculaire	-30	-30	-30	-30
Totaal	**-30**	**-30**	**-30**	**-30**
Nieuw beleid				
-1 fte beleid openbare veiligheid	-88	-88	-88	-88
Totaal	**-88**	**-88**	**-88**	**-88**
Indexering				
-Indexering	-21	-28	-35	-35
Totaal	**-177**	**-184**	**-195**	**-195**

2.01 Integrale veiligheid

Autonome ontwikkelingen

Ophogen budget Veiligheidsregio Zaanstreek Waterland
Als gevolg van de begroting 2023 van de Veiligheidsregio is de bijdrage van de gemeente Landsmeer verhoogd. De structurele doorwerking is in de begroting opgenomen.

Bestaand beleid

Audits in kader van de Wet Politiegevens (WPG)
De gemeente is sinds 2021 op basis van de WPG wettelijk verplicht jaarlijks een audit uit te voeren. Voor 2023 en 2024 is budget opgenomen voor deze audit. Vanaf 2025 moet daarnaast een externe audit gedaan worden en is dan ook een verdubbeling van het budget benodigd.

Extra uitgaven handhaving
Op dit moment worden door de handhavers in beslag genomen goederen, zoals fiets- en bootwrakken, opgeslagen op het depot aan de Violierweg. Wanneer dat terrein voor andere doelen wordt benut, zal de opslag elders moeten plaatsvinden. Er wordt gewerkt aan een overeenkomst met een externe partij. Vooralsnog wordt per jaar een bedrag van € 4.000 begroot om materiaal te verwijderen en op te slaan, omdat niet altijd de kosten kunnen worden verhaald op de (niet te achterhalen) eigenaar.

inboeken MJOP 2022-2025 (Meerjarenonderhoudsplan)
Op 17 februari 2022 heeft de raad het MJOP 2022-2025 vastgesteld en daarmee moet het voormalige (oude) MJOP uit de begroting gehaald worden en het nieuwe vastgestelde MJOP worden ingeboekt. Omdat de gemeentelijke objecten over de verschillende programma's zijn verdeeld, ziet u de financiële verwerking in het betreffende programma terug. Door alle programma's heen betreft dit een budget neutrale boeking.

Effect circulaires

Verwerking resultaat meicirculaire
In de mei circulaire is er geld ter beschikking gesteld voor verschillende doeleinden. In het programma Integrale Veiligheid betreft dit structureel € 30K voor de extra inzet van BOA's. In het programma Sociaal Domein betreft dit € 5K structureel voor de brede impuls combinatiefunctionarissen/buurtsportcoaches, € 3K structureel voor inburgering leefbaarheidstoets, en voor 2024 (€ 37K) en 2025 (€ 39K) voor de Eigen bijdrage voor huishoudelijke hulp (coalitieakkoord Rijk). Deze bedragen zijn opgenomen in deze begroting in de beide programma's.

Nieuw beleid

1 fte beleid openbare veiligheid
Om het taakgebied openbare orde en veiligheid volwaardig uit te voeren, inclusief een bijdrage aan de samenwerking in de VRZW-crisisorganisatie is personele uitbreiding noodzakelijk. Het vakgebied vraagt actieve voorlichting aan en samenwerking met inwoners, politie, NHSV en andere partners. Zichtbaarheid in de aanpak van overlast en ondermijnende activiteiten c.q. criminaliteit dienen te worden vergroot.

Indexering

De indexering betreft een gesaldeerd bedrag per jaar, zoals aangegeven in de samenvatting van deze begroting, dit betreffen lasten.

Beleidsindicatoren

Indicator	Eenheid	Periode	Bron	Waarde	Benchmark	Waarde
Diefstallen uit woningen	Aantal per 10.000 inwoners	2021	Politie	10,3	Nederland	13,4
Politieregistraties overlast jeugd	Aantal per 1.000 inwoners	2021	Politie	114	Nederland	71
Drugsdelicten	Aantal per 10.000 inwoners	2021	Politie	5,2	Nederland	6,6
Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Aantal per 10.000 inwoners	2021	Politie	51	Nederland	41
Hieronder vallen brandstichting, alle vormen van vernieling en misdrijven tegen de openbare orde						

Beleidsstukken

Algemene Plaatselijke Verordening

- Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Landsmeer 2022
- Evenementenbeleid gemeente Landsmeer 2020
- Beleid verwijderen objecten uit de openbare ruimte
- Standplaatsenbeleid

Drank- en Horecawet

- Drank- en Horecaverordening gemeente Landsmeer 2022

Weekmarkt

- Marktverordening gemeente Landsmeer 2019
- Marktreglement gemeente Landsmeer 2019

Openbare orde en veiligheid:

- Beleidslijn Bibob gemeente Landsmeer 2019
- Uitvoeringsprogramma APV & Bijzondere wetten en Openbare orde en veiligheid 2021
- Uitvoeringsprogramma Wabo 2022
- Nota integrale handhaving gemeente Landsmeer 2020
- Damoclesbeleid gemeente Landsmeer 2022

Verbonden partijen

Bij dit programma horen de verbonden partij:

- Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland

Voor een uitgebreide toelichting op deze verbonden partijen, zie de paragraaf verbonden partijen.

Ruimtelijk Domein

Portefeuillehouder

Wethouder E. Heinrich

Wethouder M. Breij

Wethouder J. van Boeijen

Missie

Investeren in een aantrekkelijke, bereikbare, duurzame en veilige leefomgeving

We ontwikkelen en benutten de kernkwaliteiten van onze gemeente, want we zijn trots op ‘onze identiteit’. We investeren in een leefomgeving, waar het voor inwoners, maatschappelijk organisaties en bedrijven goed is om te wonen, werken en recreëren. We houden het woon- en vestigingsklimaat in onze gemeente op peil en zorgen, zowel binnenstedelijk als in het buitengebied, voor een goede balans tussen economie en leefbaarheid, veiligheid en vrijheid. We willen een toegankelijk, veilig openbaar gebied. We handhaven de bereikbaarheid, vergroten de verkeersveiligheid en zorgen voor een goede doorstroming in het verkeer. Met beperkte financiële middelen proberen we onze assets zo goed mogelijk te onderhouden.

Bij de investeringen in het ruimtelijk domein spelen verschillende ontwikkelingen een rol. Hiervan springt de komst van de nieuwe Omgevingswet, inwerkingtreding 1 juli 2023, het meest in het oog. Deze nieuwe wet vraagt een andere rol van het gemeentebestuur. De nieuwe Omgevingswet benadert de fysieke leefomgeving integraal. De wet moet de afwegingsruimte van het bestuur vergroten en besluitvorming over projecten in de fysieke leefomgeving versnellen en verbeteren. Door onder andere in te zetten op een heldere omgevingsvisie met duidelijke kaders, willen we maximaal gebruik maken van de mogelijkheden en ruimte die de nieuwe Omgevingswet biedt.

Speerpunten

Milieu en duurzaamheid
Omschrijving speerpunt
De gemeente wil bijdragen aan het behalen van de Klimaatdoel van het Rijk om in 2030 55% minder CO2 uitstoten ten opzichte van 1990. Aangezien de uitvoering daarvan twee jaar heeft geleden onder geldgebrek werken we de komende jaren aan een inhaalslag. De Duurzaamheidsvisie fungeert daarbij als algemeen beleidskader. Het Uitvoeringsprogramma laten we los. (Vanaf 2024 maken we een nieuwe Duurzaamheidsvisie met specifiekere tussenstappen en een nieuw uitvoeringsprogramma.) Voorrang in 2023 heeft de energietransitie. In de particuliere woningbouw golden de doelen om in 2030 voor 50% en in 2050 voor 100% energieneutraal te zijn. Voor sociale huurwoningen willen we in lijn met de prestatieafspraken in 2040 energieneutraal zijn. Ook de agrarische sector, industrie, bouwnijverheid en dienstensectoren moeten energieneutraal zijn in 2040. De ODIJMOND stimuleert en handhaaft namens de gemeente. Landsmeer wil steeds meer hernieuwbare energie produceren 'voor het net en zet daarom vol in op zonne-energie. Op het gebied van afval zijn de doelen bijgesteld in het afvalbeleidsplan. Duurzaamheidsafspraken werken door op alle beleidsterreinen en vragen daarom een integrale benadering. Daarvoor is het nodig weer een duurzaamheidsmedewerker aan te stellen die projecten aanstuurt en integraal werken bevordert. . Er kan dan in toenemende mate, onder druk van de klimaatverandering, gewerkt worden aan het koppelen van opgaven in de openbare ruimte voor een optimaal resultaat. Een toekomstbestendige inrichting van de openbare ruimte, gebouwde omgeving en infrastructuur, die ruimte geeft voor de ontwikkelingen op gebied van onder meer energietransitie, bereikbaarheid, groen en ontspanning, circulaire economie en klimaatadaptatie.
Wat willen we bereiken?
De afvalinzameling en -verwerking organiseren op een efficiënte en duurzame wijze waarbij getracht wordt de kostenstijging voor de inwoner te beperken en de last op het milieu te verminderen.
Wat gaan we daar voor doen?
- Goede voorlichting aan inwoners die ondersteunend is aan de doelstellingen.
- De milieustraat op efficiënte wijze (laten) beheren.
- De aanbesteding afronden voor de bovengrondse afvalcontainers.
- De specifieke doelen voor de komende vijf jaar uit het afvalbeleidsplan dichterbij brengen, namelijk: - Jaarlijkse afvalbeheerkosten in 2026 zijn maximaal € 1,31 miljoen per jaar.- Na 2026 lopen de jaarlijkse afvalbeheerkosten niet verder op. Waardoor het niet nodig moet zijn om de ASH (substantieel) te verhogen. - Reduceren van de hoeveelheid restafval die meetelt voor de VANG-doelstelling met 35% ten opzichten van de 243 kilogram in 2019. In 2026 is de hoeveelheid restafval maximaal 158 kilogram per inwoner. - Het scheidingspercentage voor huishoudelijk afval is in 2026 tenminste 66%.- Tenminste 85% van de gescheiden ingezamelde afvalstromen wordt aangebonden voor recycling of hergebruik.- Tenminste 90% van de inwoners is in 2026 bewust bezig met (eigen) afvalscheiding.
Wat willen we bereiken?
Doelmatige inzameling, berging, transport en/of lokale zuivering van afvalwater, hemelwater (regenwater) en grondwater.
Wat gaan we daar voor doen?
- Het inspecteren en onderhouden van de riolering, sloten en beschoeiingen.

- Het tijdig vervangen van riolering en beschoeiingen en baggeren van sloten (conform MIP en beheerplannen).
- In 2023 wordt het stedelijk water overgedragen aan het HHNK. Inzet is om zoveel mogelijk wateren (niet alleen stedelijk) over te dragen aan het HHNK.
Wat willen we bereiken?
Hernieuwbare energie produceren voor het net.
Wat gaan we daar voor doen?
- Gesprekken voeren om de oprichting van een energiecoöperatie te faciliteren.
Wat willen we bereiken?
Particuliere woningbouw moet in 2030 50% en in 2050 100% energie neutraal zijn.
Wat gaan we daar voor doen?
- We richten een duurzaamheidsfonds op dat voorziet in subsidies en leningen om een eigen huis te kunnen isoleren
- We maken een nieuwsbrief en een website die informatie en inspiratie biedt om je huis en omgeving te verduurzamen.

Veilig en toegankelijk openbaar gebied
Omschrijving speerpunt
Ouderen, mindervaliden en mensen met een (visuele) beperking moeten gebruik kunnen maken van alle voorzieningen die onze gemeente te bieden heeft, zich vrij kunnen bewegen en makkelijk in een bus kunnen stappen. Daarom willen we de toegankelijkheid van het openbaar gebied binnen onze gemeente verbeteren. Er zijn nog veel plaatsen in onze gemeente waar mensen met een rollator, rolstoel, maar ook met een kinderwagen moeilijk kunnen komen. Fietspaden zijn niet altijd veilig en goed begaanbaar.
Wat willen we bereiken?
Een aantrekkelijke groene buitenruimte
Wat gaan we daar voor doen?
- Uitvoering geven aan het nieuwe Beleidsplan Groenbeheer (vastgesteld november 2021). Het vasthouden van de huidige beeldkwaliteit staat daarbij centraal.
Wat willen we bereiken?
Stimuleren van buitenspelen door kinderen een aantrekkelijke speelruimte te bieden.
Wat gaan we daar voor doen?
- Uitvoeren van het Beleidsplan Samen Beter Buiten Spelen 2021-2026 en het bijbehorende Uitvoeringsprogramma.
- We bekijken welke mogelijkheden er zijn om het Rietland terug te kopen en er een sport- en speelplaats van te maken.
- We realiseren voldoende plekken om buiten te kunnen spelen en sporten, en nemen dit mee in de uitvoeringsplannen van de gemeente op het gebied van speelbeleidsplan.

Wat willen we bereiken?
We willen een toegankelijk en veilig openbaar gebied.
Wat gaan we daar voor doen?
- We inventariseren op welke plaatsen de toegankelijkheid en veiligheid van trottoirs en fietspaden moet worden verbeterd en legt de raad een plan van aanpak voor.
- We zorgen voor goede openbare verlichting en het verduurzamen hiervan.

We willen tempo maken met bouwen.
Omschrijving speerpunt
We vinden het belangrijk dat iedereen een passende woning kan vinden en dat je je (t)huis aan kunt passen aan de levensfase waarin je je bevindt. We willen woningen die duurzaam zijn, aansluiten bij de vraag van onze inwoners, die doorstroming bevorderen en zijn afgestemd op de gezinssamenstelling van de toekomst. In de beleidskaders woningbouw staat beschreven voor welke doelgroepen we willen bouwen en in welke verhouding. We willen wonen en werken mogelijk maken en ook creatieve, alternatieve woonoplossingen en woonvormen moeten mogelijk zijn. Minder regels en eenduidige beleidskaders voor woningbouw zijn hierbij essentieel. De toekomstvisie 2025, de woonvisie 2016-2024 “Goed wonen in Landsmeer”, de beleidskaders woningbouw en de beleidsnota Tiny Houses bieden hiervoor de ruimte en die ruimte willen we in Landsmeer nemen. We vinden het belangrijk dat iedereen een passende woning kan vinden en dat je je (t)huis aan kunt passen aan de levensfase waarin je je bevindt.
Wat willen we bereiken?
We willen binnenstedelijk verdichten.
Wat gaan we daar voor doen?
- Een positieve grondhouding innemen tegenover projectontwikkeling door private partijen en woningcorporaties (en daarbij denken aan opties als collectief particulier opdrachtgeverschap, stichtingsvormen en andere vormen) alsmede tegenover creatieve, alternatieve woonoplossingen en woonvormen.
- we willen bouwen in de kernen van onze gemeente en daarvoor willen we zowel transformatie van gebouwen als herbestemming mogelijk maken en buitenstedelijk willen we ruimte voor ruimte, transformatie en herbestemming toestaan.
- Bekijken welke mogelijkheden er zijn met betrekking tot het bijstellen of afhalen van het Bijzonder Provinciaal Landschap en het voeren van een continu lobby richting Provinciale en Gedeputeerde Staten over Bijzonder Provinciaal Landschap, het Materplan Wonen en de notitie Lintbeschouwing om te komen tot meer woningbouw.
- Bekijken welke mogelijkheden er zijn om bedrijfsruimten of andere locaties te benutten met behoud van kwalitatief hoogwaardig groen.
- Handelen in de geest van de Omgevingswet, waarbij we voor het hele gebied werken met de onbekende toekomstprocedure.
Wat willen we bereiken?
We willen de wachtlijsten voor sociale woningbouw terugdringen.
Wat gaan we daar voor doen?

- Bekijken welke mogelijkheden er zijn om de 'wachtlijsten' op te schonen.
Wat willen we bereiken?
We willen een omgevingsvisie, een gebiedsvisie en ook een integraal plan voor de gronden tussen de wijk Luijendijk-Zuid en de Ringweg A10 en de gronden tussen Zuideinde en het Amsterdamse Pad.
Wat gaan we daar voor doen?
- Met toepassing van de "onbekende toekomst" procedure wordt de kans vergroot op het tot stand komen van particuliere binnenstedelijke ontwikkelingen. Het ontwikkelen van een omgevingsvisie voor de gemeente Landsmeer, een gebiedsvisie en ook integraal plan (incl. aandacht voor infrastructuur een ontsluiting), voor de gronden tussen de wijk Luijendijk-Zuid en de Ringweg A10 en de gronden tussen het Zuideinde en het Amsterdamse Pad.
Wat willen we bereiken?
We willen een passende woning voor iedereen.
Wat gaan we daar voor doen?
- Actualiseren van de woonbehoefte in Landsmeer en in kaart brengen van de plancapaciteit en bekende en op dit moment nog onbekende in- en uitbreidingslocaties.
- Het opstellen van een nieuwe woonvisie, die als kader dient voor de te sluiten prestatieafspraken.
- Maken van heldere prestatieafspraken en afspraken met betrekking tot monitoring/bijsturing.

Een schoon, heel en veilige openbare ruimte
Omschrijving speerpunt
De openbare ruimte is de woonkamer van alle Landsmeerders. De gemeente draagt zorg voor een schone, hele en veilige openbare ruimte, zodat de Landsmeerders hier optimaal gebruik van kunnen maken. De openbare ruimte wordt degelijk onderhouden. Onderhoud draagt bij aan de aantrekkelijkheid van onze gemeente en nodigt uit om in de openbare ruimte te bewegen, te werken, te verblijven en te recreëren. De openbare ruimte houdt rekening met de natuur en het milieu en draagt zo bij aan een duurzame samenleving.
Wat willen we bereiken?
Een vlotte en veilige afwikkeling van het verkeer.
Wat gaan we daar voor doen?
- Bij alle projecten openbare ruimte wordt afgewogen of en hoe een bijdrage geleverd kan worden aan een vlotte en veilige afwikkeling.
Wat willen we bereiken?
Onderhoud van de openbare ruimte conform het ambitieniveau A-B voor wegen en B-C voor groen en B-C voor straatreiniging.
Wat gaan we daar voor doen?
- Uitvoeren van onderhoud in openbare ruimte conform de vastgestelde planning en norm.
- Vervanging en uitbreiding van areaal in de openbare ruimte conform het MIP 2022-2025.
- Het openbaar groen wordt onderhouden conform het vastgestelde beleidsplan.
- Bomen en heesters worden in beginsel herplant.

Landsmeer is economisch krachtig en toeristisch aantrekkelijk
Omschrijving speerpunt
In Landsmeer is voor zowel gevestigde als nieuwe bedrijven en ZZP'ers ruimte voor ondernemerschap. Landsmeer is door zijn centrale ligging aantrekkelijk voor toeristen en bezoekers.
Wat willen we bereiken?
Behoud en groei van werkgelegenheid.
Wat gaan we daar voor doen?
- Op de gemeentelijke website is relevante informatie voor ondernemers te vinden, zoals een verwijzing naar het digitale Startersloket.
- Individueel contact met bedrijven (door middel van bedrijfsbezoeken).
- Samenwerking tussen gemeenten en bedrijven in regio Zaanstreek-Waterland.
Wat willen we bereiken?
Bevorderen groei van recreatie en toerisme.
Wat gaan we daar voor doen?
- Vergroten samenwerking op het gebied van recreatie en toerisme binnen MRA en regio Zaanstreek-Waterland.
- Versterking van het netwerk van ondernemers in recreatie en toerisme lokaal en regionaal.
- We hanteren 1 aanspreekpunt binnen de ambtelijke organisatie voor ondernemers.
- We ondersteunen initiatieven die het toeristische en recreatieve profiel van onze gemeente vergroten op voorwaarde dat de plannen passen binnen de omgeving en binnen de ruimtelijke en stedenbouwkundige visie.
Wat willen we bereiken?
Groei van het aantal zelfstandigen.
Wat gaan we daar voor doen?
- Bijeenkomsten organiseren voor starters en zelfstandigen.

Wat mag het kosten?

Bedragen * € 1.000		Rekening	Begroting	begroting voor	Mutatie	Begroting	Meerjarenraming		
Ruimtelijk domein		2021	2022	2022	2023	2023	2024	2025	2026
3.01	**Afvalstoffen**	-1.501	-1.508	-1.528	-114	-1.642	-1.698	-1.747	-1.747
3.02	**Begraven**	-143	-127	-137	0	-137	-143	-146	-146
3.03	**Duurzaamheid**	-403	-357	-315	-113	-428	-429	-437	-437
3.04	**Economie & Recreatie**	-123	-163	-166	-19	-184	-190	-197	-189
3.05	**Groenvoorzieningen**	-394	-514	-508	-61	-569	-594	-608	-610
3.06	**Grondexploitatie**	-46	-182	-4	-75	-80	0	0	0
3.07	**Omgevingsvergunningen**	-617	-611	-590	-58	-648	-672	-696	-696
3.08	**Openbare ruimte**	-1.389	-1.584	-1.431	-382	-1.812	-1.884	-1.799	-1.860
3.09	**Ruimtelijke ordening**	-577	-664	-526	-198	-724	-735	-745	-645
3.10	**Volkshuisvesting**	-69	-73	-74	-13	-87	-89	-86	-86
3.11	**Water en riolering**	-1.045	-1.046	-859	-164	-1.023	-1.086	-1.165	-1.225
	Totaal lasten	**-6.308**	**-6.829**	**-6.137**	**-1.197**	**-7.335**	**-7.521**	**-7.625**	**-7.640**
3.01	**Afvalstoffen**	1.477	1.863	1.862	99	1.960	2.032	2.106	2.106
3.02	**Begraven**	167	151	153	0	153	153	153	153
3.03	**Duurzaamheid**	92	0	0	0	0	0	0	0
3.04	**Economie & Recreatie**	17	19	19	0	19	19	19	19
3.05	**Groenvoorzieningen**	0	2	2	0	2	2	2	2
3.06	**Grondexploitatie**	46	182	4	75	79	0	0	0
3.07	**Omgevingsvergunningen**	254	248	201	9	210	216	223	223
3.08	**Openbare ruimte**	207	236	114	123	237	282	237	237
3.09	**Ruimtelijke ordening**	-3	29	29	1	31	31	32	32

3.10	**Volkshuisvesting**	22	6	6	0	6	6	6	6
3.11	**Water en riolering**	1.182	1.171	1.188	45	1.234	1.295	1.360	1.428
	Totaal baten	**3.461**	**3.908**	**3.578**	**352**	**3.931**	**4.037**	**4.138**	**4.207**
	Saldo	**-2.847**	**-2.921**	**-2.559**	**-845**	**-3.404**	**-3.483**	**-3.487**	**-3.434**
	Toevoeging reserves	0	-297	0	150	150	-5	-25	0
	Onttrekking reserves	268	363	0	0	194	72	0	0
	Saldo reserves	**268**	**66**	**0**	**344**	**344**	**67**	**-25**	**0**
	Saldo na mutaties reserves	**-2.578**	**-2.855**	**-2.559**	**-501**	**-3.060**	**-3.416**	**-3.512**	**-3.434**

Bedragen * € 1.000

Omschrijving	2023	2024	2025	2026
3.01 Afvalstoffen				
Bestaand beleid				
-Ophogen budget straatreiniging	-20	-20	-20	-20
-Uitvoering heroverweging management formatie	35	35	35	35
-Aanpassing afvalstoffenheffing	99	121	144	144
-Actualisatie kapitaallasten 2023-2026	132	131	130	130
-Ophoging budget afval voor communicatie, aanbestedingen en incidenteel onderhoud .	-60	0	0	0
-Mutaties voorziening afval	-50	-40	0	0
-Actualisatie kapitaallasten MIP 2023-2026	-93	-131	-130	-130
Totaal	**43**	**95**	**157**	**158**
3.02 Begraven				
Bestaand beleid				
-inboeken MJOP 2022-2025 (Meerjarenonderhoudsplan)	-1	-1	-1	-1
-Uitvoering heroverweging management formatie	11	11	11	11
-Actualisatie kapitaallasten 2023-2026	-2	-2	-2	-2
-Actualisatie rentecomponent kapitaallasten 2023-2026	-4	-3	-3	-3
-Actualisatie kapitaallasten MIP 2023-2026	0	-3	-3	-3
Totaal	**5**	**2**	**2**	**2**
3.03 Duurzaamheid				
Autonome ontwikkelingen				
-Ophoging budget ODIJmond	-8	-8	-8	-8
Totaal	**-8**	**-8**	**-8**	**-8**
Bestaand beleid				
-Wettelijke taken Duurzaamheid	-32	-32	-32	-32
Totaal	**-32**	**-32**	**-32**	**-32**
Nieuw beleid				
-0.5 FTE voor duurzaamheid (extra)	0	-44	-44	-44
-Aparte website en nieuwsbrief voor inwoners en ondernemers over duurzaamheid.	-15	0	0	0
-Storting reserve duurzaamheid	0	0	0	0
-Inzet reserve duurzaamheid tbv 0.5 FTE duurzaamheid	-44	0	0	0
Totaal	**-59**	**-44**	**-44**	**-44**
3.04 Economie & Recreatie				
Autonome ontwikkelingen				

-Bijdrage Het Twiske ophogen		-3	-4	-7	-9
Totaal		**-3**	**-4**	**-7**	**-9**
Nieuw beleid					
-Visie op economie, recreatie en toerisme		-10	-10	-10	0
Totaal		**-10**	**-10**	**-10**	**0**
3.05	**Groenvoorzieningen**				
Bestaand beleid					
-Ophogen budget openbaar groen		-44	-44	-44	-44
-Actualisatie kapitaallasten 2023-2026		-4	-4	-4	-4
-Actualisatie rentecomponent kapitaallasten 2023-2026		-2	-2	-2	-2
-Actualisatie kapitaallasten MIP 2023-2026		16	8	7	5
Totaal		**-35**	**-43**	**-43**	**-45**
Nieuw beleid					
-Investering voetbalkooi		-7	-7	-7	-7
Totaal		**-7**	**-7**	**-7**	**-7**
3.06	**Grondexploitatie**				
Bestaand beleid					
-Actualisatie grondexploitatie Luyendijk Zuid		0	0	0	0
-Actualisatie GREX Hotel resort de Breeck		0	0	0	0
Totaal		**0**	**0**	**0**	**0**
3.07	**Omgevingsvergunningen**				
Autonome ontwikkelingen					
-Ophoging budget ODIJmond		-8	-8	-8	-8
Totaal		**-8**	**-8**	**-8**	**-8**
Nieuw beleid					
-Wet kwaliteitsborging Bouw		-10	-10	-10	-10
-Verwerken septembercirculaire (Wkb)		-10	-10	-10	-10
Totaal		**-20**	**-20**	**-20**	**-20**
3.08	**Openbare ruimte**				
Bestaand beleid					
-Achterstand wegenonderhoud		0	0	0	0
-Aanpassing budgetten Pontveer		-9	-14	-9	-9
-Actualisatie kapitaallasten 2023-2026		-17	-17	-16	-16
-Actualisatie rentecomponent kapitaallasten 2023-2026		-32	-31	-29	-27
-Actualisatie kapitaallasten MIP 2023-2026		-13	8	6	-57
Totaal		**-70**	**-53**	**-49**	**-109**
Nieuw beleid					
-Visie mobiliteit		0	-30	0	0

Totaal		**0**	**-30**	**0**	**0**
3.09	**Ruimtelijke ordening**				
Bestaand beleid					
-Uitvoering heroverweging management formatie		47	47	47	47
Totaal		**47**	**47**	**47**	**47**
Nieuw beleid					
-Omgevingsplan		0	-30	-50	0
-Woonvisie		-25	0	0	0
-Gebiedsvisie entree		-44	0	0	0
-Reclame mast		0	-10	0	0
-Formatie RO (1 FTE)		0	-100	-100	-100
-Opstellen Omgevingsvisie/omgevingsplan		-150	-70	-50	0
Totaal		**-219**	**-210**	**-200**	**-100**
3.10	**Volkshuisvesting**				
Bestaand beleid					
-inboeken MJOP 2022-2025 (Meerjarenonderhoudsplan)		-1	-1	-1	-1
Totaal		**-1**	**-1**	**-1**	**-1**
Nieuw beleid					
-Invoering nieuwe verdelingssystematiek sociale huurwoningen.		-10	-10	-5	-5
Totaal		**-10**	**-10**	**-5**	**-5**
3.11	**Water en riolering**				
Bestaand beleid					
-Uitvoering heroverweging management formatie		14	14	14	14
-Actualisatie kapitaallasten 2023-2026		-52	-51	-52	-39
-Actualisatie rentecomponent kapitaallasten 2023-2026		-21	-20	-18	-16
-Actualisatie GRP in de begroting		-480	-11	74	21
-Verhoging rioolheffing		45	107	171	240
-Mutatie voorziening naar aanleiding van herijking riolering		387	109	12	58
-Actualisatie kapitaallasten MIP 2023-2026		7	-34	-86	-154
Totaal		**-100**	**114**	**116**	**124**
3.12	**Reserves**				
Nieuw beleid					
-Opstellen Omgevingsvisie/omgevingsplan		150	70	50	0
-Storting reserve duurzaamheid		0	-75	-75	0
-Inzet reserve duurzaamheid tbv 0.5 FTE duurzaamheid		44	0	0	0
Totaal		**194**	**-5**	**-25**	**0**

	Indexering				
-Indexering		-207	-309	-411	-411
Totaal		**-501**	**-537**	**-548**	**-470**

3.01 Afvalstoffen

Bestaand beleid

Ophogen budget straatreiniging
Door de stijging van algemene kosten (brandstof en salarissen) is de aanbesteding van straatreiniging hoger uitgevallen. Voor het lopende jaar, 2022, zijn deze kosten in de 1e Berap opgevangen door de stelpost loon- en prijsstijgingen. Voor de jaren 2023 e.v. dient het budget structureel te worden verhoogd, hiervoor wordt structureel de post loon- en prijsstijgingen ingezet om de stijging te kunnen opvangen. In het programma Financiën treft u onder de gelijke benaming (Ophogen budget straatreiniging) de dekking aan, welke wordt geput uit de stelpost loon- en prijsstijgingen.

Uitvoering heroverweging management formatie
Bij het vaststellen van de begroting 2022 is er een bezuiniging doorgevoerd van 1 fte op management formatie. Dit betrof een structurele bezuiniging van 107K per jaar. Deze overhead kosten zijn verdeeld over verschillende programma's. Deze bezuiniging is na het vast stellen van de begroting 2022 als 1 post (107K) tegen geboekt. De boekhoudkundige verwerking hiervan, raakt meerdere programma's en vind u derhalve terug in deze begroting 2023, verdeeld over verschillende programma's.

Aanpassing afvalstoffenheffing
Deze post betreft de aanpassing van de afvalstoffenheffing met 5,1 % als gevolg van stijgende kosten en de toevoeging van een communicatiebudget en mutaties in de voorzieningen. (Zie verder op in de tekst.) Door de afschrijvingstermijnen van de kredieten aan te passen is het mogelijk gebleken om de kapitaallasten binnen de daarvoor gestelde begrote bedrag te houden. Echter zijn door de eerdere aanbestedingen de kosten van inzameling en verwerking toegenomen. Daarnaast zijn de toevoeging van een communicatiebudget en mutaties in de voorzieningen debet aan de aanpassing van het tarief.

Actualisatie kapitaallasten 2023-2026
De actualisatie van de kapitaallasten 2023-2026 betreft de kapitaallasten volgend uit de tot nu toe geactiveerde investeringen. De actualisatie betreft investeringen die op alle programma's betrekking hebben.

Ophoging budget afval voor communicatie, aanbestedingen en incidenteel onderhoud .
Deze post betreft een ophoging van het budget voor het product afval. Het betreft € 30.000 voor communicatie, € 15.000 voor begeleiding aanbestedingen en € 15.000 voor incidenteel onderhoud, en derhalve in totaal € 60.000.

Mutaties voorziening afval
Naar aanleiding van de herberekening van de kostendekkendheid van het product afval zijn de mutaties in de voorziening zichtbaar onder deze post.

Actualisatie kapitaallasten MIP 2023-2026
Actualisatie kapitaallasten MIP 2023-2026

3.02 Begraven

Bestaand beleid

inboeken MJOP 2022-2025 (Meerjarenonderhoudsplan)
Op 17 februari 2022 heeft de raad het MJOP 2022-2025 vastgesteld en daarmee moet het voormalige (oude) MJOP uit de begroting gehaald worden en het nieuwe vastgestelde MJOP worden ingeboekt.

Omdat de gemeentelijke objecten over de verschillende programma's zijn verdeeld, ziet u de financiële verwerking in het betreffende programma terug. Door alle programma's heen betreft dit een budget neutrale boeking.

Uitvoering heroverweging management formatie
Bij het vaststellen van de begroting 2022 is er een bezuiniging doorgevoerd van 1 fte op management formatie. Dit betrof een structurele bezuiniging van 107K per jaar. Deze overhead kosten zijn verdeeld over verschillende programma's. Deze bezuiniging is na het vast stellen van de begroting 2022 als 1 post (107K) tegen geboekt. De boekhoudkundige verwerking hiervan, raakt meerdere programma's en vind u derhalve terug in deze begroting 2023, verdeeld over verschillende programma's.

Actualisatie kapitaallasten 2023-2026
De actualisatie van de kapitaallasten 2023-2026 betreft de kapitaallasten volgend uit de tot nu toe geactiveerde investeringen. De actualisatie betreft investeringen die op alle programma's betrekking hebben.

Actualisatie rentecomponent kapitaallasten 2023-2026
De rente is verhoogd door de ECB waardoor het noodzakelijk is om de doorberekende rente te verhogen. De omslagrente is verhoogd van 0, 11 % naar 0.6 % Het gevolg is dat de kapitaallasten voor de bestaande investeringen meerjarig 2023-2026 geactualiseerd zijn binnen de diverse programma's van de begroting.

Actualisatie kapitaallasten MIP 2023-2026
Actualisatie kapitaallasten MIP 2023-2026

3.03 Duurzaamheid

Autonome ontwikkelingen

Ophoging budget ODIJmond
De minister heeft het ontwerp-Koninklijk Besluit (KB)met de inwerkingtredingsdatum van 1 januari 2023 voor de Omgevingswet aangeboden aan de Eerste en Tweede Kamer. De Minister, de VNG, het IPO en de Unie van Waterschappen spraken in een bestuurlijk overleg over het belang van een verantwoorde invoering van de wet. De datum van 1 januari 2023 biedt alle betrokken partijen duidelijkheid en bovenal meer zekerheid om goed te kunnen oefenen met het nieuwe digitale systeem en de nieuwe manier van werken. Voor de Begroting 2022 heeft dit vooral invloed op de warme overdracht bodemtaken. Voor 2023 e.v. dient het budgetten Milieubeheer en Brandveilig gebruiken structureel opgehoogd te worden. De ophoging van het budget betreft zowel een bijdrage ten behoeve van duurzaamheid €8.000,- als ook een bijdrage in het kader van de omgevingsvergunningen €8.000,- .

Bestaand beleid

Wettelijke taken Duurzaamheid
Om invulling te kunnen geven aan de wettelijke taken op het gebied van duurzaamheid is vanaf 2023 een bedrag van € 32.000 structureel nodig, nu de reserve duurzaamheid in 2022 geheel uitgeput is. Voor 2022 is in de 1e Berap het restant uit de reserve gehaald en is het overige deel van de benodigde € 32.000 opgehoogd. Om vanaf 2023 aan de wettelijke taken te kunnen voldoen is het budget structureel dus opgenomen in deze begroting.

Nieuw beleid

0.5 FTE voor duurzaamheid (extra)
Om de thematiek rondom duurzaamheid vorm te geven binnen de gemeente Landsmeer is een extra halve fte benodigd naast de halve fte die vanuit de organisatie is vrijgemaakt voor duurzaamheid vanaf 2023. Voor 2023 is de dekking incidenteel uit de reserve duurzaamheid gehaald. Daarom treft u voor 2023 hier een nul bedrag en ziet u bij de post "inzet reserve duurzaamheid" de last van -44K.

Aparte website en nieuwsbrief voor inwoners en ondernemers over duurzaamheid.
Bewustwording is een belangrijk aspect bij de realisatie van de duurzaamheidsdoelstellingen. Niet alleen overheden zullen een bijdrage moeten leveren maar iedereen. Met een nieuwsbrief gaat in 2023 gepoogd worden de bewustwording te vergroten door oa met concrete voorbeelden te komen hoe een ieder een bijdrage kan leveren aan een gezonde en toekomstbestendige leefomgeving.

Storting reserve duurzaamheid
In 2022 is er in de 2e Berap een storting van 147K in de reserve duurzaamheid geboekt om in 2023 te kunnen inzetten op duurzaamheid. In 2024 en 2025 wordt er nog een extra storting van 75K in de reserve gedaan om zo voor de komende jaren in te kunnen zetten op duurzaamheid.

Inzet reserve duurzaamheid tbv 0.5 FTE duurzaamheid
Voor het jaar 2023 wordt de 0.5 FTE voor duurzaamheid gedekt door de inzet van de reserve duurzaamheid. De dekking van de lasten treft u in deze post aan. In de exploitatie treft u derhalve de -44K aan en bij de kop "reserve" treft u de dekking (positief 44K) aan. Bij de post "0.5 FTE duurzaamheid" treft u voor 2023 daarom een nul bedrag (de dekking zit immers in de post van inzet reserve duurzaamheid).

3.04 Economie & Recreatie

Autonome ontwikkelingen

Bijdrage Het Twiske ophogen
Als gevolg van de begroting 2023 van Het Twiske is de bijdrage van de gemeente Landsmeer verhoogd. De structurele doorwerking is in onze begroting opgenomen.

Nieuw beleid

Visie op economie, recreatie en toerisme
Er wordt voor gekozen om op al deze drie beleidsvelden een beknopte concrete visie op te stellen. Geen lange teksten maar duidelijkheid over welke ambitie we op welke wijze gaan realiseren. In 2023 komt een visie op economie, in 2024 de visie op toerisme en in 2025 de visie op recreatie. Deze gefaseerde aanpak past goed binnen de beperkte ambtelijke capaciteit en beperkte middelen.Een gecombineerde visie op al deze drie beleidsvelden legt en een groot beslag op1 financieel jaar en is naar verhouding duurder omdat er dan ook extra capaciteit ingehuurd zal moeten worden.

3.05 Groenvoorzieningen

Bestaand beleid

Ophogen budget openbaar groen
Door de stijging van algemene kosten (Brandstof en salarissen) is de aanbesteding van onderhoud openbaar groen hoger uitgevallen. Voor het lopende jaar, 2022, zijn deze kosten in de 1e Berap opgevangen door de stelpost loon- en prijsstijgingen. Voor de jaren 2023 e.v. dient het budget structureel te worden verhoogd, hiervoor wordt structureel de post loon- en prijsstijgingen ingezet om de stijging te kunnen opvangen. In het programma Financiën treft u onder de gelijke benaming (Ophogen budget openbaar groen) de dekking aan, welke wordt geput uit de Stelpost loon- en prijsstijgingen.

Actualisatie kapitaallasten 2023-2026
De actualisatie van de kapitaallasten 2023-2026 betreft de kapitaallasten volgend uit de tot nu toe geactiveerde investeringen. De actualisatie betreft investeringen die op alle programma's betrekking hebben.

Actualisatie rentecomponent kapitaallasten 2023-2026
De rente is verhoogd door de ECB waardoor het noodzakelijk is om de doorberekende rente te verhogen. De omslagrente is verhoogd van 0, 11 % naar 0.6 % Het gevolg is dat de kapitaallasten voor de bestaande investeringen meerjarig 2023-2026 geactualiseerd zijn binnen de diverse programma's van de begroting.

Actualisatie kapitaallasten MIP 2023-2026
Actualisatie kapitaallasten MIP 2023-2026

Nieuw beleid

Investering voetbalkooi
Deze post betreft de kapitaallasten volgend uit de geplande investering in een voetbalkooi.

3.06 Grondexploitatie

Bestaand beleid

Actualisatie grondexploitatie Luyendijk Zuid
In de exploitatie Luyendijk Zuid is voor 2023 een bedrag opgenomen van € 60.000 voor geluidwerende maatregelen aan woningen. Dit bedrag is budgetneutraal verwerkt in de GREX.

Actualisatie GREX Hotel resort de Breeck
In verband met werkzaamheden van de projectleider is een bedrag van € 15.000 opgenomen. Dit bedrag is budgetneutraal verwerkt in de GREX.

3.07 Omgevingsvergunningen

Autonome ontwikkelingen

Ophoging budget ODIJmond
De minister heeft het ontwerp-Koninklijk Besluit (KB)met de inwerkingtredingsdatum van 1 januari 2023 voor de Omgevingswet aangeboden aan de Eerste en Tweede Kamer. De Minister, de VNG, het IPO en de Unie van Waterschappen spraken in een bestuurlijk overleg over het belang van een verantwoorde invoering van de wet. De datum van 1 januari 2023 biedt alle betrokken partijen duidelijkheid en bovenal meer zekerheid om goed te kunnen oefenen met het nieuwe digitale systeem en de nieuwe manier van werken. Voor de Begroting 2022 heeft dit vooral invloed op de warme overdracht bodemtaken. Voor 2023 e.v. dient het budgetten Milieubeheer en Brandveilig gebruiken structureel opgehoogd te worden. De ophoging van het budget betreft zowel een bijdrage ten behoeve van duurzaamheid €8.000,- als ook een bijdrage in het kader van de omgevingsvergunningen €8.000,- .

Nieuw beleid

Wet kwaliteitsborging Bouw
De Wet Kwaliteitsborging Bouw (Wkb) treed naar verwachting vanaf 1 januari 2023 gefaseerd in werking. De Wkb heeft als doel de bouwkwaliteit en het bouwtoezicht te verbeteren door inschakeling van private kwaliteitsborgers. Onder deze wet zullen kwaliteitsborgers zorgdragen voor het voldoen aan de bouwtechnische regels. Deze taken vervallen hiermee bij gemeenten die overigens wel het bevoegd gezag blijven houden. Tegelijkertijd wijzigen bepaalde wettelijke taken en krijgen gemeenten er extra wettelijke taken bij, zoals registratie en beoordeling van de Wkb-meldingen. Hieronder vallen onder andere bouwmeldingen, gereed meldingen en informatieverstrekking van de start en einde van bouwwerkzaamheden. Zoals in de meicirculaire 2022 aangekondigd ontvangen gemeenten, voor de noodzakelijke voorbereidingen die de gemeenten nog moeten treffen tot de inwerkingtreding van de Wkb in 2022 een bijdrage van € 25 miljoen in aanvulling op de 10 miljoen die eerder in 2021 is verstrekt. Daarnaast ontvangen de gemeenten na inwerkingtreding een jaarlijkse bijdrage (tot en met 2026) van €

10 miljoen voor het uitvoeren van de Wkb-taken. Voor de gemeente Landsmeer gaat het om een bijdrage van € 24.000 in 2022 en vanaf 2023 om € 10.000 per jaar.

Verwerken septembercirculaire (Wkb)
De Wet kwaliteitsborging bouw (Wkb) treed naar verwachting vanaf 1 januari 2023 gefaseerd in werking. De Wkb heeft als doel de bouwkwaliteit en het bouwtoezicht te verbeteren door inschakeling van private kwaliteitsborgers. Onder deze wet zullen kwaliteitsborgers zorgdragen voor het voldoen aan de bouwtechnische regels. Deze taken vervallen hiermee bij gemeenten die overigens wel het bevoegd gezag blijven houden. Tegelijkertijd wijzigen bepaalde wettelijke taken en krijgen gemeenten er extra wettelijke taken bij, zoals registratie en beoordeling van de Wkb-meldingen. Hieronder vallen onder andere bouwmeldingen, gereed meldingen en informatieverstrekking van de start en einde van bouwwerkzaamheden. Zoals in de meicirculaire 2022 aangekondigd ontvangen gemeenten, voor de noodzakelijke voorbereidingen die de gemeenten nog moeten treffen tot de inwerkingtreding van de Wkb in 2022 een bijdrage. In de september circulaire is hier voor geld ter beschikking gesteld, in de paragraaf Financiën treft u de meerjarige bruto verwerking van de september circulaire aan, de verwerking hier van zijn opgenomen in de verschillende programma's en worden in het programma uitgelegd. In het Sociaal Domein treft u verwerkingsposten aan : SVB-Asiel en IPS. In het Ruimtelijk Domein treft u verwerkingspost Wkb en in Financiën de verwerkingspost GDI.

3.08 Openbare ruimte

Bestaand beleid

Achterstand wegenonderhoud
De reserve wegenonderhoud wordt ingezet om de achterstand in het wegenonderhoud in te halen. Het bedrag voor 2023 is € 150.000. Hiermee zullen delen van de trottoirs aan het Dorpslint, rijbaan van Goudplevier worden hersteld en zal klein asfaltonderhoud in Den Ilp en Purmerland worden uitgevoerd. Het bedrag voor 2024 is € 72.000. Hiermee zullen kleine delen van trottoirs/rijbanen in Luyendijk worden hersteld. Het journaal is budgetneutraal omdat het benodigde budget onttrokken wordt aan de reserve en er derhalve geen effect optreedt voor het begrotingssaldo (per saldo nul).

Aanpassing budgetten Pontveer
Naar aanleiding van de aanbesteding van de exploitatie van de Pontveer wordt de begroting veranderd. De waarde van de aanbestede exploitatie bedraagt € 131.000. Dit bedrag wordt voor een groot gedeelte gedekt uit de bijdragen derden van de volgende partijen: Waterland (10%), Provincie (40%) en Vervoerregio (40%). De kosten voor Landsmeer zijn structureel met € 9.000 verhoogd, er was reeds € 8.000 begroot en de verhoging bedraagt € 17.000 voor Landsmeer. In 2024 is een bedrag voor eenmalig onderhoud begroot van € 50.000, derhalve is de bijdrage hoger dan de overige jaren.

Actualisatie kapitaallasten 2023-2026
De actualisatie van de kapitaallasten 2023-2026 betreft de kapitaallasten volgend uit de tot nu toe geactiveerde investeringen. De actualisatie betreft investeringen die op alle programma's betrekking hebben.

Actualisatie rentecomponent kapitaallasten 2023-2026
De rente is verhoogd door de ECB waardoor het noodzakelijk is om de doorberekende rente te verhogen. De omslagrente is verhoogd van 0, 11 % naar 0.6 % Het gevolg is dat de kapitaallasten voor de bestaande investeringen meerjarig 2023-2026 geactualiseerd zijn binnen de diverse programma's van de begroting.

Actualisatie kapitaallasten MIP 2023-2026
Actualisatie kapitaallasten MIP 2023-2026

Nieuw beleid

Visie mobiliteit
Het voornemen is om in 2024 de mobiliteitsvisie te actualiseren. Het is hierbij niet de inzet om een geheel nieuwe visie te ontwikkelen. De uitdagingen zijn immers ook op basis van de huidige visie bekend. Inzet zal wel zijn om helder te krijgen hoe met beperkt beschikbare middelen het meest bereikt kan worden in het oplossen van de knelpunten. Vanzelfsprekend hebben vergroten van (het gevoel van) veiligheid en duurzaamheid hierbij prioriteit.

3.09 Ruimtelijke ordening

Bestaand beleid

Uitvoering heroverweging management formatie
Bij het vaststellen van de begroting 2022 is er een bezuiniging doorgevoerd van 1 fte op management formatie. Dit betrof een structurele bezuiniging van 107K per jaar. Deze overhead kosten zijn verdeeld over verschillende programma's. Deze bezuiniging is na het vast stellen van de begroting 2022 als 1 post (107K) tegen geboekt. De boekhoudkundige verwerking hiervan, raakt meerdere programma's en vind u derhalve terug in deze begroting 2023, verdeeld over verschillende programma's.

Nieuw beleid

Omgevingsplan
Alle gemeentes zullen één omgevingsplan voor het gehele grondgebied moeten vaststellen. Het ligt voor de hand om dit project na vaststelling van de omgevingsvisie 2.0 op te pakken. Opgemerkt moet wel worden dat de extra bedragen hiervoor benodigd zijn boven het al beschikbare budget in de reserve omgevingswet en reserve actualisatie bestemmingsplannen. Met dit project wordt uitvoering gegeven aan een wettelijke verplichting.

Woonvisie
De vigerende Woonvisie loopt tot 2024. Dit betekent dat er in 2023 een nieuwe woonvisie opgesteld moet worden. Het is belangrijk om een actuele woonvisie te hebben, niet alleen omdat de woningmarkt in Landsmeer onder druk staat maar ook omdat de woonvisie een wettelijke basis geeft voor de jaarlijks te sluiten prestatieafspraken met de woningbouwcorporaties.

Gebiedsvisie entree
In 2023 wordt gelijklopend met de omgevingsvisie 1.0 een gebiedsvisie voor de entree van Landsmeer opgesteld. Deze visie moet een helder en duidelijk kader bieden voor de toekomst van dit gebied. Een gebied dat kansen biedt op meerdeer gebieden maar wat dus wel noopt tot het maken van keuzes.

Reclame mast
In 2024 zal een haalbaarheidsonderzoek worden uitgevoerd naar de haalbaarheid van een reclamemast langs de A10. Belangrijke aspecten bij dit onderzoek zijn de mogelijk beperkende regels van hogere overheden (bijv. de provinciale omgevingsverordening).

Formatie RO (1 FTE)
De ambitie de komende jaren is om de focus te leggen op woningbouw. Om dit echt gestalte te kunnen geven is extra formatie benodigd. De formatie wordt gevraagd vanaf 2024 omdat dan de omgevingsvisie 1.0 is afgerond en daarmee de eerste kaders zijn vastgesteld.

Opstellen Omgevingsvisie/omgevingsplan
Alle gemeentes zullen één omgevingsplan voor het gehele grondgebied moeten vaststellen. Het ligt voor de hand om dit project na vaststelling van de omgevingsvisie 2.0 op te pakken. In 2023 zal begonnen worden met een integrale gemeentebrede omgevingsvisie op te gaan stellen. Vervolgens zal het omgevingsplan opgesteld moeten worden vanaf 2024. Het totaal benodigd budget hier voor is dan ook over meerdere jaren begroot. In de 2e Berap is er een bedrag van 150K toegevoegd aan de reserve

Omgevingswet uit de circulaires. Deze begrotingswijziging betreft het beschikbaar stellen van het budget en de onttrekking uit de betreffende reserve voor de komende jaren.

3.10 Volkshuisvesting

Bestaand beleid

inboeken MJOP 2022-2025 (Meerjarenonderhoudsplan)
Op 17 februari 2022 heeft de raad het MJOP 2022-2025 vastgesteld en daarmee moet het voormalige (oude) MJOP uit de begroting gehaald worden en het nieuwe vastgestelde MJOP worden ingeboekt. Omdat de gemeentelijke objecten over de verschillende programma's zijn verdeeld, ziet u de financiële verwerking in het betreffende programma terug. Door alle programma's heen betreft dit een budget neutrale boeking.

Nieuw beleid

Invoering nieuwe verdelingssystematiek sociale huurwoningen.
In 2023 wordt de nieuwe verdelingssystematiek voor sociale huurwoningen ingevoerd. In het kader van deze nieuwe regionale woonruimteverdeling moet onder andere het systeem van WoningNet worden aangepast. Het inrichten van een digitaal loket voor situatie- en startpunten vraagt een financiële bijdrage van elke deelnemer. Met de voorgestelde verhoging van het budget voor volkshuisvesting, worden de verwachte kosten voor de komende jaren voorzien.

3.11 Water en riolering

Bestaand beleid

Uitvoering heroverweging management formatie
Bij het vaststellen van de begroting 2022 is er een bezuiniging doorgevoerd van 1 fte op management formatie. Dit betrof een structurele bezuiniging van 107K per jaar. Deze overhead kosten zijn verdeeld over verschillende programma's. Deze bezuiniging is na het vast stellen van de begroting 2022 als 1 post (107K) tegen geboekt. De boekhoudkundige verwerking hiervan, raakt meerdere programma's en vind u derhalve terug in deze begroting 2023, verdeeld over verschillende programma's.

Actualisatie kapitaallasten 2023-2026
De actualisatie van de kapitaallasten 2023-2026 betreft de kapitaallasten volgend uit de tot nu toe geactiveerde investeringen. De actualisatie betreft investeringen die op alle programma's betrekking hebben.

Actualisatie rentecomponent kapitaallasten 2023-2026
De rente is verhoogd door de ECB waardoor het noodzakelijk is om de doorberekende rente te verhogen. De omslagrente is verhoogd van 0, 11 % naar 0.6 % Het gevolg is dat de kapitaallasten voor de bestaande investeringen meerjarig 2023-2026 geactualiseerd zijn binnen de diverse programma's van de begroting.

Actualisatie GRP in de begroting
In het kader van de actualisatie van het GRP zijn de kosten en de investeringen herijkt. De actualisatie van het GRP is nodig om een aantal redenen : 1. Het afgelopen jaar zijn de door de accountant een aantal opmerkingen gemaakt over de toepassing van BBV regelgeving in de jaarstukken inzake riolering. Op basis van deze opmerkingen is door de accountant aangegeven dat de gemeente Landsmeer niet door kan /mag gaan met de spaarmethode en eigenlijk verplicht is om op de ouderwetse manier kapitaallasten af te boeken op via de exploitatie en te egaliseren middels de daarvoor bestemde voorziening. 2. De planning die in het Meerjaren InvesteringsPlan is opgegeven komt niet overeen met de planning van de investeringen zoals die is opgenomen in het huidige GRP . In het GRP zijn voor de komende jaren weinig tot geen investeringen opgenomen terwijl de MIP elk jaar minimaal met een miljoen aan investeringen rekent. De oorzaak hiervan is dat de investeringsplanning voor riolering vanwege de bezuinigingen op het wegenonderhoud de afgelopen jaren beperkt uitvoerbaar is gebleken.

Daarnaast is het vanwege het personeelstekort moeilijk om projecten uitgevoerd te krijgen . 3. De exploitatie als zodanig diende herijkt te worden, omdat de bedragen niet meer actueel zijn in de huidige begroting.4. Alles bij elkaar genomen heeft dit ook zo zijn effecten op de kostendekkendheid van het riool vandaar een herberekening van het tarief.

Verhoging rioolheffing
De rioolheffing wordt in 2023 verhoogd met 5,1 %.De jaren daarna is de verhoging begroot op 5% per jaar cumulatief.

Mutatie voorziening naar aanleiding van herijking riolering
Naar aanleiding van de herijking dienen de stortingen en onttrekkingen aan de Egalisatievoorziening Riolering ook aangepast te worden.

Actualisatie kapitaallasten MIP 2023-2026
Actualisatie kapitaallasten MIP 2023-2026

3.12 Reserves

Nieuw beleid

Opstellen Omgevingsvisie/omgevingsplan
Alle gemeentes zullen één omgevingsplan voor het gehele grondgebied moeten vaststellen. Het ligt voor de hand om dit project na vaststelling van de omgevingsvisie 2.0 op te pakken. In 2023 zal begonnen worden met een integrale gemeentebrede omgevingsvisie op te gaan stellen. Vervolgens zal het omgevingsplan opgesteld moeten worden vanaf 2024. Het totaal benodigd budget hier voor is dan ook over meerdere jaren begroot. In de 2e Berap is er een bedrag van 150K toegevoegd aan de reserve Omgevingswet uit de circulaires. Deze begrotingswijziging betreft het beschikbaar stellen van het budget en de onttrekking uit de betreffende reserve voor de komende jaren.

Storting reserve duurzaamheid
In 2022 is er in de 2e Berap een storting van 147K in de reserve duurzaamheid geboekt om in 2023 te kunnen inzetten op duurzaamheid. In 2024 en 2025 wordt er nog een extra storting van 75K in de reserve gedaan om zo voor de komende jaren in te kunnen zetten op duurzaamheid.

Inzet reserve duurzaamheid tbv 0.5 FTE duurzaamheid
Voor het jaar 2023 wordt de 0.5 FTE voor duurzaamheid gedekt door de inzet van de reserve duurzaamheid. De dekking van de lasten treft u in deze post aan. In de exploitatie treft u derhalve de -44K aan en bij de kop "reserve" treft u de dekking (positief 44K) aan. Bij de post "0.5 FTE duurzaamheid" treft u voor 2023 daarom een nul bedrag (de dekking zit immers in de post van inzet reserve duurzaamheid).

Indexering

De indexering betreft een gesaldeerd bedrag per jaar, zoals aangegeven in de samenvatting van deze begroting, dit betreffen lasten.

Beleidsindicatoren

Indicator	Eenheid	Periode	Bron	Waarde	Benchmark	Waarde
Functiemenging	%	2021	CBS BAG / LISA - bewerking ABF Research	44,8	Nederland	53,3
De functie-mengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen						
Vestigingen (van bedrijven)	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar	2021	LISA	253,7	Nederland	165,1
Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar						
Omvang huishoudelijk restafval	Kg/inwoner	2020	CBS	213	Nederland	170
De hoeveelheid restafval per bewoner per jaar (kg)						
Hernieuwbare elektriciteit	%	2020	RWS	15,8	Nederland	26,9
Hernieuwbare elektriciteit is de elektriciteit die is opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa						

Beleidsstukken

Bij dit programma horen de volgende beleidsstukken:
Beleidsuitgangspunten Wegbeheer gemeente Landsmeer (beleidsvisie op wegbeheer; raadsbesluit 18 mei 2017).

- Beheerplan Wegen 2018-2022.
- Beleidsplan Openbare Verlichting 2020-2028.
- Beheerplan Civiele Kunstwerken 2020-2024 (nog niet vastgesteld).
- Mobiliteitsvisie 2018-2022.
- Waterplan Landsmeer 2016-2026.
- Beschoeiingenbeheerplan.
- Gemeentelijk rioleringsplan 2018-2023 "Samen water ruimte geven".
- Verordening aansluitvoorwaarden riolering Landsmeer 2012.
- Verordening afvoer hemelwater en grondwater Landsmeer.
- Algemene Begraafplaats Beheerverordening 2020.
- Beleidskader VTH en VTH-strategie.
- Toekomstvisie 2025.
- Economische Visie Zaanstreek-Waterland 2018-2022.
- Groenbeleidsplan 2021-2031
- Speelbeleidsplan Samen Beter Buiten Spelen 2017-2022.
- Diverse bestemmingsplannen voor gehele grondgebied.
- Woonvisie Landsmeer 2016-2024.
- Huisvestingsverordening 2020. (nieuwe verordening is reeds vastgesteld maar nog niet in werking getreden)
- Verordening Starterleningen 2017.
- Welstandsnota 2012.
- Wabobeleidsplan 2020.
- Bouwverordening 2012.
- MJOP (Meerjarenonderhoudsplan) gemeentelijke gebouwen 2022-2025
- Archeologie beleid 2011.
- Erfgoedverordening 2010.
- Verordening op de monumentencommissie 2005.
- Duurzaamheidsvisie 2018-2024.
- Beleidsplan Afval en Grondstoffen 2021-2026
- Standplaatsenbeleid 2012
- Marktverordening / marktreglement 2019

Verbonden partijen

Bij dit programma horen de volgende verbonden partijen:

- Recreatieschap het Twiske-Waterland
- Vervoerregio Amsterdam
- Omgevingsdienst IJmond

Voor een uitgebreide toelichting op deze verbonden partijen, zie de paragraaf verbonden partijen.

Sociaal Domein

Portefeuillehouder

Wethouder J. van Boeijen

Wethouder E. Heinrich (Cultuur, kunst en sport)

Missie

Het sociaal domein faciliteert de sociale basisvoorzieningen. Ook biedt het, als een inwoner niet (meer) zelfredzaam is en het ook met het eigen informele netwerk niet mogelijk is, ondersteuning op diverse levensgebieden. De gemeente zet zich er samen met andere organisaties voor in dat kinderen zich ontwikkelen tot gezonde jongeren en zelfstandige volwassenen, dat volwassenen zelfstandig kunnen functioneren en senioren vitaal en zelfredzaam blijven.

Speerpunten

Sport en Cultuur
Omschrijving speerpunt
Sport en Cultuur zijn belangrijke pijlers voor een vitale Landsmeerse samenleving en dragen bij aan de economische ontwikkeling van de gemeente en de sociaal-maatschappelijke ontwikkeling van haar inwoners. Het doel is dat Landsmeerders actief en/of passief participeren in de samenleving. Het verstrekken van subsidies aan verenigingen is een belangrijk instrument om het aanbod van en de deelname aan sport & cultuur te bevorderen.
Wat willen we bereiken?
Landsmeer heeft een gevarieerd, samenhangend, herkenbaar en goed toegankelijk cultuuraanbod.
Wat gaan we daar voor doen?
- Het Cultuurplatform ontwikkelt een cultuurgids welke huis-aan-huis verspreid wordt. Dit biedt een uitgebreid overzicht van het cultuuraanbod in Landsmeer. Het Cultuurplatform wordt in het najaar van 2022 geëvalueerd.
- We gaan verkennen op welke manier het Grietje Tump museum en de Anton Heyboer Art Gallary behouden kan blijven voor de toekomst.
Wat willen we bereiken?
Landsmeerders maken optimaal gebruik van het sportaanbod.
Wat gaan we daar voor doen?
*- Op dit moment werkt NOC*NSF en de directie sport van VWS aan het Sportakkoord 2.0. Deze geldt voor 2023-2026. De grootste winst van het Sportakkoord zit in het netwerk dat ontstaat. Een netwerk bestaande uit sport- en beweegaanbieders, zorg, welzijn en onderwijs.*
*- Naast het Sportakkoord wordt er ook een Preventieakkoord voorbereid door NOC*NSF waarin het verbeteren van de gezondheid centraal staat. Samen met het kernteam, de sportadviesraad en de sportaanbieders wordt hiervoor een plan uitgewerkt.*

Onderwijs en jeugd
Omschrijving speerpunt
Wij willen Landsmeerse jeugdigen vroegtijdig ondersteunen in hun ontwikkelingsproces naar volwassenheid, in aanvulling op wat in de thuissituatie en het onderwijs wordt geboden. Als gemeente ondersteunen we jeugdigen en hun gezinnen door te investeren in preventie, advies en lichte vormen van ondersteuning. Landsmeer wil voor de komende jaren de basis verder versterken om Landsmeerse jeugdigen zo gezond, gelukkig en veilig mogelijk te laten opgroeien en opvoedvragen zoveel mogelijk te normaliseren.
Wat willen we bereiken?
Een doorgaande leer- en ontwikkel lijn voor kinderen en jongeren.
Wat gaan we daar voor doen?
- We zetten verder in op een goede verbinding tussen kinderopvang, onderwijs, jeugdhulp, jeugdgezondheidszorg en andere partners.
- We zorgen er voor dat zo min mogelijk leerlingen de school verlaten zonder startkwalificatie.
Wat willen we bereiken?
Gemeenten hebben een zorgplicht t.a.v. huisvesting van scholen. We hebben inzicht in de kwaliteit en duurzaamheid van de schoolgebouwen in Landsmeer.
Wat gaan we daar voor doen?
- Bij huisvesting en onderhoud van scholen is een stabiele, meerjarige financiering van belang. Er wordt in 2023 een Integraal Huisvestingsplan (IHP) uitgewerkt om noodzakelijke investeringen in onderwijsgebouwen voor de kortere en langere termijn in beeld te brengen en te borgen.
Wat willen we bereiken?
Jeugdigen en ouders maken gebruik van ons lokale preventieve aanbod, teneinde beruik van specialistische maatwerkvoorzieningen te voorkomen.
Wat gaan we daar voor doen?
- We zorgen voor een breed en gedifferentieerd aanbod van preventieve voorzieningen waarmee op verschillende behoeften wordt ingezet.
Wat willen we bereiken?
Kinderen en ouders in Landsmeer weten wat nodig is om gezond te leven en krijgen de kans om gezond te leven in een omgeving die hen daartoe stimuleert. Kinderen, jongeren en ouders in de kinderopvang of het onderwijs die extra hulp nodig hebben om ge
Wat gaan we daar voor doen?
- We zetten ons samen met partners in de kinderopvang, het onderwijs en de GGD in om de gezondheidsverschillen te verminderen. We onderzoeken de inzet van een preventie-akkoord waarbij we gezamenlijk roken, problematisch alcoholgebruik en overgewicht terugdringen.
Wat willen we bereiken?
Laagdrempelige opvoedondersteuning
Wat gaan we daar voor doen?

- We gaan (telefonische) consulten, cursussen en trainingen aanbieden rondom opvoeding en (v)echtscheiding aan ouders die daar behoefte aan hebben.
- We gaan inzetten op het versterken van de pedagogische basiscompetenties van (mede)opvoeders door vanuit het Middelpunt samen te werken met scholen, kinderopvang, peuterspeelzalen en schoolmaatschappelijk werk.

Basis maatschappelijke ondersteuning
Omschrijving speerpunt
Het motto van de Wet maatschappelijke ondersteuning is meedoen. De gemeente zorgt voor goede sociale basisvoorzieningen om te zorgen dat alle inwoners naar vermogen kunnen meedoen. We versterken het sociaal kapitaal aan vrijwilligers en investeren op specifieke thema's en doelgroepen. We gaan ons er voor inzetten dat nog meer inwoners mee kunnen doen door Landsmeer dementievriendelijk te maken, in te zetten op geschikte woonruimte voor iedereen, eenzaamheid aan te pakken, mantelzorgers te ondersteunen en vrijwilligers te koesteren.
Wat willen we bereiken?
Focus op mantelzorgers
Wat gaan we daar voor doen?
- In 2023 blijven we actief zoeken naar mantelzorgers die ondersteuning nodig hebben.
- We volgen de ontwikkelingen op het gebied respijtzorg. Respijtzorg is een gedeelde ontwikkeling van zorgverzekeraars en de gemeente.
Wat willen we bereiken?
Mogelijk maken dat mensen langer zelfstandig blijven wonen
Wat gaan we daar voor doen?
- Regionaal werken we samen om inwoners die aangewezen zijn op beschermd wonen, maar lang moeten wachten op een geschikte woning, de noodzakelijke ondersteuning te bieden.
- We streven naar meer bekendheid over het omgaan met dementie voor zowel inwoners als medewerkers en vrijwilligers.
Wat willen we bereiken?
Taboe op eenzaamheid doorbreken.
Wat gaan we daar voor doen?
- De gemeente Landsmeer blijft haar aanpak toetsen aan het landelijk actieprogramma Eén tegen eenzaamheid, waarbij we ons in 2019 hebben aangesloten.
- In de werkgroep Eén tegen eenzaamheid werken we samen met partners aan initiatieven om eenzaamheid te verminderen, het taboe op eenzaamheid te doorbreken en het vanzelfsprekend omzien naar elkaar als "nieuw normaal". hierbij is aandacht voor iedereen, van jong tot oud en van vitaal tot kwetsbaar.
- We maken het onderwerp Eenzaamheid bespreekbaar. Het kan ons allemaal overkomen.
- We verhelderen de behoeften op het gebied van vrijwilligersbeleid door in gesprek te gaan met partners. Aan de orde komen de waardering van vrijwilligerswerk en het stimuleren van vrijwilligerswerk.

Armoede en schulden

Omschrijving speerpunt

Armoede en schulden vormen een groeiend probleem in onze samenleving. Leven in armoede en het hebben van schulden zorgen voor schaamte, stress en depressie. De gemeente Landsmeer biedt daarom inkomensondersteuning aan wie dat nodig heeft. Ook vinden we het belangrijk schuldsituaties zo vroeg mogelijk op te sporen en op te lossen om problematische schulden te voorkomen.

Wat willen we bereiken?

Iedereen naar vermogen mee laten doen aan de samenleving, ook de mensen met een laag inkomen en/of schulden. Mensen met schulden willen wij sneller ondersteunen door preventie en vroegsignalering om problematische schulden te voorkomen.

Wat gaan we daar voor doen?

- We zoeken mensen op die niet in staat zijn om zelf naar ons toe te komen.

- We bieden diverse minimaregelingen aan om inwoners met een laag inkomen te ondersteunen.

- We gaan mensen sneller helpen en problematische schulden voorkomen, met de inzet op preventie en vroeg signalering.

- We zorgen dat er voldoende gebruik gemaakt wordt van de regelingen door de doelgroep. We geven bekendheid aan onze dienstverlening met o.a. huis-aan-huis folder, via de website, de gemeente nieuwsbrief en de ketenpartners.

Werk en inkomen

Omschrijving speerpunt

Financiële zelfredzaamheid is belangrijk om te kunnen participeren in de samenleving. Werk is één van de manieren om de financiële zelfredzaamheid te verhogen. Naast inkomen geeft werk ritme, structuur en zelfvertrouwen. Ook voor mensen voor wie het vinden van betaald werk minder vanzelfsprekend is, bijvoorbeeld mensen met een beperking of chronische ziekte, heeft werk een positief effect op de mentale en fysieke gezondheid.

Wat willen we bereiken?

Bijstandsgerechtigden begeleiden naar werk of sociale activering.

Wat gaan we daar voor doen?

- Gemeenten zullen in samenwerking met het UWV en overige sociale partners gezamenlijk alle kansen moeten grijpen om mensen zonder werk te begeleiden naar (het behouden van) werk. Het gaat dan niet alleen om mensen die werk zoeken in loondienst maar ook om zelfstandigen. Verder heeft de regio vanuit het Rijk een nieuwe verantwoordelijkheid erbij gekregen namelijk dienstverlening op het gebied van werk naar werk. Hiervoor is het versterken van de regionale samenwerking binnen het arbeidsmarktbeleid hard nodig. Vanuit dit kader werken we verder aan een intensievere regionale samenwerking.

Wat willen we bereiken?

Nieuwkomers begeleiden.

Wat gaan we daar voor doen?

- We gaan verdere uitvoering geven aan de Wet Inburgering. Vanaf 1 januari 2022 is de gemeente verantwoordelijk voor de uitvoering van deze wet. In het nieuwe inburgeringsstelsel geldt een hogere norm voor het taalniveau dan voorheen en worden taallessen gecombineerd met (vrijwilligers)werk of stage. Naast de taaltrajecten gaan alle statushouders actiever kennismaken met de lokale arbeidsmarkt.

Toegang en maatwerkvoorzieningen

Omschrijving speerpunt

Het Middelpunt heeft een centrale rol als toegangspoort naar ondersteuning en als knooppunt voor informatie en advies. Wanneer er problemen zijn bij het opvoeden en opgroeien en de lichte ondersteuning niet toereikend is, kan specialistische jeugdhulp worden ingezet. Dit kan bestaan uit diverse vormen van hulp: ambulante hulp, begeleiding, dagbesteding, kortdurende dagbehandeling en verzorging en ondersteuning voor jeugdigen en ouders. Met de regio Zaanstreek-Waterland kopen we de specialistische jeugdzorg in. De Wet maatschappelijke ondersteuning bepaalt dat de gemeente voorzieningen moet treffen voor een inwoner die beperkingen ondervindt in zijn zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie. Een maatwerkvoorziening is een voorziening die op de behoeften, persoonskenmerken en mogelijkheden van de inwoner is afgestemd. Enkele voorbeelden van maatwerkvoorzieningen zijn: aanvullend openbaar vervoer, hulpmiddelen en woningaanpassingen, hulp bij het huishouden, begeleiding, dagbesteding en respijtzorg.

Wat willen we bereiken?

De inwoners van Landsmeer laten weten bij een (hulp)vraag of zorgbehoefte waar en wanneer ze terecht kunnen.

Wat gaan we daar voor doen?

- We zorgen dat de informatievoorziening op de geactualiseerde website van de gemeente Landsmeer up to date blijft. Er is een communicatieplan om de bekendheid van het Middelpunt bij zowel de inwoners als de partners vast te houden en te vergroten.

Wat willen we bereiken?

Inwoners ondersteuning op maat bieden als het niet meer zelf of met het netwerk lukt, zodat een inwoner nog zoveel mogelijk kan meedoen aan de samenleving. We willen dit voor de gemeente Landsmeer betaalbaar houden.

Wat gaan we daar voor doen?

- We willen de uitgaven voor Jeugd-maatwerkvoorzieningen beheersbaar houden. We laten zorgregisseurs op individueel niveau bewaken dat de ondersteuning zo betaalbaar mogelijk blijft. Daarnaast volgen we de landelijke ontwikkelingen en kijken in regionaal verband naar de mogelijkheden.

- We blijven investeren in een sterk lokaal jeugdteam, zodat we minder jeugdigen en hun opvoeders hoeven door te sturen naar specialistische hulp.

- We geven uitvoering aan de Hervormingsagenda Jeugd. De Hervormingsagenda Jeugd komt voort uit de bestuurlijke afspraken die de VNG en het Rijk op 2 juni 2021 over de jeugdhulp hebben gemaakt. Deze agenda moet leiden tot verbetering van de hulpverlening en een financieel beheersbaar en duurzaam jeugdstelsel.

- Onze zorgregisseurs houden de uitgaven voor WMO-maatwerkvoorzieningen op individueel niveau zoveel mogelijk beheersbaar. Daarnaast volgen we de landelijke ontwikkelingen en onderzoeken we in regionaal verband de mogelijkheden.

Zorg en Veiligheid
Omschrijving speerpunt
De decentralisaties in het sociaal domein hebben tot doel te zorgen voor ondersteuning van de inwoners volgens het principe ‘één gezin, één plan, één regisseur’. In situaties waarbij onveiligheid optreedt voor inwoners, is zorg altijd deel van de oplossing. Dit vraagt om een afgestemde benadering in de ondersteuning aan inwoners. Op het niveau van de gemeente en op het niveau van de regio. Daarin spelen diverse ketenpartners een rol, elk vanuit hun eigen expertise en opdracht. Om tot een betere netwerkaanpak Zorg & Veiligheid te komen is het nodig de ketens van Zorg en Veiligheid in Zaanstreek-Waterland dichter bij elkaar te brengen.
Wat willen we bereiken?
Er is een regionaal vangnet voor mensen met complexe problemen op het snijvlak van zorg en veiligheid.
Wat gaan we daar voor doen?
- We proberen onze inwoners zoveel mogelijk vanuit het Middelpunt te helpen. Soms is het nodig om bij complexe problematiek gebruik te maken van regionale voorzieningen en partners, zoals de Beschermingstafel en het Meldpunt & Advies Bijzondere Zorg (MABZ).
- Met een integrale, domein overstijgende aanpak (zorg, veiligheid en sociaal domein) willen we , door de inzet van Veilig Thuis en het Zorg- en Veiligheidshuis, de veiligheid (structureel) herstellen en snellere en passende zorg verlenen aan kwetsbare inwoners. Hierdoor krijgen personen weer grip op hun leven en het risico van terugval/onveiligheid wordt verkleind.
- In het lokale preventief veiligheidsoverleg jeugd, werken zorg, jongerenwerk en veiligheidspartners samen aan het opstellen van een convenant om jongeren die mogelijk afglijden voortijdig in beeld te krijgen.

Wat mag het kosten?

Bedragen * € 1.000		Rekening	Begroting	begroting voor	Mutatie	Begroting	Meerjarenraming		
Sociaal domein		2021	2022	2022	2023	2023	2024	2025	2026
4.01	Basis jeugd	-1.068	-1.234	-1.188	-89	-1.277	-1.263	-1.288	-1.288
4.02	Basis sport/cultuur	-1.241	-1.304	-1.261	-92	-1.353	-1.557	-1.549	-1.534
4.03	Basis volwassenen	-1.049	-1.050	-1.000	-140	-1.140	-1.156	-1.189	-1.189
4.04	Maatwerk jeugd	-2.363	-2.682	-2.416	-364	-2.779	-2.674	-2.747	-2.747
4.06	Maatwerk participatie	-4.451	-4.024	-3.331	-233	-3.564	-3.645	-3.752	-3.752
4.07	Maatwerk WMO	-1.454	-1.453	-1.417	-71	-1.489	-1.540	-1.538	-1.537
4.08	Toegang	-194	-362	-298	-49	-347	-359	-371	-366
	Totaal lasten	**-11.820**	**-12.110**	**-10.911**	**-1.039**	**-11.949**	**-12.193**	**-12.433**	**-12.413**
4.01	Basis jeugd	186	182	150	0	150	112	112	112
4.02	Basis sport/cultuur	858	176	178	0	178	178	178	178
4.03	Basis volwassenen	10	0	0	0	0	0	0	0
4.04	Maatwerk jeugd	0	2	2	0	2	2	2	2
4.06	Maatwerk participatie	3.165	2.045	2.035	0	2.035	2.020	2.020	2.020
4.07	Maatwerk WMO	44	48	48	0	48	48	48	48
4.08	Toegang	60	10	10	0	10	10	10	10
	Totaal baten	**4.322**	**2.463**	**2.423**	**0**	**2.423**	**2.370**	**2.370**	**2.370**
	Saldo	**-7.497**	**-9.647**	**-8.488**	**-1.039**	**-9.527**	**-9.823**	**-10.064**	**-10.043**
	Toevoeging reserves	0	-200	0	200	200	0	0	0
	Onttrekking reserves	129	0	0	0	0	0	0	0
	Saldo reserves	**129**	**-200**	**0**	**200**	**200**	**0**	**0**	**0**
	Saldo na mutaties reserves	**-7.369**	**-9.847**	**-8.488**	**-839**	**-9.327**	**-9.823**	**-10.064**	**-10.043**

Bedragen * € 1.000

Omschrijving	2023	2024	2025	2026
4.01 Basis jeugd				
Autonome ontwikkelingen				
-Ophogen Bijdrage GGD 2023	-36	-36	-36	-36
Totaal	**-36**	**-36**	**-36**	**-36**
Bestaand beleid				
-Ophogen budget Jongerenwerk	-8	-8	-8	-8
-inboeken MJOP 2022-2025 (Meerjarenonderhoudsplan)	-4	-4	-4	-4
Totaal	**-13**	**-13**	**-13**	**-13**
Effect circulaires				
-Verwerking resultaat meicirculaire	-5	-5	-5	-5
Totaal	**-5**	**-5**	**-5**	**-5**
4.02 Basis sport/cultuur				
Bestaand beleid				
-Verhoging budget sportvelden	-5	-5	-5	-5
-Extra dotatie t.b.v. MJOP 2022-2025 Zwembad	0	-90	-90	-90
-inboeken MJOP 2022-2025 (Meerjarenonderhoudsplan)	-43	-43	-43	-43
-Actualisatie kapitaallasten 2023-2026	-5	-5	-5	9
-Actualisatie rentecomponent kapitaallasten 2023-2026	-28	-26	-25	-24
-Actualisatie kapitaallasten MIP 2023-2026	6	-3	-2	-2
Totaal	**-75**	**-172**	**-170**	**-156**
Nieuw beleid				
-Investeringen kunstgrasveld.	0	-75	-75	-75
Totaal	**0**	**-75**	**-75**	**-75**
4.03 Basis volwassenen				
Autonome ontwikkelingen				
-Ophogen Bijdrage GGD 2023	-11	-11	-11	-11
Totaal	**-11**	**-11**	**-11**	**-11**
Bestaand beleid				
-Budget Lijkschouwing verhogen	-4	-4	-4	-4
-Structureel begroten budget Ontmoetingscentrum	-22	-22	-22	-22
-Ophogen budget Inspecties kinderopvang	-4	-4	-4	-4
-Verhogen subsidie Samen Meer	-32	-32	-32	-32
Totaal	**-62**	**-62**	**-62**	**-62**
Nieuw beleid				

-Ophogen budget Zorg&veiligheid (oa verpl GGZ)		-4	-4	-4	-4
Totaal		**-4**	**-4**	**-4**	**-4**
4.04	**Maatwerk jeugd**				
Bestaand beleid					
-Ophogen budget Jeugdreclassering		-45	-45	-45	-45
Totaal		**-45**	**-45**	**-45**	**-45**
Nieuw beleid					
-Ophogen incidenteel budget Jeugd voor 2023		-200	0	0	0
-Verwerken septembercirculaire (SVB)		6	6	7	6
Totaal		**-194**	**6**	**7**	**6**
4.06	**Maatwerk participatie**				
Bestaand beleid					
-Ophogen Budget gemeentelijk minimabeleid		-5	-5	-5	-5
Totaal		**-5**	**-5**	**-5**	**-5**
Effect circulaires					
-Verwerking resultaat meicirculaire		-3	-3	-3	-3
Totaal		**-3**	**-3**	**-3**	**-3**
Nieuw beleid					
-Schuldhulpverlening en sociale raadslieden voor 2023		-25	-25	-25	-25
-Verwerken septembercirculaire (Asiel)		-28	-22	0	0
-Verwerken septembercirculaire (IPS)		4	0	0	0
Totaal		**-50**	**-47**	**-25**	**-25**
4.07	**Maatwerk WMO**				
Bestaand beleid					
-Ophogen budget vervoer hulpmiddelen		-14	-14	-14	-14
-Actualisatie kapitaallasten 2023-2026		0	0	0	0
-Actualisatie rentecomponent kapitaallasten 2023-2026		0	0	0	0
Totaal		**-14**	**-14**	**-14**	**-14**
Effect circulaires					
-Verwerking resultaat meicirculaire		0	0	37	39
Totaal		**0**	**0**	**37**	**39**
Nieuw beleid					
-Verwerken septembercirculaire (SVB)		6	6	7	6
Totaal		**6**	**6**	**7**	**6**
4.08	**Toegang**				
Bestaand beleid					
-Ophogen budget inzet kernteam		-23	-23	-23	-23
-Ophogen budget Gedragsdeskundige		-6	-6	-6	-6

Totaal		**-29**	**-29**	**-29**	**-29**
Nieuw beleid					
-Activiteitenbudget Eenzaamheid		-5	-5	-5	0
Totaal		**-5**	**-5**	**-5**	**0**
4.09	**Reserves**				
Nieuw beleid					
-Ophogen incidenteel budget Jeugd voor 2023		200	0	0	0
Totaal		**200**	**0**	**0**	**0**
	Indexering				
-Indexering		-496	-820	-1.138	-1.138
Totaal		**-839**	**-1.333**	**-1.588**	**-1.568**

4.01 Basis jeugd

Administratieve wijzigingen

SD budgetten actualisatie
Actualiseren van SD budgetten om kosten in eigen taalvelden op te pakken

Autonome ontwikkelingen

Ophogen Bijdrage GGD 2023
Als gevolg van de begroting 2023 is de bijdrage van de gemeente Landsmeer verhoogd. Conform raadsbesluit 30 juni 2022, Begroting 2023 GGD.

Bestaand beleid

Ophogen budget Jongerenwerk
De kosten voor het jongerenwerk worden tot en met 2022 mede gefinancierd vanuit de middelen voor het Meerjarenbeleidsplan Sociaal Domein. Deze financiering valt vanaf 2023 weg. Derhalve is een structurele ophoging van het budget benodigd.

inboeken MJOP 2022-2025 (Meerjarenonderhoudsplan)
Op 17 februari 2022 heeft de raad het MJOP 2022-2025 vastgesteld en daarmee moet het voormalige (oude) MJOP uit de begroting gehaald worden en het nieuwe vastgestelde MJOP worden ingeboekt. Omdat de gemeentelijke objecten over de verschillende programma's zijn verdeeld, ziet u de financiële verwerking in het betreffende programma terug. Door alle programma's heen betreft dit een budget neutrale boeking.

Effect circulaires

Verwerking resultaat meicirculaire
In de mei circulaire is er geld ter beschikking gesteld voor verschillende doeleinden. In het programma Integrale Veiligheid betreft dit structureel € 30K voor de extra inzet van BOA's. In het programma Sociaal Domein betreft dit € 5K structureel voor de brede impuls combinatiefunctionarissen/buurtsportcoaches, € 3K structureel voor inburgering leefbaarheidstoets, en voor 2024 (€ 37K) en 2025 (€ 39K) voor de Eigen bijdrage voor huishoudelijke hulp (coalitieakkoord Rijk). Deze bedragen zijn opgenomen in deze begroting in de beide programma's.

4.02 Basis sport/cultuur

Administratieve wijzigingen

SD budgetten actualisatie
Actualiseren van SD budgetten om kosten in eigen taalvelden op te pakken

Bestaand beleid

Verhoging budget sportvelden
Er is een aanbesteding uitgevoerd voor het maaien van al het gras en de sportvelden. Uit de aanbesteding is gebleken dat de kosten voor het maaien duurder is geworden en dit heeft een structureel negatief effect op de budgetten. Het maaien van de sportvelden is per jaar €5.000 hoger dan voorheen begroot, en daarmee dient het budget structureel te worden opgehoogd.

Extra dotatie t.b.v. MJOP 2022-2025 Zwembad
Er heeft in 2022 een fysieke inspectie door een externe partij plaatsgevonden van de onderhoudstoestand van al onze gemeentelijke gebouwen. Aan de hand van die inspectie is voorzien dat er voor de komende jaren extra middelen benodigd zijn om het onderhoudsniveau op een adequaat niveau te houden. Het MJOP 2022-2025 is op 17 februari 2022 vastgesteld door uw raad. Reeds in de begroting 2022 was een extra jaarlijkse storting van € 100.000,- opgenomen, bij de "Raadsinformatiebrief Onderzoek zwembad De Breek ten behoeve van Meerjarenonderhoudsplan" welke onder punt 8.A in de raadsvergadering d.d. 21 april 2022 is aangeboden, is aangegeven dat er in de jaren 2024 tot en met 2029 een jaarlijkse extra storting van € 90.000,- benodigd is. Deze extra stortingen voor de jaren 2024-2029 zijn verwerkt in deze begroting, conform de Raadsinformatiebrief.

inboeken MJOP 2022-2025 (Meerjarenonderhoudsplan)
Op 17 februari 2022 heeft de raad het MJOP 2022-2025 vastgesteld en daarmee moet het voormalige (oude) MJOP uit de begroting gehaald worden en het nieuwe vastgestelde MJOP worden ingeboekt. Omdat de gemeentelijke objecten over de verschillende programma's zijn verdeeld, ziet u de financiële verwerking in het betreffende programma terug. Door alle programma's heen betreft dit een budget neutrale boeking.

Actualisatie kapitaallasten 2023-2026
De actualisatie van de kapitaallasten 2023-2026 betreft de kapitaallasten volgend uit de tot nu toe geactiveerde investeringen. De actualisatie betreft investeringen die op alle programma's betrekking hebben.

Actualisatie rentecomponent kapitaallasten 2023-2026
De rente is verhoogd door de ECB waardoor het noodzakelijk is om de doorberekende rente te verhogen. De omslagrente is verhoogd van 0, 11 % naar 0.6 % Het gevolg is dat de kapitaallasten voor de bestaande investeringen meerjarig 2023-2026 geactualiseerd zijn binnen de diverse programma's van de begroting.

Actualisatie kapitaallasten MIP 2023-2026
Actualisatie kapitaallasten MIP 2023-2026

Nieuw beleid

Investeringen kunstgrasveld.
Voorgesteld wordt om in 2023 de kunstgrasvelden te gaan vervangen. Hierbij wordt uitgegaan van een eigen bijdrage van de clubs van 10%. Uitvoering in 2023 betekent dat in 2024 de kapitaalslasten beginnen te lopen.Deze post betreft de kapitaallasten die volgen uit de investeringen in het kunstgrasveld .

4.03 Basis volwassenen

Administratieve wijzigingen

SD budgetten actualisatie
Actualiseren van SD budgetten om kosten in eigen taalvelden op te pakken

Autonome ontwikkelingen

Ophogen Bijdrage GGD 2023
Als gevolg van de begroting 2023 is de bijdrage van de gemeente Landsmeer verhoogd. Conform raadsbesluit 30 juni 2022, Begroting 2023 GGD.

Bestaand beleid

Budget Lijkschouwing verhogen
Door een stijgend aantal casussen is het budget voor de kosten lijkschouwing niet meer afdoende.

Structureel begroten budget Ontmoetingscentrum
De kosten voor het ontmoetingscentrum de Zoete inval voor inwoners met beginnende dementie worden tot en met 2022 gefinancierd vanuit de middelen voor het Meerjarenbeleidsplan Sociaal Domein. Deze financiering valt vanaf 2023 weg. We willen deze functie graag voortzetten. Het voorkomt dat voor deze inwoners dagbesteding moet worden ingezet wat in alle gevallen veel duurder gaat uitpakken.

Ophogen budget Inspecties kinderopvang
Inspecties kosten meer tijd dan voorheen. Er is een personeelstekort in de branche en dat maakt dat de controle van de inspecteurs of er wel voldoende personeel aanwezig is bij de houders meer tijd vraagt.

Verhogen subsidie Samen Meer
Samen Meer blijft langer gebruik maken van hun gebouw dan verwacht. Investeringen in het gebouw kunnen hierdoor niet langer wachten. Daarnaast is sprak van hogere kosten voor personeel, energie, vervoer gerelateerd aan activiteiten en kantoor/automatisering.

Nieuw beleid

Ophogen budget Zorg&veiligheid (oa verpl GGZ)
De uitvoering van de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg is belegd bij GGD-Zaanstreek Waterland. In 2022 is er een regionale dienstverleningsovereenkomst met hogere kosten vastgesteld.

4.04 Maatwerk jeugd

Bestaand beleid

Ophogen budget Jeugdreclassering
Het aantal kinderen met een jeugdbeschermingsmaatregel is stijgende. Deze maatregel wordt door een rechter opgelegd en ligt grotendeels buiten de invloedsfeer van de gemeente.

Nieuw beleid

Ophogen incidenteel budget Jeugd voor 2023
We verwachten in 2023 nog noodzakelijke inzet van een dure vorm van jeugdzorg.

Verwerken septembercirculaire (SVB)
De VNG en het ministerie van VWS zijn overeengekomen om met ingang van 2023 een structureel bedrag uit te nemen uit het gemeentefonds ten behoeve van de uitvoeringskosten PGB van de Sociale Verzekeringsbank (SVB) van de Jeugdwet en de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Dit totaalbedrag wordt derhalve verdeeld over 2 posten. In de september circulaire is hier voor geld ter

beschikking gesteld, in de paragraaf Financiën treft u de meerjarige bruto verwerking van de september circulaire aan, de verwerking hier van zijn opgenomen in de verschillende programma's en worden in het programma uitgelegd. In het Sociaal Domein treft u verwerkingsposten aan : SVB-Asiel en IPS. In het Ruimtelijk Domein treft u verwerkingspost Wkb en in Financiën de verwerkingspost GDI.

4.06 Maatwerk participatie

Administratieve wijzigingen

SD budgetten actualisatie
Actualiseren van SD budgetten om kosten in eigen taalvelden op te pakken

Bestaand beleid

Ophogen Budget gemeentelijk minimabeleid
Om de ziektekostenverzekering voor minima te kunnen afhandelen maken we gebruik van gezondverzekerd.nl. De licentiekosten zijn gestegen.

Effect circulaires

Verwerking resultaat meicirculaire
In de mei circulaire is er geld ter beschikking gesteld voor verschillende doeleinden. In het programma Integrale Veiligheid betreft dit structureel € 30K voor de extra inzet van BOA's. In het programma Sociaal Domein betreft dit € 5K structureel voor de brede impuls combinatiefunctionarissen/buurtsportcoaches, € 3K structureel voor inburgering leefbaarheidstoets, en voor 2024 (€ 37K) en 2025 (€ 39K) voor de Eigen bijdrage voor huishoudelijke hulp (coalitieakkoord Rijk). Deze bedragen zijn opgenomen in deze begroting in de beide programma's.

Nieuw beleid

Schuldhulpverlening en sociale raadslieden voor 2023
Het bedrag voor schuldhulpverlening was te hoog begroot. Aan de andere kan is het bedrag voor sociaal raadslieden te laag begroot. Het verschil hebben tot en met 2022 kunnen dekken uit de middelen voor het meerjarenbeleidsplan Sociaal Domein. Vanaf 2023 zijn deze middelen niet meer beschikbaar

Verwerken septembercirculaire (Asiel)
In het bestuurlijk akkoord met betrekking tot de opvang van asielzoekers op 26 augustus 2022 is afgesproken dat het kabinet voldoende financiële middelen beschikbaar stelt voor integratie. Als gevolg van een hogere instroom van inburgeraars is afgesproken het budget op te hogen. In de september circulaire is hier voor geld ter beschikking gesteld, in de paragraaf Financiën treft u de meerjarige bruto verwerking van de september circulaire aan, de verwerking hier van zijn opgenomen in de verschillende programma's en worden in het programma uitgelegd. In het Sociaal Domein treft u verwerkingsposten aan : SVB-Asiel en IPS. In het Ruimtelijk Domein treft u verwerkingspost Wkb en in Financiën de verwerkingspost GDI.

Verwerken septembercirculaire (IPS)
Dit programmageld is bestemd voor de inzet van IPS trajecten voor de re-integratie van mensen met een ernstige psychische aandoening of een zogenoemde common mental disorder via een subsidieregeling. Het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) en het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) trekken hierin samen op. De subsidieregeling 'IPS-trajecten voor de gemeentelijke doelgroep' verstrekt subsidie aan een GGZ-instelling voor een tot en met 14 december 2023 aangevraagd IPS-traject. Het betreft IPS-trajecten voor mensen die vallen onder de re-integratieverantwoordelijkheid van gemeenten. Hiertoe behoren mensen met een bijstandsuitkering, een Inkomensvoorziening voor oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW-uitkering) of een Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte zelfstandigen (IOAZ-uitkering) en niet-uitkeringsgerechtigde werkzoekenden. In de september circulaire is hier voor geld ter beschikking gesteld, in de paragraaf Financiën treft u de meerjarige bruto verwerking van de september

circulaire aan, de verwerking hier van zijn opgenomen in de verschillende programma's en worden in het programma uitgelegd. In het Sociaal Domein treft u verwerkingsposten aan : SVB-Asiel en IPS. In het Ruimtelijk Domein treft u verwerkingspost Wkb en in Financiën de verwerkingspost GDI.

4.07 Maatwerk WMO

Bestaand beleid

Ophogen budget vervoer hulpmiddelen
Het aantal ouderen dat gebruik maakt van WMO voorzieningen neemt toe. Hierdoor zal de aanspraak op het Wmo budget naar verwachting structureel toenemen. De verwachting is dat hiervoor jaarlijks extra 14k benodigd is.

Actualisatie kapitaallasten 2023-2026
De actualisatie van de kapitaallasten 2023-2026 betreft de kapitaallasten volgend uit de tot nu toe geactiveerde investeringen. De actualisatie betreft investeringen die op alle programma's betrekking hebben.

Actualisatie rentecomponent kapitaallasten 2023-2026
De rente is verhoogd door de ECB waardoor het noodzakelijk is om de doorberekende rente te verhogen. De omslagrente is verhoogd van 0, 11 % naar 0.6 % Het gevolg is dat de kapitaallasten voor de bestaande investeringen meerjarig 2023-2026 geactualiseerd zijn binnen de diverse programma's van de begroting.

Effect circulaires

Verwerking resultaat meicirculaire
In de mei circulaire is er geld ter beschikking gesteld voor verschillende doeleinden. In het programma Integrale Veiligheid betreft dit structureel € 30K voor de extra inzet van BOA's. In het programma Sociaal Domein betreft dit € 5K structureel voor de brede impuls combinatiefunctionarissen/buurtsportcoaches, € 3K structureel voor inburgering leefbaarheidstoets, en voor 2024 (€ 37K) en 2025 (€ 39K) voor de Eigen bijdrage voor huishoudelijke hulp (coalitieakkoord Rijk). Deze bedragen zijn opgenomen in deze begroting in de beide programma's.

Nieuw beleid

Verwerken septembercirculaire (SVB)
De VNG en het ministerie van VWS zijn overeengekomen om met ingang van 2023 een structureel bedrag uit te nemen uit het gemeentefonds ten behoeve van de uitvoeringskosten PGB van de Sociale Verzekeringsbank (SVB) van de Jeugdwet en de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Dit totaalbedrag wordt derhalve verdeeld over 2 posten. In de september circulaire is hier voor geld ter beschikking gesteld, in de paragraaf Financiën treft u de meerjarige bruto verwerking van de september circulaire aan, de verwerking hier van zijn opgenomen in de verschillende programma's en worden in het programma uitgelegd. In het Sociaal Domein treft u verwerkingsposten aan : SVB-Asiel en IPS. In het Ruimtelijk Domein treft u verwerkingspost Wkb en in Financiën de verwerkingspost GDI.

4.08 Toegang

Bestaand beleid

Ophogen budget inzet kernteam
De kosten voor inhuur van een ambulant hulpverlener zijn gestegen. In 2022 was het mogelijk om deze extra kosten te compenseren met lagere kosten dan verwacht voor de inhuur van de Praktijkondersteuner Jeugd voor de huisartsen. In 2023 en verder is dit niet meer mogelijk.

Ophogen budget Gedragsdeskundige
De gedragsdeskundige ondersteunt en toetst de zorgregisseurs jeugd bij de uitvoering van hun werk. Er is een nieuw contract afgesloten voor de komende jaren, als gevolg waarvan het budget Gedragsdeskundige structureel verhoogd moet worden.

Nieuw beleid

Activiteitenbudget Eenzaamheid
Dit budget is bedoeld om een nieuw initiatief een (financieel) zetje te geven. Denk bijvoorbeeld aan de start van een initiatief zoals Resto Van Harte Tot en met 2022 was er de mogelijkheid om initiatieven vanuit het thema Eenzaamheid vanuit het meerjarenbeleidsplan Sociaal Domein de financieren. Deze financiering valt weg in 2023 en verder.

4.09 Reserves

Nieuw beleid

Ophogen incidenteel budget Jeugd voor 2023
We verwachten in 2023 nog noodzakelijke inzet van een dure vorm van jeugdzorg.

Indexering

De indexering betreft een gesaldeerd bedrag per jaar, zoals aangegeven in de samenvatting van deze begroting, dit betreffen lasten.

Beleidsindicatoren

Indicator	Eenheid	Periode	Bron	Waarde	Benchmark	Waarde
Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	2017	DUO	1,8	Nederland	1,8
Hiervan is sprake als een leerplichtige jongere tussen de 5 en 16 jaar of een jongere van 16 of 17 jaar die valt onder de kwalificatieplicht niet is ingeschreven op een school en ook niet vrijgesteld is van de inschrijvingsplicht.						
Relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	2021	DUO/Ingrado	28	Nederland	19
Het aantal leerplichtigen dat wel staat ingeschreven op een school, maar ongeoorloofd afwezig is.						
Vroegtijdig schoolverlaters totaal (VO + MBO)	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	2019	DUO/Ingrado	1,2	Nederland	1,7
Het percentage van het totaal aantal leerlingen (12 - 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder de startkwalificatie, het onderwijs verlaat						
Voldoende bewegen	%	2020	Gezondheids-monitor volwassenen , GGD'en, CBS en RIVM	48,9	Nederland	49,3
Het percentage t.o.v. bevolking van 19 jaar en ouder dat niet minstens één keer per week aan sport doet.						
Banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 – 64 jaar	2021	LISA	470	Nederland	685
Onder een baan wordt een vervulde positie verstaan. Dit betreffen zowel fulltimers, parttimers als uitzendkrachten. De indicator betreft het aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 tot en met 65 jaar.						
Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen	2019	CBS Jeugd	1	Nederland	1
Het percentage jongeren (12 - 21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen						

Kinderen in armoede	% kinderen tot 18 jaar	2020	CBS Jeugd	4	Nederland	6
Het percentage kinderen tot 18 jaar in een uitkeringsgezin						
Netto arbeids-participatie	%	2021	CBS - Arbeidsdeelname	70,4	Nederland	70,4
% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking						
Personen met een bijstandsuitkering	Per 1.000 inwoners 18 jaar en ouder	2021	CBS - Participatiewet	267,3	Nederland	431,2
Het aantal personen met een uitkering op grond van de Wet werk en bijstand (WWB, t/m 2014) en de Participatiewet (vanaf 2015). De uitkeringen (leefgeld) aan personen in een instelling, de elders verzorgden, zijn niet inbegrepen.						
Re-integratie voorzieningen	per 10.000 inw.15-65jr	2020	CBS - Participatiewet	56,9	Nederland	202
Het aantal re-integratievoorzieningen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar						
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	2021	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	10,8	Nederland	12,9
Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar						
Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	2021	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	0,6	Nederland	1,2
Het percentage jongeren tot 18 jaar met een jeugdbeschermingsmaatregel ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar						
Wmo-cliënten met een maatwerk arrangement	Per 10.000 inwoners	1e halfjaar 2021	CBS - Monitor Sociaal Domein WMO	530	Nederland	700
Aantal per 1.000 inwoners in de betreffende bevolkingsgroep. Een maatwerk-arrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo. Voor de Wmo-gegevens geldt dat het referentie-gemiddelde gebaseerd is op 327 deelnemende gemee						

Beleidsstukken

Bij dit programma horen de volgende beleidsstukken:

- Meerjarenbeleidplan sociaal domein (2019-2023)
- Nota Harmonisatie Kinderopvang en Peuterspeelzalen (2017)
- Beleidsplan armoedebestrijding en schuldhulp (2021-2024)
- Uitvoering Participatiewet Landsmeer (2016)
- Beleidsnotitie Nieuwe Wet Inburgering (2022)

Verordeningen participatie:

- Re-integratieverordening/gewijzigde re-integratieverordening (2018)
- Verordening individuele studietoeslag Participatiewet (2022)
- Verordening individuele inkomenstoeslag (2015)
- Verordening tegenprestatie (2015)
- Verordening loonkostensubsidie (2018)
- Verordening persoonsgebonden budget begeleid werken Wet sociale werkvoorziening (2019)

Verordeningen jeugd & onderwijs:

- Verordening leerlingenvervoer (2014)
- Verordening onderwijshuisvesting (2017)
- Verordening jeugdhulp gemeente Landsmeer (2022)

Verordeningen WMO:

- Verordening maatschappelijke ondersteuning (2020)

Overige verordeningen:

- Algemene Subsidieverordening gemeente Landsmeer (2021)
- Verordening adviesraad sociaal domein (2018)

Verbonden partijen

Bij dit programma horen de volgende verbonden partijen:

- GGD Zaanstreek-Waterland

Voor een uitgebreide toelichting op deze verbonden partijen, zie de paragraaf verbonden partijen.

Financiën

Portefeuillehouder

Wethouder E. Heinrich

Missie

Het programma financiën en algemene dekkingsmiddelen is het laatste programma van de programmabegroting. Algemene dekkingsmiddelen zijn middelen die geen vooraf bepaald bestedingsdoel hebben. Naast de algemene dekkingsmiddelen worden in dit programma baten en lasten verantwoord welke niet zijn onder te brengen in andere programma's. Voor het grootste deel bestaat dit programma uit belastingen (lokale heffingen) waarvan de besteding niet gebonden is, uitkering uit het gemeentefonds en overige baten en lasten. Naast 'Treasury' wordt in dit programma ook het door het BBV verplicht onderdeel 'Overhead' verantwoord. Onder overhead wordt dat deel van de personeelsbegroting verstaan wat aan door BBV gedefinieerde overheadtaken toe moet worden gerekend.

Voor de komende jaren zal worden vastgehouden aan het stringente begrotingsbeleid (vastgelegd in de begroting 2021). Toekomstbestendig begroten en terughoudendheid met het aangaan van structurele verplichtingen zijn belangrijke speerpunten in dit programma.

Wat mag het kosten?

Bedragen * € 1.000		Rekening	Begroting	begroting voor	Mutatie	Begroting	Meerjarenraming		
Financiën		2021	2022	2022	2023	2023	2024	2025	2026
5.01	Overhead	-4.200	-5.076	-4.853	-272	-5.125	-5.301	-5.484	-5.516
5.02	Algemene uitkering	0	0	0	0	0	0	0	0
5.03	Onroerende-zaakbelastingen	-117	-136	-136	-1	-138	-139	-140	-140
5.04	Overige belastingen	-24	0	0	0	0	0	0	0
5.05	Overige uitgaven en inkomsten	-73	-161	-270	-10	-280	-497	-595	-595
5.06	Treasury	3	-45	-45	-1	-45	-45	-45	-45
	Totaal lasten	**-4.410**	**-5.417**	**-5.304**	**-284**	**-5.588**	**-5.982**	**-6.265**	**-6.297**
5.01	Overhead	823	-55	36	0	36	36	36	36
5.02	Algemene uitkering	15.634	18.221	16.085	2.007	18.092	19.435	20.394	19.812
5.03	Onroerende-zaakbelastingen	2.348	3.066	3.099	156	3.255	3.356	3.455	3.455
5.04	Overige belastingen	16	105	105	1	106	107	108	108
5.05	Overige uitgaven en inkomsten	303	216	31	0	31	31	31	31
5.06	Treasury	154	97	97	0	97	97	97	97
	Totaal baten	**19.277**	**21.649**	**19.453**	**2.164**	**21.617**	**23.064**	**24.121**	**23.540**
	Saldo	**14.867**	**16.232**	**14.149**	**1.880**	**16.029**	**17.082**	**17.856**	**17.243**
	Toevoeging reserves	-646	-90	-27	27	0	0	0	0
	Onttrekking reserves	812	405	7	0	72	7	7	72
	Saldo reserves	**166**	**315**	**-20**	**92**	**72**	**7**	**7**	**72**
	Saldo na mutaties reserves	**15.033**	**16.547**	**14.129**	**1.972**	**16.101**	**17.089**	**17.863**	**17.315**

Bedragen * € 1.000

Omschrijving	2023	2024	2025	2026
5.01 Overhead				
Autonome ontwikkelingen				
-Ophogen Bijdrage Waterlands Archief	-7	-5	-13	-13
-Bijdrage regionale portefeuillehoudersoverleggen MRA/Zawa	12	0	0	0
Totaal	**5**	**-5**	**-13**	**-13**
Bestaand beleid				
-inboeken MJOP 2022-2025 (Meerjarenonderhoudsplan)	55	55	55	55
-Uitvoering heroverweging management formatie	-107	-107	-107	-107
-Actualisatie kapitaallasten 2023-2026	-6	-6	-6	17
-Actualisatie rentecomponent kapitaallasten 2023-2026	-12	-11	-10	-9
-Actualisatie kapitaallasten MIP 2023-2026	20	16	10	-45
Totaal	**-49**	**-52**	**-58**	**-89**
Nieuw beleid				
-Verwerken septembercirculaire (GDI)	5	5	5	5
-Bijdrage personeelslasten en organisatie	85	0	0	0
-Aanpassing inzet reserve kapitaallasten	80	-47	-56	9
-Uitwerking thuiswerk - en reiskosten vergoeding	-80	-80	-80	-80
Totaal	**90**	**-121**	**-131**	**-66**
5.02 Algemene uitkering				
Effect circulaires				
-Extra ophoging meicirculaire jeugdhulp	0	532	491	338
-Verwerking resultaat meicirculaire	1.866	2.367	2.951	1.978
-Bruto effect septembercirculaire	141	188	174	718
Totaal	**2.007**	**3.087**	**3.616**	**3.035**
5.03 Onroerende-zaakbelastingen				
Bestaand beleid				
-Indexering OZB	156	257	354	354
Totaal	**156**	**257**	**354**	**354**
5.05 Overige uitgaven en inkomsten				
Bestaand beleid				
-Ophogen budget straatreiniging	20	20	20	20
-Ophogen budget openbaar groen	44	44	44	44
-Verhoging budget sportvelden	5	5	5	5
-Indexering OZB	-156	-257	-354	-354

-Actualisatie rentecomponent kapitaallasten 2023-2026		-1	-1	-1	-1
Totaal		**-88**	**-188**	**-286**	**-286**
Nieuw beleid					
-Inzet stelpost loon -en prijsstijgingen		80	80	80	80
Totaal		**80**	**80**	**80**	**80**
5.06	**Treasury**				
Bestaand beleid					
-Actualisatie rentecomponent kapitaallasten 2023-2026		-1	-1	-1	-1
Totaal		**-1**	**-1**	**-1**	**-1**
	Indexering				
-Indexering		-228	-333	-436	-436
Totaal		**1.972**	**2.724**	**3.126**	**2.578**

5.01 Overhead

Autonome ontwikkelingen

Ophogen Bijdrage Waterlands Archief
Als gevolg van de begroting 2023 van het Waterlands Archief is de de bijdrage van de gemeente Landsmeer verhoogd. De structurele doorwerking is conform uw raadsbesluit van 9 juni 2022 in onze begroting opgenomen.

Bijdrage regionale portefeuillehoudersoverleggen MRA/Zawa
Binnen de deelregio wordt samengewerkt in regionale portefeuillehoudersoverleggen. Er zijn gezamenlijke projecten gepland, waarvoor een gezamenlijk budget benodigd is. Afgesproken is € 1,- per inwoner te reserveren, derhalve is hiervoor € 11.500 structureel opgenomen. Voor 2023 is er een dekking voor deze kosten uit de reserve IBP. Na 2023 is deze reserve leeg en dient het budget structureel verhoogd te worden. In de paragraaf financiën treft u voor 2023 de tegenboeking aan (de dekking voor 2023). Vanaf 2024 is er dus geen dekking meer en treft u dan ook geen dekking aan in de paragraaf financiën.

Bestaand beleid

inboeken MJOP 2022-2025 (Meerjarenonderhoudsplan)
Op 17 februari 2022 heeft de raad het MJOP 2022-2025 vastgesteld en daarmee moet het voormalige (oude) MJOP uit de begroting gehaald worden en het nieuwe vastgestelde MJOP worden ingeboekt. Omdat de gemeentelijke objecten over de verschillende programma's zijn verdeeld, ziet u de financiële verwerking in het betreffende programma terug. Door alle programma's heen betreft dit een budget neutrale boeking.

Uitvoering heroverweging management formatie
Bij het vaststellen van de begroting 2022 is er een bezuiniging doorgevoerd van 1 fte op management formatie. Dit betrof een structurele bezuiniging van 107K per jaar. Deze overhead kosten zijn verdeeld over verschillende programma's. Deze bezuiniging is na het vast stellen van de begroting 2022 als 1 post (107K) tegen geboekt. De boekhoudkundige verwerking hiervan, raakt meerdere programma's en vind u derhalve terug in deze begroting 2023, verdeeld over verschillende programma's.

Actualisatie kapitaallasten 2023-2026
De actualisatie van de kapitaallasten 2023-2026 betreft de kapitaallasten volgend uit de tot nu toe geactiveerde investeringen. De actualisatie betreft investeringen die op alle programma's betrekking hebben.

Actualisatie rentecomponent kapitaallasten 2023-2026
De rente is verhoogd door de ECB waardoor het noodzakelijk is om de doorberekende rente te verhogen. De omslagrente is verhoogd van 0, 11 % naar 0.6 % Het gevolg is dat de kapitaallasten voor de bestaande investeringen meerjarig 2023-2026 geactualiseerd zijn binnen de diverse programma's van de begroting.

Actualisatie kapitaallasten MIP 2023-2026
Actualisatie kapitaallasten MIP 2023-2026

Nieuw beleid

Verwerken septembercirculaire (GDI)
De financiering van de generieke digitale infrastructuur (GDI) wordt vanaf het begrotingsjaar 2023 centraal onder gebracht bij het ministerie van BZK. Een centrale financiering draagt bij aan de gewenste bredere deelname en een hoger gebruik van de GDI. De centrale financiering wordt gerealiseerd door de structurele bijdragen van departementen en medeoverheden. In de september circulaire is hier voor geld ter beschikking gesteld, in de paragraaf Financiën treft u de meerjarige bruto verwerking van de september circulaire aan, de verwerking hier van zijn opgenomen in de verschillende programma’s en worden in het programma uitgelegd. In het Sociaal Domein treft u verwerkingsposten aan : SVB-Asiel en IPS. In het Ruimtelijk Domein treft u verwerkingspost Wkb en in Financiën de verwerkingspost GDI.

Bijdrage personeelslasten en organisatie
De organisatie levert voor het jaar 2023 een bijdrage aan de begroting. Deze bijdrage is niet structureel gezien de opgave die er is om de organisatie te structureren daarvoor te groot is.

Aanpassing inzet reserve kapitaallasten
Bij de begroting 2021 is een kapitaallasten limiet ingesteld van € 300.000. In de bijlage MIP (Meerjaren investeringsplan) wordt uitgelegd dat er een indexatie dient plaats te vinden op de investeringen. Voorgesteld wordt om de kapitaallasten limiet mee te laten bewegen met de ontwikkelingen op de markt (indexatie). Dit betekent dat de kapitaallasten limiet ook geïndexeerd wordt en daarmee vanaf 2023 € 350.000 wordt. Als gevolg hiervan wordt de reserve kapitaallasten aangepast. Verdere toelichting vindt u terug in de bijlage MIP.

Uitwerking thuiswerk - en reiskosten vergoeding
In de begroting 2022 is, vooruitlopend op de onderhandelingen van de CAO, getracht rekening te houden met de mogelijke thuiswerkvergoeding door middel van een hogere indexering op de loonsom toe te passen dan voorheen. Bij het vaststellen van de CAO begin 2022 is echter gebleken dat de initieel toegepaste hogere indexering niet voldoende was voor de indexering op de lonen, zoals ook uitgelegd in de paragraaf bedrijfsvoering (overige ontwikkelingen – indexering). Hierdoor is er voor 2022 e.v. geen dekking voor de thuiswerkvergoeding. Daarbij is vanaf 1 augustus 2022, als gevolg van marktwerking en inflatie, een meer marktconforme reiskostenvergoeding van kracht. Deze financiële gevolgen worden derhalve in de 2e Berap duidelijk en moeten daarom bijgesteld worden. Voor 2022 betekent dit een ophoging van dit budget van 60K en vervolgens vanaf 2023 structureel 80K voor thuiswerkvergoeding en reiskostenvergoeding.

5.02 Algemene uitkering

Effect circulaires

Extra ophoging meicirculaire jeugdhulp
Het kabinet heeft besloten om de bijdragen met betrekking tot de jeugdhulp te verhogen naar het oude niveau.

Verwerking resultaat meicirculaire
In de mei circulaire is er geld ter beschikking gesteld voor verschillende doeleinden. In het programma Integrale Veiligheid betreft dit structureel € 30K voor de extra inzet van BOA's. In het programma Sociaal Domein betreft dit € 5K structureel voor de brede impuls combinatiefunctionarissen/buurtsportcoaches, € 3K structureel voor inburgering leefbaarheidstoets, en voor 2024 (€ 37K) en 2025 (€ 39K) voor de Eigen bijdrage voor huishoudelijke hulp (coalitieakkoord Rijk). Deze bedragen zijn opgenomen in deze begroting in de beide programma's.

Bruto effect septembercirculaire
Deze post betreft de bruto verhoging van de algemene uitkering naar aanleiding van de septembercirculaire (de verhoging t.o.v. de mei circulaire). Deze post bevat dus niet de budgetclaims die gelegd worden naar aanleiding van de september circulaire. In de programma's Sociaal Domein (SVB-Asiel-IPS), Ruimtelijk Domein (Wkb) en Financiën (GDI) treft u de verwerking op deze bruto verhoging aan.

5.03 Onroerende-zaakbelastingen

Bestaand beleid

Indexering OZB
Conform vastgesteld beleid in de begroting 2022 vindt er elk jaar een nacalculatie plaats op de indexering van de OZB. De uitleg over de systematiek van indexering vindt u terug in de paragraaf Bedrijfsvoering onder "overige ontwikkelingen". De financiële gevolgen van deze nacalculatie en indexering op de OZB, wordt in de stelpost loon- en prijsstijgingen gestort. In de paragraaf Financiën treft u de indexatie van de OZB aan, alsmede de storting in de stelpost loon- en prijsstijgingen. De omschrijving van de post is hetzelfde, maar de indexatie heeft een positief bedrag en de storting in stelpost (omschrijving is ook "indexering OZB") laat een negatief bedrag zien (de storting in de stelpost).

5.05 Overige uitgaven en inkomsten

Bestaand beleid

Ophogen budget straatreiniging
Door de stijging van algemene kosten (brandstof en salarissen) is de aanbesteding van straatreiniging hoger uitgevallen. Voor het lopende jaar, 2022, zijn deze kosten in de 1e Berap opgevangen door de stelpost loon- en prijsstijgingen. Voor de jaren 2023 e.v. dient het budget structureel te worden verhoogd, hiervoor wordt structureel de post loon- en prijsstijgingen ingezet om de stijging te kunnen opvangen. In het programma Financiën treft u onder de gelijke benaming (Ophogen budget straatreiniging) de dekking aan, welke wordt geput uit de stelpost loon- en prijsstijgingen.

Ophogen budget openbaar groen
Door de stijging van algemene kosten (Brandstof en salarissen) is de aanbesteding van onderhoud openbaar groen hoger uitgevallen. Voor het lopende jaar, 2022, zijn deze kosten in de 1e Berap opgevangen door de stelpost loon- en prijsstijgingen. Voor de jaren 2023 e.v. dient het budget structureel te worden verhoogd, hiervoor wordt structureel de post loon- en prijsstijgingen ingezet om de stijging te kunnen opvangen. In het programma Financiën treft u onder de gelijke benaming (Ophogen budget openbaar groen) de dekking aan, welke wordt geput uit de Stelpost loon- en prijsstijgingen.

Verhoging budget sportvelden
Er is een aanbesteding uitgevoerd voor het maaien van al het gras en de sportvelden. Uit de aanbesteding is gebleken dat de kosten voor het maaien duurder is geworden en dit heeft een structureel negatief effect op de budgetten. Het maaien van de sportvelden is per jaar €5.000 hoger dan voorheen begroot, en daarmee dient het budget structureel te worden opgehoogd.

Indexering OZB
Conform vastgesteld beleid in de begroting 2022 vindt er elk jaar een nacalculatie plaats op de indexering van de OZB. De uitleg over de systematiek van indexering vindt u terug in de paragraaf Bedrijfsvoering onder "overige ontwikkelingen". De financiële gevolgen van deze nacalculatie en indexering op de OZB, wordt in de stelpost loon- en prijsstijgingen gestort. In de paragraaf Financiën treft u de indexatie van de OZB aan, alsmede de storting in de stelpost loon- en prijsstijgingen. De omschrijving van de post is hetzelfde, maar de indexatie heeft een positief bedrag en de storting in stelpost (omschrijving is ook "indexering OZB") laat een negatief bedrag zien (de storting in de stelpost).

Actualisatie rentecomponent kapitaallasten 2023-2026
De rente is verhoogd door de ECB waardoor het noodzakelijk is om de doorberekende rente te verhogen. De omslagrente is verhoogd van 0, 11 % naar 0.6 % Het gevolg is dat de kapitaallasten voor de bestaande investeringen meerjarig 2023-2026 geactualiseerd zijn binnen de diverse programma's van de begroting.

Nieuw beleid

Inzet stelpost loon -en prijsstijgingen
De stelpost loon - en prijsstijgingen wordt met deze mutatie ingezet om de thuiswerk en reiskostenregeling te compenseren.

5.06 Treasury

Bestaand beleid

Actualisatie rentecomponent kapitaallasten 2023-2026
De rente is verhoogd door de ECB waardoor het noodzakelijk is om de doorberekende rente te verhogen. De omslagrente is verhoogd van 0, 11 % naar 0.6 % Het gevolg is dat de kapitaallasten voor de bestaande investeringen meerjarig 2023-2026 geactualiseerd zijn binnen de diverse programma's van de begroting.

Indexering

De indexering betreft een gesaldeerd bedrag per jaar, zoals aangegeven in de samenvatting van deze begroting, dit betreffen lasten.

Beleidsindicatoren

Gemiddelde WOZ waarde	Duizend euro	2021	CBS - Statistiek Waarde Onroerende Zaken	457	Nederland	290
De gemiddelde WOZ waarde van woningen						
Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	2021	Basisregistratie adressen en gebouwen	0,2	Nederland	8,9
Het aantal nieuw gebouwde woningen, per 1.000 woningen						
Demografische druk	%	2022	CBS - bevolkings-statistiek	84,2	Nederland	70,3
De som van het aantal personen van 0 tot 15 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 15 tot 65 jaar						
Gemeentelijke woonlasten eenpersoons huishouden	In Euro’s	2021	COELO	870	Nederland	733
Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten						
Gemeentelijke woonlasten meerpersoons huishouden	In Euro’s	2021	COELO	962	Nederland	810
Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten						

Beleidsstukken

Bij het programma financiën behoren geen geldende beleidsstukken of verordeningen.

Verbonden partijen

Bij dit programma horen de volgende verbonden partijen:

- Ombudsman metropoolregio
- BNG

Voor een uitgebreide toelichting op deze verbonden partijen, zie de paragraaf verbonden partijen.

Paragrafen

Lokale heffingen

Algemeen

De paragraaf lokale heffingen heeft betrekking op zowel de heffingen waarvan de besteding is gebonden als waarvan de besteding ongebonden is. De belangrijkste heffingen van de gemeente zijn onroerende zaakbelastingen, afvalstoffenheffing en rioolheffing.

De lokale heffingen, die gerekend worden tot de algemene dekkingsmiddelen (ongebonden heffingen), zijn de roerende en onroerende zaakbelastingen (OZB). Daarnaast zijn er heffingen die niet tot de algemene dekkingsmiddelen horen (gebonden heffingen). De belangrijkste daarvan zijn de afvalstoffenheffing en de rioolheffing.

Geraamde inkomsten

Onderstaand wordt een totaaloverzicht gegeven van de geraamde opbrengsten heffingen en leges in 2023 t/m 2026.

Bedragen x €1.000 Totaal programma	2023	2024	2025	2026
Afvalstoffenheffing	1.960	2.032	2.106	2.106
Leges burgerzaken	152	152	152	152
Leges omgevingsvergunningen	183	189	196	196
Marktgelden	10	10	10	10
Onroerende zaakbelasting	3.252	3.353	3.452	3.452
Precariobelasting	30	31	31	31
Rioolheffing	1.234	1.295	1.360	1.428
Roerende zaakbelasting	3	3	3	3
Toeristenbelasting	72	72	72	72
Saldo baten	**6.895**	**7.137**	**7.381**	**7.450**

Kostendekkendheid

Uitgangspunten tarievenbeleid

Het streven is om tot 100% kostendekkendheid voor alle leges en heffingen te komen. Dit met uitzondering van de lijkbezorgingsrechten en marktgelden, waarbij de raad heeft aangegeven niet te streven naar 100% kostendekkendheid. Het uitgangspunt voor de overige heffingen is dat deze trendmatig worden opgehoogd.

Afvalstoffenheffing	Begroting 2023
Opbrengsten	2.019.140
Onttrekking voorziening	-
Uitgaven	1.429.923
Storting voorziening	100.000
Compensabele BTW	247.809
Toegerekende overhead	241.408
Dekkingspercentage	**100%**

Voor de afvalstoffenheffing hanteert de gemeente het uitgangspunt van 100% kostendekkendheid. De totale baten van de afvalstoffenheffing dekken de kosten inclusief de toegerekende kosten voor overhead en compensabele BTW. De overheadkosten worden toegerekend op basis van een percentage (de totale lasten van de overhead te delen door de totale lasten van de begroting). De uitkomst hiervan is het percentage aan overheadkosten dat aan de directe kosten wordt toegerekend.

Rioolheffing	Begroting 2023
Opbrengsten	1.233.537
Onttrekking voorziening	295.767
Uitgaven	1.276.427
Storting voorziening	-
Compensabele BTW	236.136
Toegerekende overhead	16.740
Dekkingspercentage	**100%**

Voor de rioolheffing hanteert de gemeente het uitgangspunt van 100% kostendekkendheid. De totale baten rioolrecht. De overheadkosten worden toegerekend op basis van een percentage (de totale lasten van de overhead te delen door de totale lasten van de begroting). De uitkomst hiervan is het percentage aan overheadkosten dat aan de directe kosten wordt toegerekend.

Lijkbezorgingsrechten	Begroting 2023
Opbrengsten	152.960
Onttrekking voorziening	-
Uitgaven	136.775
Storting voorziening	2.264
Toegerekende overhead	27.355
Dekkingspercentage	**92%**

De lijkbezorgingsrechten is één van de heffingen waarvan de raad aangeeft dat hier het principe van 100% kostendekkendheid niet gehanteerd wordt. De overheadkosten worden toegerekend aan de totale lasten van de overhead te delen door de totale lasten (exclusief overhead) van de begroting). De uitkomst hiervan is het percentage aan overheadkosten dat aan de directe kosten wordt toegerekend.

Leges algemene dienstverlening	Begroting 2023
Opbrengsten	151.800
Uitgaven	425.055
Toegerekende overhead	81.823
Dekkingspercentage	**30%**

De lasten die in de begroting worden gepresenteerd onder taakveld 8.1 Ruimtelijke ordening en 8.3 Wonen en bouwen worden voor 99% toegerekend aan de leges dienstverlening vallend onder de fysieke leef-/ omgevingsvergunning. De dienstverlening heeft betrekking op de omgevingsvergunningen.

De overheadkosten worden toegerekend door de totale lasten van de overhead te delen door de totale lasten (exclusief overhead) van de begroting. De uitkomst hiervan is het percentage aan overheadkosten dat aan de directe kosten wordt toegerekend.

Dienstverlening vallend onder de fysieke leef-/omgevingsvergunning	Begroting 2023
Opbrengsten	242.375
Uitgaven	549.093
Toegerekende overhead	105.700
Dekkingspercentage	**37%**

De lasten die in de begroting worden gepresenteerd onder taakveld 8.1 Ruimtelijke ordening en 8.3 Wonen en bouwen worden toegerekend aan de leges dienstverlening vallend onder de fysieke leef-/ omgevingsvergunning. De dienstverlening heeft betrekking op de omgevingsvergunningen.

De overheadkosten worden toegerekend door de totale lasten van de overhead te delen door de totale lasten (exclusief overhead) van de begroting. De uitkomst hiervan is het percentage aan overheadkosten dat aan de directe kosten wordt toegerekend.

Lokale lastendruk

De onroerende zaakbelasting behoort, tezamen met de afvalstoffenheffing en de rioolheffing tot de gemeentelijke woonlasten. Bij de berekening van de gemiddelde woonlasten is als uitgangspunt gehanteerd een woning met een WOZ-waarde van € 500.000,- en bewoond door een huishouden van 3 of meer personen. Het uitgangspunt bij de bepaling van de OZB is dat het huidige niveau van de OZB niet wordt verhoogd anders dan met de indexatie.

Uitgangspunt bij de bepaling van de afvalstoffenheffing en de rioolheffing is dat deze 100% kostendekkend moeten zijn. Beide heffingen zijn doorgelicht en geactualiseerd qua beleid en kostendekkendheid.

De bijstelling van de afvalstoffenheffing is het gevolg van duurdere aanbestedingen dan verwacht, maar blijft binnen de gestelde kaders . De verhoging van het afvaltarief is 5.1 % conform indexatie.

De bijstelling van de rioolheffing is het gevolg van het noodgedwongen moeten actualiseren van het GRP. Financieel beleidsmatig en rekenkundig liepen de begroting en het vigerende GRP te sterk uiteen. De spaarmethode is tijdelijk stopgezet en de investeringsplanning is bijgesteld ten opzichte van het vigerende GRP. De stijging van de rioolheffing is 5.1 % eveneens conform indexatie.

Woonlasten per huishouden Omschrijving	2022	2023
Gemiddelde woningwaarde	500.000	500.000
OZB eigenaren	497,18	497,18
Afvalstoffenheffing	461,78	485,33
Rioolheffing	234,37	246,32
Totaal	**1193,33**	**1228,83**

Kwijtscheldingsbeleid

Voor mensen met de laagste inkomens bestaat de mogelijkheid van een gehele of gedeeltelijke kwijtschelding van de afvalstoffenheffing. Dit is het geval als aan de voorwaarden voor kwijtschelding van de Invorderingswet is voldaan.

Kwijtschelding	Begroting 2023
Gemeentelijke belastingen	57.750

Weerstandsvermogen

Algemeen

Artikel 11 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) verplicht overheden tot een risicomanagementbeleid waarin de beschikbare en de benodigde weerstandscapaciteit een rol spelen. De beschikbare weerstandscapaciteit is het geheel van middelen en mogelijkheden om onvoorziene gebeurtenissen op te vangen. De belangrijkste bron voor beschikbare weerstandscapaciteit is de Algemene Reserve, en de ingestelde bestemmingsreserve Weerstandsvermogen.

De benodigde weerstandscapaciteit wordt bepaald door het resterend risico. Dat is het risico waaraan de gemeente na het treffen van beheersmaatregelen nog is blootgesteld en dat redelijkerwijs niet in de programmabegrotingen kan worden opgevangen.

Voor het resterend risico moet binnen de gemeentebegroting dekking aanwezig zijn.

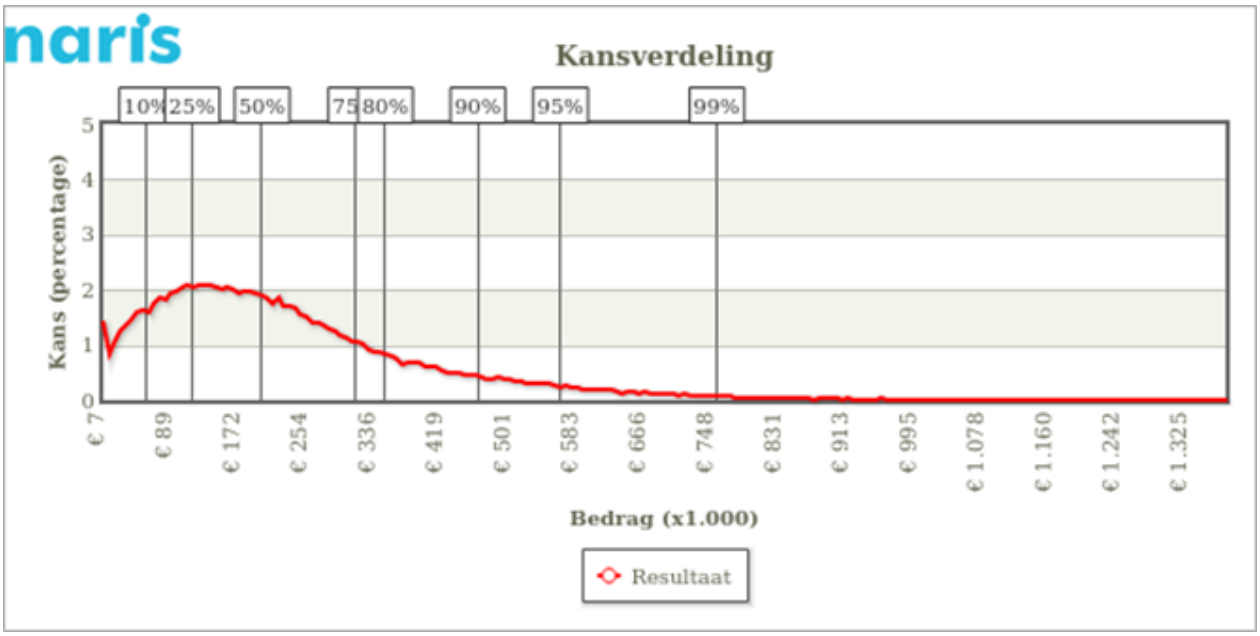
De hoogte van de dekking komt tot uiting in het weerstandsvermogen. Het weerstandsvermogen is de verhouding tussen:

- De beschikbare weerstandscapaciteit waarmee de financiële gevolgen van resterende risico's op het jaarrekeningresultaat gedekt kunnen worden;
- De benodigde weerstandscapaciteit voor resterende risico's waarvoor dekking niet meer redelijkerwijs binnen de programmabegroting is op te nemen.

Op grond van het risicomanagementbeleid moet de Algemene Reserve en de bestemmingsreserve voldoende zijn om negatieve jaarrekeningresultaten als gevolg van resterende risico's te dekken.

Risicoprofiel

Om de risico's van Gemeente Landsmeer in kaart te brengen wordt bij de jaarrekening altijd een uitgebreide risico inventarisatie uitgevoerd en opgenomen in de jaarrekening. Omdat er dit jaar een aanzienlijke verhoging was door een bepaald risico, is er bij de jaarrekening 2021 een storting geweest in de weerstandsreserve. Omdat die claim is komen te vervallen, willen wij u wel alvast laten zien wat de invloed is hiervan, maar de financiële doorwerking hiervan (mogelijke overheveling van het surplus vanuit de weerstandsreserve naar de algemene reserve) vind plaats bij de jaarrekening 2022. In onderstaande overzichten vindt u de kansverdeling en de tien belangrijkste risico's die de grootste bijdrage leveren aan de berekende benodigde weerstandscapaciteit. Dit om transparant alvast inzicht te geven in het effect van het wegvallen van de betreffende claim.

Risico	Kans	Financieel gevolg	Invloed
Lagere dan geraamde uitkering uit het gemeentefonds	50%	€ 200.000	22%
extra noodvoorzieningen door uitstel/afstel onderhoud en vervangingsinvesteringen kapitaalgoederen openbare ruimte	15%	€ 400.000	13%
Onverwachte (extra) overschrijding van budget voor inhuur, calamiteit of andere kortlopende taken die de gemeente krijgt	50%	€ 100.000	11%
Niet (volledig) realiseren van de geraamde grondopbrengsten voor het Breekproject	10%	€ 600.000	9%
extra kosten bodemsanering bij uitvoering gemeentelijke projecten en projecten derden (nutsvoorzieningen) of waar gemeente verantwoordelijk wordt gesteld	19%	€ 194.343	9%
Cybercriminaliteit; hacking en gijzeling	5%	€ 500.000	6%
Extra voorzieningen WMO (incidentele grote en dure voorzieningen)	25%	€ 100.000	6%
als gevolg van (extreme) weersomstandigheden meer dan geplande werkzaamheden in de openbare ruimte moeten uitvoeren	40%	€ 50.000	4%
hoger aantal personen jeugdhulpverlening (duurdere verblijfstrajecten) dan geraamd	10%	€ 150.000	3%
extra uitgaven vaststellingsovereenkomsten (VSO)	30%	€ 40.000	3%

De nodige weerstandscapaciteit wordt berekend op basis van een risicomodel . Met dit model maken we schattingen van de negatieve financiële gevolgen van risico's. Met deze schattingen wordt bepaald welke weerstandscapaciteit nodig is om het resterend risico op te kunnen vangen, zonder daarbij 100% garantie na te streven. Na Corona waarvan de risico's op dit moment beperkt zijn, komen nieuwe onzekerheden in de plaats. Uitvloeisel van de oorlog in de Oekraïne heeft naast effecten op de organisatie ook impact op de prijsontwikkelingen in de energie- en bouwsector. De aansprakelijkstelling richting de gemeente aangaande een bepaald festival is inmiddels komen te vervallen. Deze mogelijke claim had een grote invloed op de hoogte van de weerstandsvermogen. Bij de jaarrekening 2022 zal er een nieuwe sessie plaatsvinden om alle risico's die dan spelen goed en overdacht in kaart te brengen, hetgeen zal leiden tot een aanpassing van het benodigde weerstandsvermogen. Vanwege het feit dat de mogelijke claim van het festival, in de jaarrekening 2021 opgenomen in deze paragraaf, is komen te vervallen laten wij u in deze begroting 2023 wel alvast een aangepaste risicoparagraaf zien. De financiële aanpassingen, mogelijk een verlaging van de weerstandsreserve (overboeken naar de algemene reserve), vind pas plaats bij de jaarrekening 2022, nadat er een uitgebreide risico inventarisatie heeft plaatsgevonden. Wij laten u nu alleen het verwachte risico zien, zonder daar een financiële consequentie op door te voeren. Voor de berekeningen van onze weerstandscapaciteit is dit ook niet van belang, nu een eventuele verlaging van de weerstandsreserve bij de jaarrekening 2022 zal voorzien in een overheveling van die gelden in de algemene reserve.

Het zekerheidspercentage voor het te vormen weerstandsvermogen is 90%. Het bedrag dat hieraan bij is gekoppeld bedraagt € 455.791. Conform het instellingsbesluit bij Berap 1-2020 wordt dit vermenigvuldigd met de aanvangsgrens van de vastgestelde bandbreedte waaraan de weerstandsratio minimaal moet voldoen. Deze bandbreedte is 1,40 - 2,00. De aanvangswaarde is 1,40. De berekening wordt dan € 455.791 x 1,4 = € 624.107.

Dit bedrag is met een waarschijnlijkheid van 90% voldoende om voor een periode van twee jaar de financiële gevolgen van het resterend risico te dragen. Daarbij is er een kans van 10% dat dit bedrag toch tekortschiet.

Zekerheidspercentage	Bedrag
10%	€ 52.910
25%	€ 108.165
50%	€ 193.283
75%	€ 307.291
80%	€ 343.338
90%	€ 455.791
95%	€ 556.641
99%	746.799

Statistieken	Waarde
Minimum	€ 0
Maximum	€ 1.372.792
Gemiddeld	€ 228.314
Standaarddeviatie	€ 164.703
Absolute maximum	3.172.032

Weerstandscapaciteit

De mate waarin Landsmeer in staat is om deze risico's op te vangen wordt de 'beschikbare weerstandscapaciteit' genoemd. De beschikbare weerstandscapaciteit is in het BBV omschreven als 'de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken'. De belangrijkste component van de beschikbare weerstandscapaciteit is de Algemene Reserve. Wanneer de benodigde weerstandscapaciteit wordt gedeeld door de beschikbare weerstandscapaciteit wordt duidelijk wat de weerstandsratio is. De gemeenteraad heeft in 2019 bepaald dat er gestuurd moet worden op een weerstandsratio aan de bovenkant van de bandbreedte 1.4 - 2.0 met als kwalificatie ruim voldoende."

Bij de jaarrekening 2021 is een onbenutte belastingcapaciteit berekend van € 1.210.994 en zijn de stille reserves getaxeerd op € 762.000. Op basis van de huidige definitie van de weerstandscapaciteit nemen we deze getallen mee in de berekening van de totale weerstandscapaciteit, omdat de huidige cijfers op het moment van dit schrijven nog niet bekend zijn.

Echter hierbij dient duidelijk aangetekend te worden dat deze bedragen niet direct te verzilveren zijn op de korte termijn, zodat de mogelijkheid om weerstand te kunnen bieden aan plotselinge risico's beperkter is dan de uitkomst van de ratio doet vermoeden.

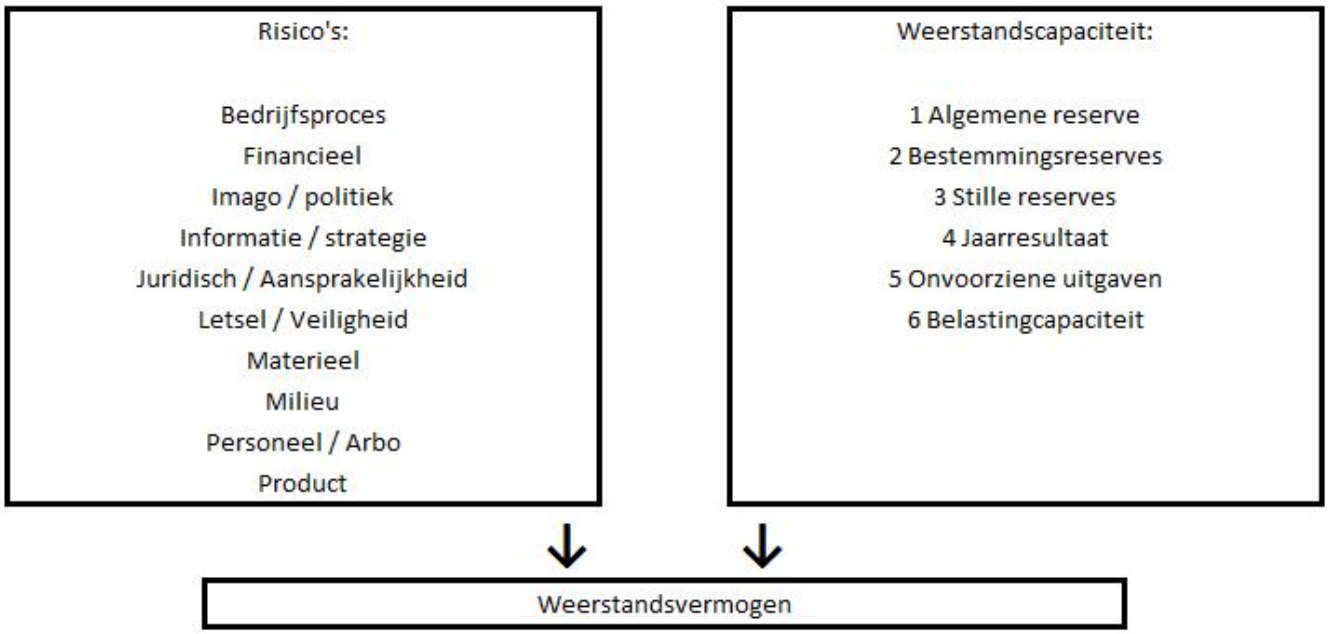
In de nieuwe nota Weerstandsvermogen zullen we terugkomen op dit thema, zodat de cijfers in het vervolg een meer gewogen oordeel geven over de weerstandscapaciteit.

Omschrijving	Bedrag
Algemene reserve per 1-1-2023	€ 1.188.000
Reserve weerstandvermogen	€ 1.225.600
Stelpost onvoorzien	€ 50.000
Stille reserves	€ 762.000
Onbenutte belasting capaciteit	€ 1.210.994
Totale weerstandscapaciteit	**€ 4.436.594**

Relatie benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit

Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, dient de relatie te worden gelegd tussen de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij gewenste weerstandscapaciteit en de beschikbare weerstandscapaciteit. De relatie tussen beide componenten wordt in onderstaande figuur weergegeven. Hierbij dient opgemerkt te worden dat punt 4. jaarresultaat alleen maar van

toepassing is in een jaarrekening en niet in een begroting. Derhalve is deze niet meegenomen in de berekening weerstandscapaciteit.

De benodigde weerstandscapaciteit die uit de risicosimulatie voortvloeit kan worden afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van die berekening vormt het weerstandsvermogen.

Rekensom

Ratio weerstandsvermogen	**=**	**4.436.594 / 624.107**	**=**	**7,11**

Weerstandsnorm		
Waarderings-cijfer	**Ratio**	**Betekenis**
A	> 2.0	uitstekend
B	1.4-2.0	ruim voldoende
C	1.0-1.4	voldoende
D	0.8-1.0	matig
E	0.6-0.8	onvoldoende
F	< 0.6	ruim onvoldoende

De ratio van de gemeente Landsmeer valt in klasse A. Het weerstandsvermogen is met een ratio van 7.11 daarom als “uitstekend” te kwalificeren.

Kengetallen

Kengetallen	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Netto schuldquote	65%	59%	75%	72%	73%	74%
Netto schuldquote voor verstrekte leningen	65%	59%	75%	72%	73%	74%
Solvabiliteitsrisico	17%	12%	10%	10%	10%	11%
Structurele exploitatieruimte	-2%	-1%	3%	0%	-2%	0%
Grondexploitatie	5%	3%	3%	0%	0%	0%
Belastingcapaciteit	119%	124%	123%	120%	116%	114%

Kengetallen kunnen vooral in onderlinge samenhang informatie geven. Van belang is te kijken naar ontwikkelingen en trends over een langere periode, evenals naar het onderliggende risicoprofiel. Op basis van de cijfers bij de begroting 2023-2026 kunnen we concluderen dat de gemeente in deze begroting met uitzondering van de solvabiliteitsratio aan de gestelde normen voldoet. De netto schuldquote loopt in deze begrotingsperiode op van 75% in 2023 tot 74% in 2026 en blijft daarmee onder de VNG-norm van 100% (kwalificatie voldoende).

Netto schuldquote

De netto schuldquote wordt berekend door de netto schuld conform Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) te delen door het begrotingstotaal. Om inzicht te verkrijgen in hoeverre er sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote weergegeven zonder en met correctie voor verstrekte leningen. In de VNG-uitgave Houdbare gemeentefinanciën wordt een schuld lager dan 100% van het begrotingstotaal als voldoende bestempeld en een schuld hoger dan 130% van het begrotingstotaal als onvoldoende. De netto schuldquote van de gemeente Landsmeer voor 2023 is met 75% volgens de VNG-norm voldoende.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio wordt berekend door het eigen vermogen te delen door het balanstotaal. De solvabiliteitsratio is een maatstaf voor kredietwaardigheid. De VNG-uitgave Houdbare gemeentefinanciën bestempelt een solvabiliteitsratio hoger dan 30% als voldoende en lager dan 20% als onvoldoende. De solvabiliteitsratio van de gemeente Landsmeer is voor 2023 met 10% volgens de VNG-norm onvoldoende.

De daling bij de solvabiliteitsratio wordt veroorzaakt door het hoge jaarrekening resultaat 2021 waar een bedrag van € 1,3 miljoen voor het MJOP (voorziening onderhoud gemeentelijke gebouwen) in meegerekend was. Door het overboeken van dit bedrag naar de voorziening ontstaat een afname van het eigen vermogen, waardoor de solvabiliteit afgenomen is.

Structurele exploitatieruimte

De structurele exploitatieruimte is een maatstaf voor het verschil tussen structurele baten en lasten waarbij rekening gehouden moet worden met beperkingen en verruimingen van de exploitatie door toevoeging en onttrekking aan reserves. De maatstaf geeft aan welke ruimte de gemeente heeft om haar lasten te dragen. Het percentage geeft aan hoeveel de lasten nog kunnen stijgen dan wel de baten kunnen dalen, voordat de gemeente de lasten niet meer volledig kan dragen. Er is geen VNG- norm voor het niveau van dit kengetal, maar een negatief percentage geeft aan dat de begroting of jaarrekening niet sluit. De structurele exploitatieruimte is 3% positief.

Grondexploitatie

Dit percentage geeft informatie over de boekwaarde van Niet in exploitatie genomen gronden (NIEGG) en Bouwgronden in exploitatie (BIE) in verhouding tot de totale gemeentelijke baten. Er is geen VNG-norm voor de hoogte van deze ratio. In de regel geldt: hoe lager de ratio des te minder investeringen in grondexploitaties er hoeven te worden terugverdiend en daarmee hoe lager het financiële risico voor de gemeente. Omdat naar verwachting vanaf 2024 er geen grondexploitaties meer zijn is het kengetal hier "0" vanaf 2024 omdat geen investeringen hoeven worden terugverdiend.

Belastingcapaciteit (t.o.v. landelijk gemiddelde)

De belastingcapaciteit wordt bepaald aan de hand van de hoogte van de gemiddelde lasten per meerpersoonshuishouden voor OZB, rioolheffing en reinigingsheffing ten opzichte van het landelijk gemiddelde. De gemiddelde lasten per meerpersoonshuishouden in Landsmeer stijgen vanaf 2023 ten opzichte van begroting 2022 van € 1.122 naar € 1.157. De gemiddelde lasten per meerpersoonshuishouden in Nederland bedragen in 2022 € 904.

De belastingcapaciteit geeft inzicht in de mate waarin bij het voordoen van een financiële tegenvaller in het volgende begrotingsjaar kan worden opgevangen of ruimte is voor nieuw beleid. Om deze ruimte weer te kunnen geven is een ijkpunt nodig. In dit geval landelijk gemiddelde tarieven.

Onderhoud kapitaalgoederen

Algemeen

Deze paragraaf beschrijft het onderhoudsniveau van onze kapitaalgoederen. Dit volgens artikel 9 en 12 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).
Ook geven we aan of er sprake van achterstallig onderhoud is. Kapitaalgoederen vormen het gezicht van de gemeente. Het zijn goederen die regelmatig onderhoud nodig hebben. Met onderhoud bedoelen we: uitvoeren van preventieve of correctieve maatregelen om een object binnen de levensduur in goede staat te houden of te brengen. Die goede staat is een vooraf vastgesteld kwaliteitsniveau. Bij de onderhoudskosten onderscheiden we:

- Klein onderhoud (ook wel dagelijks onderhoud genoemd);
- Groot onderhoud.

Bij klein onderhoud gaat het om nodige periodieke kosten om het object in goede staat te houden binnen een vooraf vastgesteld kwaliteitsniveau. Voorbeelden zijn reinigen van rioolstelsels en periodiek onderhoud aan elektrische installaties. Kosten van groot onderhoud ontstaan na een langere gebruiksperiode van een object. Ze zijn vaak ingrijpend en gaan om een groot of belangrijk deel van het object.
Ten behoeve van het onderhoud en vervanging van de verschillende soorten kapitaalgoederen gelden onderstaande beleidsnota's:

Beleidsnota	Periode	Vastgest.	Actualis.
Riolering	Gem.rio.pl. 'Samen water ruimte geven" 2018-2023	21-12-17	2023
Water/beschoeiingen	Beheerplan oevers 2008-2018	30-09-08	2021
	Waterplan Landsmeer 2016-2026	21-12-16	2026
Openbare verlichting	Beleidsplan openbare verlichting 2020-2028	18-06-20	2028
Groen	Groenbeleidsplan Landsmeer 2021-2031	25-11-21	2031
Kunstwerken	Beheerplan bruggen 2014-2018	19-03-15	2022
Gebouwen	Onderhoudspl.gemeentelijke gebouwen 2016-2025	10-11-16	2020
Speelruimteplan	Speelbeheerplan Landsmeer 2017-2022	20-04-17	2022
Wegen	Beheerplan wegen 2018-2022	18-05-17	2021

Wegen, kunstwerken en openbare verlichting

We vinden het belangrijk dat de inwoners van de gemeente Landsmeer zich makkelijk kunnen Verplaatsen en dat de doorstroming goed is. Voor deze doelstelling is goed onderhoud cruciaal.

Voor het beheer en onderhoud van het gemeentelijke wegennet is het beheerplan in 2017 geactualiseerd. Door 2-jaarlijks inspecties uit te voeren, is er actueel inzicht in de kwaliteit van het areaal.

In 2023 wordt de reserve voor achterstallig onderhoud wegen uitgenut. In 2023 zal dan ook een nieuw beheerplan moeten worden vastgesteld. Op basis van de inspecties zal dan een nieuw plan voor het onderhoud worden opgesteld. In 2020 is het beleidsplan Openbare verlichting geactualiseerd en vastgesteld door de raad d.d.18 juni 2020. Het beleidsplan in combinatie met het beheerplan verschaft

inzicht in de maatregelen die worden uitgevoerd om de bestaande openbare verlichting in stand te houden en om voor toekomstige uitbreidingen en renovaties een leidraad (materiaalkeuze) voor inrichting en beheer beschikbaar te hebben. Doel is om binnen 2 jaar alle verlichting te vervangen voor led-verlichting.

Rioleringen

Eind 2017 is het “verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) 2018-2023” voor een beleidsperiode van 6 jaar vastgesteld. In dit plan is geanticipeerd op de gevolgen van de klimatologische veranderingen voor het rioleringsbeheer van de gemeente. Meer neerslag en zwaardere extreme buien moeten worden verwacht en de gemeente moet zich daarop voorbereiden. Dientengevolge wordt de inrichting van de openbare ruimte nadrukkelijker betrokken bij het rioleringsbeheer. De inrichting van de openbare ruimte wordt, waar nodig, aangepast om de gevolgen van de toenemende neerslag in de toekomst het hoofd te bieden.

Dit plan is het eerste regionale GRP van de gemeente. Landsmeer is één van de zeven gemeenten die deelnemen binnen het convenant Samenwerking Waterketen Zaanstreek – Waterland met het HHNK. Dit langjarige samenwerkingsverband vloeit voort uit de verplichtingen en opgaven in het nationale Bestuursakkoord Water 2011. Het nieuwe GRP bevat, naast een regionale visie en strategie, ook gemeentelijke paragrafen, waarin de Landsmeerse opgaven in de riolering zijn beschreven met de financiële consequenties ervan.

In het verbreed GRP 2018-2023 is beschreven wat rioolbeheer in de toekomst gaat betekenen voor Landsmeer en welke kosten te verwachten zijn bij de ambities die in het plan zijn vastgesteld. In het Meerjaren InvesteringsPlan (MIP) worden bedragen opgenomen om het GRP uit te voeren. Elk jaar wordt opnieuw afgewogen welke maatregelen getroffen moeten worden en wat de consequenties zijn van de te maken keuzes. Daar worden investeringen in aanpassingen van de openbare ruimte nadrukkelijk bij betrokken. Door de bezuinigingen in het verleden is het tempo van de investeringen naar beneden bijgesteld. Dit heeft er toe geleid dat de planning uit het GRP niet meer overeenkomt met het huidige MIP. Ook is gebleken dat het bij de GRP ingevoerde spaarsysteem niet voldoet. Deze beide aspecten hebben er toe geleid dat de rioolheffing voor 2023 in zijn geheel opnieuw is berekend.

Dit jaar en 2023 wordt gewerkt om te komen tot een nieuw GRP of Programma Water- en Riolering (PWR, nieuwe naamgeving vanwege omgevingswet). Het PWR dient de basis te zijn voor alle nieuwe investeringen evenals renovatie- en vervangingsinvesteringen. Al deze werkzaamheden zullen jaarlijks conform de kaders van het PWR plaatsvinden. In het Meerjaren InvesteringsPlan (MIP) worden vervolgens de investeringen opgenomen om het PWR uit te voeren.

Net als voor het GRP en PWR is in 2021 in Zaanstreek Waterland verband een uitvoeringsagenda klimaatadaptatie opgesteld met een lokaal en regionaal deel. Deze uitvoeringsagenda is in 2021 ook vastgesteld en dient de aanpak van wateroverlast, hittestress, droogte en de gevolgen van overstromingen te versnellen en intensiveren.

Water

In december 2016 heeft de raad een nieuw Waterplan Landsmeer vastgesteld dat is opgesteld i.s.m. het Hoogheemraadschap Hollands-Noorderkwartier (HHNK). Dit plan is vastgesteld voor een uitvoeringsperiode van 10 jaar (tot en met 2026).

Op 28 april 2014 is een intentieovereenkomst getekend tussen de gemeente en HHNK voor overname van het beheer van het stedelijke oppervlaktewater. Op deze wijze kan het hoogheemraadschap zijn rol

als waterkwaliteits- en waterkwantiteitsbeheerder in stedelijk gebied beter vervullen. Nadat het vanuit de kant van hoogheemraadschap een tijd stil is geweest is het proces in 2020 weer opgestart. De planning is dat begin 2023 de overdracht van het stedelijk water naar het HHNK wordt afgerond.

Gebouwen

Met betrekking tot het beheer en onderhoud van de gemeentelijke gebouwen heeft de gemeente Landsmeer een Meer Jaren Onderhoudsplan (MJOP). Het MJOP heeft betrekking op het bouwkundige binnen- en buitenonderhoud, het terreinonderhoud en het onderhoud van de gebouw gebonden installaties. Jaarlijks worden de onderhoudswerkzaamheden bepaald, mede in relatie tot het actuele gebruik en eventuele toekomstige ontwikkelingen. Bij de investeringen wordt altijd gekeken naar oplossingen die duurzaam zijn en/of bijdragen aan duurzaamheid, waarbij een terugverdientijd van 5 jaren wordt gehanteerd.

Er heeft in 2022 een fysieke inspectie door een externe partij plaatsgevonden van de onderhoudstoestand van al onze gemeentelijke gebouwen. Aan de hand van die inspectie is voorzien dat er voor de komende jaren extra middelen benodigd zijn om het onderhoudsniveau op een adequaat niveau te houden. Het MJOP 2022-2025 is op 17 februari 2022 vastgesteld door uw raad. Reeds in de begroting 2022 was een extra jaarlijkse storting van € 100.000,- opgenomen en bij de "Raadsinformatiebrief Onderzoek zwembad De Breek ten behoeve van Meerjarenonderhoudsplan" welke onder punt 8.A in de raadsvergadering d.d. 21 april 2022 is aangeboden en waarin is aangegeven dat er in de jaren 2024 tot en met 2029 een jaarlijkse extra storting van € 90.000,- benodigd is. Deze extra stortingen van 90K voor de jaren 2024-2029 zijn verwerkt in deze begroting, conform deze Raadsinformatiebrief.

Bij het vaststellen van de jaarrekening 2021 heeft de raad besloten om 1 voorziening in te stellen voor het onderhoud van de gemeentelijke gebouwen en is er een bedrag van € 1.308.241 gestort in de onderhoudsvoorziening gemeentelijke gebouwen. Eind 2022 zal er nog een extra verdiepend onderzoek plaatsvinden naar de staat van het zwembad De Breek. Indien hier geen bijzonderheden uit volgen zullen er, geen verdere onderhoudskosten voor het zwembad benodigd zijn. Mocht de staat van het zwembad De Breek niet afdoende zijn dan zullen er uiteraard wel extra investeringen nodig zijn en zullen de (financiële) gevolgen hier van aan uw raad worden voorgelegd in 2023.

Openbaar groen en speelvoorzieningen

Met betrekking tot een planmatige aanpak van onderhoud en financiële planning van de speelvoorzieningen heeft de gemeente in april 2017 een speelruimtebeleidsplan en het uitvoeringsplan vastgesteld. Het beleidsplan geeft invulling aan de visie op spelen en de verdeling van (formele) speelruimte over de gemeente. Het uitvoeringsplan geeft invulling aan het beheer en onderhoud van de speelruimte en de bijbehorende kosten. Het onderhoudsbudget is gesplitst in en regulier onderhoudsbudget en een investeringsoverzicht voor (groot) onderhoud en vervanging welke onderdeel is van het Meerjaren investeringsprogramma (MIP).

In 2021 is het groenbeleidsplan vastgesteld door de raad. Het groenbeleidsplan is een omschrijving van het openbaar groen van de gemeente op het gebied van kwaliteit, beheer en onderhoud. Door middel van kaarten zijn diverse groenstructuren in beeld gebracht. Bij dit beleidsplan is ook inzicht gegeven in de kosten in relatie tot de kwaliteitsniveaus. In voorliggende begroting wordt structureel extra geïnvesteerd in groen. Dit heeft tot gevolg dat de komende jaren bomen en heesters weer herplant kunnen worden. Op deze wijze wordt invulling gegeven aan de wens voor behoud van kwalitatief hoogwaardig groen.

Financiering

Algemeen

De treasuryfunctie ondersteunt de uitvoering van de programma's. De treasuryfunctie omvat de financiering van beleid en het uitzetten van geldmiddelen die niet direct nodig zijn. De uitvoering ervan vereist snelle beslissingen in een complexer geworden geld- en kapitaalmarkt.
Er zijn aan de uitvoering van de treasuryfunctie budgettaire gevolgen verbonden, onder meer afhankelijk van het risicoprofiel. Onder de treasuryfunctie valt niet het (garanderen van) verstrekken van leningen aan derden. Deze activiteiten vallen onder het desbetreffende programma.

Het beleid van de gemeente Landsmeer voor de treasuryfunctie is vastgelegd in het treasurystatuut. Het treasurystatuut is in 2019 geactualiseerd. Het statuut is het kader voor de uitvoering van de treasuryfunctie. De belangrijkste punten, naast de voorschriften afkomstig uit de wet Fido (Wet Financiering Decentrale Overheden), zijn:

- Gelden worden alleen uitgezet bij banken met ten minste een zogenoemde A-rating
- Het aantrekken van leningen geschiedt door een offerte aan te vragen bij ten minste drie financiële instellingen, waaronder de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG).

Algemene ontwikkelingen

De uitbraak van het coronavirus Covid-19 heeft de afgelopen jaren grote invloed gehad op de samenleving en onze economie. De oorlog in Oekraïne heeft vervolgens een enorm versterkend effect gehad op onze economie als gevolg van enorme prijs stijgingen. Dit heeft geleid tot een aanzienlijke inflatie en sterk stijgende prijzen voor burgers, bedrijven en de overheid. Hoe lang de oorlog nog zal voortduren is onzeker, als ook de verdere effecten hier van op onze economie. Vanuit het Rijk is in de mei-circulaire en vervolgens in de septembercirculaire een compensatie voor de inflatie en daarmee de prijs indexeringen voor de toekomst. Als toekomstbestendig begrotingsbeleid is er in deze begroting voor gekozen om de indexatiecijfers uit de circulaires aan te houden, nu hier vanuit het Rijk doordacht mee om is gegaan en ons niet te laten leiden door de huidige excessen van de inflatiecijfers. In de meeste westerse landen lijkt het virus onder controle te zijn, maar zijn er ook nog steeds waarschuwingen dat het virus weer kan oplaaien. Een volledig economisch herstel is echter pas mogelijk indien er weer stabiliteit is in de wereld. Wanneer dit zal zijn, is op dit moment nog onduidelijk en daarmee houden wij ons vast aan wat het Rijk hier over communiceert in haar circulaires.

De lange termijn rentetarieven waren laag, maar zijn inmiddels de afgelopen periode aan het stijgen. De rente voor een 10-jaars staatslening is momenteel 3,1%.

Geprognosticeerde balans

Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) schrijft voor dat er een geprognosticeerde balans in de Begroting wordt opgenomen. Van belang is dat vanuit de Balans het EMU-saldo kan worden afgeleid. Het EMU-saldo wordt berekend vanuit de mutaties van de financiële activa en de vaste en vlottende schuld. Dit EMU-saldo kunt u vinden bij de bijlagen.

Bedragen x € 1.000

Activa	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026
(im) Materiële vaste activa	22.891	23.000	26.258	27.911	30.253	29.928
Financiële vaste activa: Kapitaalverstrekkingen	139	139	150	150	150	150
Financiële vaste activa: Leningen	181	181	181	150	150	150
Financiële vaste activa: Uitzettingen > 1 jaar						
Totaal Vaste Activa	**23.211**	**23.320**	**26.589**	**28.211**	**30.553**	**30.228**
Voorraden: Onderhanden werk & Overige grond- en hulpstoffen	893	848	848	0	0	0
Voorraden: Gereed product en handelsgoederen						
Uitzettingen <1 jaar	3.745	5.300	3.200	3.300	3.500	3.500
Liquide middelen	3	76	24	11	34	31
Overlopende activa	762	800	800	800	800	800
Totaal Vlottende Activa	**5.403**	**7.024**	**4.872**	**4.111**	**4.334**	**4.331**
Totaal Activa	**28.614**	**30.344**	**31.461**	**32.322**	**34.887**	**34.559**

Passiva	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026
Eigen vermogen	4.843	3.713	3.106	3.122	3.659	3.656
Voorzieningen	1.788	3.171	2.955	2.900	2.778	2.903
Vaste schuld	16.367	18.600	20.600	21.000	23.000	22.500
Totaal Vaste Passiva	**22.998**	**25.484**	**26.661**	**27.022**	**29.437**	**29.059**
Vlottende schuld	3.934	3.060	3.000	3.500	3.500	3.500
Overlopende passiva	1.682	1.800	1.800	1.800	1.950	2.000
Totaal Vlottende Passiva	**5.616**	**4.860**	**4.800**	**5.300**	**5.450**	**5.500**

Totaal Passiva	**28.614**	**30.344**	**31.461**	**32.322**	**34.887**	**34.559**

Risicobeheer, de kasgeldlimiet en renterisiconorm

De begrenzing van de renterisico's op de gemeentelijke kortlopende middelen (zowel opgenomen als uitgezet) vindt plaats door het vaststellen van een kasgeldlimiet. Dit is geconcretiseerd in de vorm van een maximum percentage van het begrotingstotaal dat gedurende enig jaar met kortlopende middelen mag worden gefinancierd.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet heeft betrekking op leningen met een looptijd tot maximaal 1 jaar en de rente-risiconorm op geldleningen met een looptijd vanaf 1 jaar. Het doel van deze normen afkomstig uit de wet Fido is te voorkomen dat bij herfinanciering van de leningen bij (aanzienlijke) hogere rente grote schokken optreden in de hoogte van de rente die de gemeente moet betalen. De normen beperken de budgettaire risico's.
Het niveau van de korte leningen, de kasgeldlimiet is gelimiteerd op 8,5% van het bedrag van de begroting. De rente-risiconorm houdt in dat maximaal 20% van het begrotingstotaal per jaar afgelost kan worden. De norm beoogt een evenwichtige opbouw van de leningen in de tijd.

Overheden (Wet Fido). In onderstaande tabel wordt de voor 2023 geldende kasgeldlimiet afgezet tegen de ontwikkeling van de netto vlottende schuld. Er is nog ruimte ad € De maximale toegestane kortlopende schuld was € 2.446.000 conform de Wet Financiering Decentrale € 171.000.

	Kasgeldlimiet (bedragen x € 1.000)	1e kw 2023	2e kw 2023	3e kw 2023	4e kw 2023
	Omvang begroting per 1 januari	28.782	28.782	28.782	28.782
1.	**Toegestane kasgeldlimiet**				
	In procenten van de grondslag	8,5%	8,5%	8,5%	8,5%
	In bedragen	**2.446**	**2.446**	**2.446**	**2.446**
2.	**Omvang vlottende schuld**				
	Opgenomen gelden < 1 jaar				
	Schuld in rekening courant	0	0	0	0
	Gestorte gelden door derden < 1 jaar				
	Overige geldleningen (geen vaste schuld)				
	Totaal vlottende schuld	**0**	**0**	**0**	**0**
3.	**Vlottende middelen**				
	Omvang liquide middelen				
	Contante gelden in kas				
	Tegoeden in rekening-courant	0	0	0	0
	Overige uitstaande gelden < 1 jaar	4.000	2.000	1.000	1.000
	Totaal liquide middelen	0	0	0	0
	Toets kasgeldlimiet				
	Toegestane kasgeldlimiet (1)	2.446	2.446	2.446	2.446
4.	**Totaal netto vlottende schuld (2-3)**	**0**	**0**	**0**	**0**
	Ruimte (+)/Overschrijding (-); (1-4)	**2.446**	**2.446**	**2.446**	**2.446**

Renterisiconorm

In de volgende tabel wordt de rente-risiconorm afgezet tegen de feitelijke situatie. Hieruit blijkt dat de gemeente binnen de norm is gebleven.

	Renterisiconorm (bedragen x € 1.000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
1.	**Renteherzieningen**	0	0	0	0
2.	**Aflossingen**	4.095	3.171	2.500	2.500
3.	**Renterisico (1+2)**	**4.095**	**3.171**	**2.500**	**2.500**
4.	**Renterisiconorm**	5.756	5.756	5.756	5.756
5a	Ruimte onder risiconorm (als 4 > 3)	**1.661**	**2.585**	**3.256**	**3.256**
5b	Overschrijding renterisiconorm (als 3>4)	0	0	0	0
	Berekening Renterisiconorm				
	Begrotingstotaal	28.782	28.782	28.782	28.782
	Percentage	20%	20%	20%	20%
	Renterisiconorm	**5.756**	**5.756**	**5.756**	**5.756**

Financieringsbehoefte en leningenportefeuille

Dit overzicht geeft inzicht in de samenstelling, de grootte en de rentegevoeligheid van de opgenomen geldleningen. Per jaar wordt gekeken welke geldleningen in aanmerking komen voor vervroegde aflossing en aan de hand van de dan geldende kapitaalmarktrente wordt een beslissing genomen.
In 2023 zal volgens verwachting een lening worden aangetrokken van € 4.000.000

Mutaties in leningenportefeuille (bedragen x € 1.000)	Bedrag	Gem. Rente
Stand per 1 januari 2023	**18.600**	**2,40%**
-Nieuwe leningen	6.100	
-Reguliere aflossingen	-4.095	
-Vervroegde aflossingen	0	
-Renteaanpassingen (oud %)		
-Renteaanpassingen (nieuw %)		
Stand per 31 december	**20.605**	**Gem.**

Bedrijfsvoering

Algemeen

De gemeentelijke organisatie is volop in beweging. Externe ontwikkelingen, zoals participatiesamenleving en de overheveling van taken naar gemeenten, vragen om flexibelere organisaties. Gemeenten zitten midden in deze verandering, die zich in eerste instantie richt op de organisatie van het primaire proces. De veranderingen hebben echter ook fundamentele gevolgen voor de wijze waarop een gemeente de bedrijfsvoering vormgeeft, vooral voor de ondersteuning die gewenst is vanuit de organisatie. Van een ondersteunende rol van de bedrijfsvoeringsfuncties vindt een kentering plaats naar de meewerkende rol van deze functies, of soms zelfs van een strategische rol. Bedrijfsvoering wordt zichtbaarder, zo ook bij de gemeente Landsmeer. Als er iets duidelijk is geworden de afgelopen jaren (o.a. Covid, oorlog, inflatie) dan is het wel dat de toekomst moeilijk te voorspellen is. De financiële gevolgen van de pandemie en inmiddels de oorlog in Oekraïne zijn zeer duidelijk merkbaar en de stijging van de inflatie maakt het belangrijker dan ooit om hier bestendig mee om te gaan. In deze paragraaf (onder "overige ontwikkelingen") wordt dan ook een toekomstbestendige systematiek van indexering geïntroduceerd voor het opstellen van onze begroting(en). Er is gekozen om een meer bestendige lijn te volgen voor de indexering, zoals deze ook door het Rijk wordt toegepast in de circulaires. Onder "overige ontwikkelingen" in deze paragraaf wordt de toegepaste systematiek uitgelegd. Daarbij is het belang van toekomstbestendig begroten nog steeds de belangrijkste pijler van onze gemeente.

De paragraaf Bedrijfsvoering beschrijft de stand van zaken en beleidsvoornemens ten aanzien van de organisatie . Het college maakt met deze beschrijving inzichtelijk dat er, doelmatig, doeltreffend en klantgericht wordt gewerkt aan de uitvoering van de programma’s.

De paragraaf Bedrijfsvoering bevat de volgende onderdelen:

- ICT
- Personeel
- Financiën
- Overige ontwikkelingen

ICT

Informatie- en communicatietechnologie (ICT) heeft een steeds grotere invloed op de samenleving, het dagelijks bestuur en de producten/diensten van onze gemeente. Om inhoud te geven aan een goede en efficiënte informatievoorziening, die ondersteunend is aan de dienstverlening aan inwoners en bedrijven van Landsmeer en om te voldoen aan wettelijke eisen dienen ook in 2023 de nodige inspanningen geleverd te worden.

In 2022 is een inventarisering doorgevoerd om zomede een begin te kunnen maken aan Configuratiemanagement. Configuratiemanagement zorgt voor een actueel inzicht in alle hardware en software en onderlinge verbindingen binnen de organisatie en is een belangrijk aspect voor het verhogen van de digitale weerbaarheid van de organisatie. Het is immers belangrijk dat we zicht hebben op wat de gemeente Landsmeer in huis heeft en wat beschermd dient te worden. Apparatuur en configuraties zijn niet altijd eenvoudig in kaart te krijgen en te houden. 2023 wordt dan ook benut om de inventarisatie af te ronden en om het beheer op te zetten om alle wijzigingen bij te houden.

Na onderzoek in 2022 is een nieuw Mobile Device Mangement (MDM) aangeschaft en dient deze 2023 ingericht en in gebruik genomen te worden. MDM is een term in de ICT die gebruikt wordt voor het beheer (en mogelijke registratie) van mobiele apparaten. Hieronder vallen smartphones, tablets en laptops. MDM-functionaliteiten omvatten onder andere beveiligingsbeleid, draadloze distributie van applicaties en gegevens en configuratie-instellingen voor alle soorten mobiele apparaten.

Met de evolutie van werkplekmobiliteit en werknemers die verbinding maken vanaf hun werkplek onderweg, op kantoor of thuis is het geen verrassing dat deze devices steeds kwetsbaarder worden. Zonder de juiste maatregelen voor cybersecurity kunnen kwaadwillende hackers gemakkelijk profiteren van alle bestaande en nieuwe kwetsbaarheden. Daarom is er de laatste jaren behoefte gekomen aan verbeterde beveiligingstools die de traditionele firewalls en antivirusoplossingen overtreffen. Voor zowel grote en kleine organisaties is dit een onmiskenbare prioriteit geworden. Vaak is een endpoint device, denk hierbij bijvoorbeeld aan laptops of PC's, de belangrijkste ingang die gebruikt wordt door cyberaanvallers. EDR (afkorting van Endpoint Detection and Response) is de term voor een toolset ten behoeve van het opsporen, voorkomen en detecteren van bedreigingen en is inmiddels de standaard in cybersecurity.

In 2023 wordt het nieuwe zaaksysteem verder ingericht, getest, medewerkers opgeleid etc., zodat de continuïteit van onze bedrijfsvoering geborgd blijft. Hiervoor is reeds vorig jaar budget in de begroting opgenomen. De implementatie van iBurgerzaken (Burgerzaken Module) zal in 2023 plaatsvinden. Hiervoor is ook vorig jaar budget in de begroting opgenomen. Zowel de incidentele als structurele kosten zijn hiermee gedekt.

Informatiebeveiliging en Privacy
Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de kwaliteit van hun informatieveiligheid. Dit onderwerp staat bij Landsmeer hoog op de agenda. Om deze redenen worden er meerdere onderwerpen en projecten opgepakt om de informatieveiligheid verder te bevorderen binnen de organisatie.

Een ISMS tooling (t.b.v. kwaliteit- en risicomanagement) is geïmplementeerd ten behoeve van de waarborging van de werkprocessen met betrekking tot informatieveiligheid en privacyaspecten. In 2022 is de nulmeting afgerond. De uitkomsten hiervan zijn een informatiebron voor de verdere implementatie en privacy binnen de organisatie in 2022 en 2023.

Een bewustwordingscampagne ten behoeve van Informatieveiligheid en Privacy is in 2021 gestart voor de medewerkers. Er worden diverse onderwerpen aangekaart, zoals het herkennen van phishingmails en de betekenis van 'social engeneering'. In 2023 zal de bewustwordingscampagne binnen de organisatie worden voortgezet.

Een belangrijk aandachtspunt voor 2022 en 2023 is risico- en contractmanagement. Er wordt aandacht besteed aan risico- en contractmanagement voor ICT diensten en samenwerkingsverbanden met andere overheidsinstanties en organisaties (dit betreft een samenwerking tussen Inkoop, Informatievoorziening, ICT, Informatiebeveiliging en Privacy).

Het register van verwerkingsactiviteiten (verwerkingsregister) bevat informatie over de persoonsgegevens die Landsmeer verwerkt. Het geeft een overzicht van alle processen waarin persoonsgegevens worden gebruikt. Sinds eind 2021 voldoet het register aan de wettelijke voorwaarden hiervoor. Het register wordt bijgehouden en jaarlijks geactualiseerd.

De gemeente kan voor een aantal gegevensverwerkingen verplicht zijn om een risicoanalyse uit te voeren (een zgn. Data Protection Impact Assessment of DPIA). Het is niet alleen een wettelijke verplichting, maar ook wenselijk om zo mogelijke risico's in beeld te krijgen en maatregelen te treffen om iets te doen aan geconstateerde risico's. Begin 2022 zijn de risicovolle verwerkingen van persoonsgegevens inzichtelijk gemaakt en is duidelijk geworden welke DPIA's uitgevoerd dienen te worden. In 2022 is een start gemaakt met de uitvoering van DPIA's. Het uitvoeren van een DPIA is een tijdrovend traject en er is binnen de gemeentelijke organisatie te weinig mankracht om deze uit te kunnen voeren. Daardoor is in 2022 hiervoor extern ingehuurd. Jaarlijks wordt een planning gemaakt voor de DPIA's die in het jaar erop uitgevoerd zullen worden. Indien nodig zal overwogen worden ook hiervoor extern in te huren.

Veel beleid en diverse procedures rond Informatiebeveiliging en Privacy is in 2022 geactualiseerd. Voor 2023 zullen het privacybeleidskader 2019 en het informatiebeveiligingsbeleid 2019-2022 worden geëvalueerd, geactualiseerd en herijkt.

Als persoonsgegevens worden gedeeld met derden maakt Landsmeer hierover schriftelijke afspraken. Veel hiervan zijn aanwezig. In 2023 zullen deze worden geactualiseerd waar dat nodig is en aangevuld daar waar blijkt dat er nog geen schriftelijke afspraken bestaan.

De gemeentelijke boa's verwerken onder meer politiegegevens. De gemeente is jaarlijks verplicht om een interne audit te houden en één keer in de vier jaar een externe audit. De eerste interne audit is in 2022 gehouden. Op basis daarvan zijn verbetermaatregelen getroffen en is een planning gemaakt voor het uitvoeren van de rest van de verbetermaatregelen. Eind 2022 wordt de externe audit gehouden. De gemeente moet de resultaten daarvan delen met de Autoriteit Persoonsgegevens. In 2023 worden de verbetermaatregelen verder geïmplementeerd en vindt een wettelijk verplichte hercontrole plaats.

Er wordt gewerkt aan het landelijke programma 'Verhogen digitale weerbaarheid' van de VNG en de daaruit voortvloeiende (deel) projecten. In 2022 en 2023 wordt verder invulling gegeven aan het uitvoeren van een risicoanalyse voor GGI veilig.

Personeel

Doorontwikkeling Organisatie

Het blijft een uitdaging om met elkaar de doorontwikkeling van onze organisatie op koers te houden, met de basisvariant voldoen we krap aan de minimale eisen van de wet en regelgeving en zeilen we nog steeds aan het scherpst van de wind, de druk op de ambtelijke organisatie blijft groot door een steeds verder toenemende kwetsbaarheid, wat op haar beurt weer kan leiden tot zorgen over de continuiteit. Daarbij komt nog dat de arbeidsmarkt een verschuiving heeft doorgemaakt, waarbij een werknemer de banen voor het uitzoeken heeft en de gemeente Landsmeer, als kleine gemeente gelegen tussen de grotere gemeenten, moeite heeft om ervaren arbeidskrachten binnen te kunnen halen. De vaak lagere loonschaal, de hoge werkdruk en het generalistische karakter van de werkzaamheden (vanwege de kleine omvang liggen veel taken bij 1 medewerker) bij de gemeente Landsmeer dragen niet bij aan de zoektocht naar ervaren collega's. Dit betekent dan ook vaak dat de gemeente op zoek moet naar jong talent die zich wil ontwikkelen binnen een gemeente. Dit zorgt aan de ene kant voor een andere dynamiek, maar zorgt aan de andere kant voor een tekort aan kennis en ervaring. Vooral dat laatste zal de komende tijd steeds meer zichtbaar en merkbaar worden. Door kennis en ervaring tijdelijk in te huren proberen wij jong talent en daarmee de aanwezige kennis zo goed mogelijk te borgen. De bevlogen inzet van onze ambtenaren zorgt er vaak voor dat we ons hoofd boven water kunnen houden, maar de reele verwachting is dat er op momenten merkaar wordt dat er een gebrek aan kennis en

ervaring is. De noodzaak van een fusie wordt voor de gemeente Landsmeer steeds duidelijker en wenselijker.

Toch gaan we natuurlijk door met de verdere ontwikkeling van onze organisatie. In 2022 staan er een aantal zaken op de ontwikkelagenda, welke van invloed zijn op de begroting 2023. Het betreft onder andere:

- De afronding van de inplementatie van HR-21 (de nieuwe gemeentelijke functiebeschrijvings- en waarderingssystematiek);
- Het vormgeven van het hybride werken (na corona); gedeeltelijk thuis en gedeeltelijk op kantoor zal een soort 'nieuw normaal'worden; de verbinding tussen collega's behouden, blijft hierbij een belangrijk uitgangspunt;
- Het versterken van ons team financien en het vasthouden aan een strakke P&C cyclus, zowel vanuit procesmatige als inhoudelijke invalshoek;
- De verdere ontwikkeling van onze organisatie vormgeven vanuit kwaliteitsdenken, integraal werken, eigenaarschap en het verder ontwikkelen van onze medewerkers;
- De verbinding leggen met onze buurgemeenten om te onderzoeken wat we op personeel organisatie voor elkaar kunnen betekenen;
- Het opstellen van opleidings- en ontwikkelplan voor onze medewerkers en een begeleidingsplan voor nieuwe medewerkers.

Het belangrijkste vraagstuk voor onze organisatie is de vraag, hoe blijven wij als gemeente Landsmeer een aantrekkelijke werkgever en hoe kunnen wij jong talent zo goed en snel mogelijk opleiden? In de huidige arbeidsmarkt is het voor onze gemeente zeer lastig om ervaren mensen binnen te halen. De schaalgrootte van de gemeente Landsmeer zorgt er voor dat de loonschalen vaak iets lager liggen dan de grotere omliggende gemeenten. Daarbij komt nog dat de omliggende gemeenten meer financiele ruimte hebben en gebruiken om ervaren personeel binnen te halen. Als laatste is van nog van belang dat de werkzaamheden vaak generalistisch van aard zijn en specialisatie vaak niet mogelijk is binnen onze kleine gemeente. De dynamiek, het generalistische karakater van de werkzaamheden en de kortere lijnen maakt het werken voor de gemeente Landsmeer leuk en uitdagend, maar zorgt er bij de ervaren ambtenaren voor dat zij zich niet kunnen specialiseren en daarmee zien wij die ervaren krachten vaak na verloop van tijd vertrekken naar de grotere gemeenten om ons heen. Voor jong talent zijn wij vaak onzichtbaar, zij richten zich direct op de grotere gemeenten. Daarmee komen wij als gemeente in een spagaat, waarbij de krapte op de arbeidsmarkt dit allemaal nog versterkt.

Toch willen wij laten zien dat het werken voor een kleine gemeente uitdagend en afwisselend is, onder andere door het brede scala aan werkzaamheden. En ook bij dit vraagstuk zullen we de verbinding zoeken met onze buurgemeenten, mocht het in een uiterst geval niet lukken om vacatures ingevuld te krijgen.

Tenslotte blijft de communicatie en dienstverlening van onze organisatie naar onze inwoners een blijvend punt van aandacht en zetten wij ons hier volledig voor in.

Personeelslasten

Op het moment van opstellen van deze begroting hebben wij nog een geldende CAO tot en met 2022. Dat betekent dat er voor 2023 een nieuwe CAO zal komen, waarvan de uitkomsten op dit moment niet in te schatten zijn, waarbij wij de algemene ontwikkelingen op dit gebied als uitgangspunt (o.a. indexering) aanhouden. Wel verwachten wij dat de thuiswerkvergoeding (nu tot en met 2022) ook de

volgende jaren zal blijven en deze kosten hebben wij dan ook structureel opgenomen in de personeelsbegroting. In 2022 hebben wij ook de verouderde reiskostenvergoeding aangepast, waarbij er meer oog is voor collega's die per fiets, Openbaar Vervoer en zelfs te voet naar werk komen. De reisvergoeding is daarmee meer van deze tijd en bevorderd het gebruik van andere vervoersmiddelen dan de auto. Voor de medewerkers die afhankelijk zijn van eigen vervoer (auto) hebben wij ook hier een meer concurrende vergoeding voor. Zijn de eerste aanpassingen (fiets, lopend, en OV) vooral gericht om te stimuleren de auto te laten staan, is de laatste aanpassing er op gericht om op het gebied van de secondaire arbeidsvoorwaarden meer te kunnen concurren met omliggende gemeenten.

Als gevolg van het besluit om 3 wethouders aan te stellen, is er dientengevolge ook een wijziging in die kosten. Dit is in de begroting meegenomen voor de komende jaren.

Betaaltermijn

Landsmeer streeft naar een score van 90% als het gaat om tijdige betalingen en richt zich op een gemiddelde betaaltermijn van <30 dagen.

	2020	2021
Percentage betalingen binnen 30 dagen	71,5%	77,7%
Percentage betalingen >30 dagen	28,5%	22,3%
Gemiddelde betaaltermijn in dagen	29,6	28,2

Voor het sneller afhandelen van facturen is de afdeling financiën continu bezig om de afhandeling van de stroom aan facturen steeds beter in te richten en de processen te optimaliseren. En worden de budgethouders gewezen op het belang van tijdige verwerking van de facturen. De gemiddelde betaaltermijn in dagen is de afgelopen 2 jaar, als gevolg van de interne inspanningen, steeds iets afgenomen.

Overige ontwikkelingen

Inflatie/indexering:

Door de hoge inflatie wordt ook de koopkracht van de gemeente sterk verminderd. In deze begroting proberen we hier zo goed mogelijk rekening te houden door de budgetten te indexeren. Hierbij willen we een methodiek introduceren in relatie tot de opzet van de mei -en september circulaire. Hiermee ontstaat een consistente, voorspelbare manier van werken bij het opstellen van de begroting.

De in Tabel 1 opgenomen indexatie cijfers in combinatie met de stelpost voor loon -en prijsstijgingen (ingesteld in de begroting 2022) zijn toegepast in deze begroting:

Tabel 1 : Toe te passen index 2023				
Loon- en prijsstijging CEP 2022	MEV 2022	MEV 2023	Toegepaste index begroting 2022	Toe te passen index 2023
Loonvoet sector overheid eigen personeel	4,30%	3,60%	2,80%	5,10%
Loonvoet sector overheid / sociaal domein	4,30%	3,60%	2,50%	5,40%
Prijzen netto materiële consumptie	4,10%	2,30%	1,90%	4,50%
GWW index voor kapitaalsinvesteringen				18,80%

Voor de indexatie van de begroting 2023 betekent dit dat de bovenstaande MEV(Macro Economische Verkenning) index van 2022 verrekend moet worden met de (in de begroting 2022) toegepaste index voor de komende jaren. Hierbij wordt dan vervolgens de bovenstaande MEV index 2023 opgeteld om tot de uiteindelijke indexering voor 2023 te komen. (Rekenvoorbeeld index eigen personeel 2022 = 4.3% – toegepaste index 2,8% = 1.5 % extra benodigde index 2022. Index 2023 3.6 % plus 1.5 % =- 5.1 % toe te passen index 2023)

In feite worden er drie indexen gehanteerd waarbij de loonvoet index twee keer gebruikt wordt vanwege de verschillende indexeringen die in 2022 toegepast zijn.

Voor de eigen personeelskosten is in 2022 een index toegepast van 2,8 % en voor de indexering van het sociaal domein zijn we ervan uitgegaan dat de sector de MEV 2022 indexering 2.5% uit de september circulaire 2021 heeft toegepast.

De indexering voor de materiële consumptie wordt gebruikt voor de begrotingsposten die bedoeld zijn voor de aanschaf van goederen en diensten binnen de exploitatie.

Voor het Meerjaren investeringsplan (MIP) is een indexatie (GWW index voor kapitaalsinvesteringen) van 19% toegepast in deze begroting. Voor de uitleg over hoe tot deze indexatie is gekomen wordt verwezen naar het MIP zoals opgenomen in deze begroting.

Omdat gedurende 2022 de indexatie steeds verder is opgelopen en dit niet voorzien was in de begroting 2022, is hierboven uitgelegd hoe de indexatie voor 2023 eerst op niveau is gebracht (door nacalculatie). Dit resulteert in de toegepaste indexatie voor deze begroting zoals opgenomen in onderstaande Tabel 2. Het vertrekpunt is daarmee de gecorrigeerde index 2023. Onderstaande betreft een cumulatieve renteberekening (percentage op percentage). Nu de Marco Economische Verkenning nog geen indexatie heeft opgenomen voor 2026 is deze op nul gezet, hetgeen inhoudt dat hier geen cumulatie is toegepast en daarmee de financiële verhoging gelijk is aan de geldelijke verhoging in 2025. Daarmee is dus wel rekening gehouden met een verhoging, maar deze is gelijk aan 2025.

Tabel 2 : prijsindexen CPB MEV 2022-2025.

Loon- en prijsstijging CEP 2022	**Gecorrigeerde index 2023**	**2024**	**2025**	**2026**
Loonvoet sector overheid eigen personeel	5,10%	2,00%	1,90%	0,00%
Loonvoet sector overheid / sociaal domein	5,40%	4,20%	4,10%	0,00%
Prijzen netto materiële consumptie	4,50%	2,40%	2,40%	0,00%

De Stelpost loon- en prijsstijgingen, structureel opgevoerd in de begroting 2022, blijft bestaan om financieel bij te kunnen sturen in onvoorziene fluctuaties en daarmee bij overschrijdingen als gevolg van loon- en prijsstijgingen de komende jaren te kunnen opvangen. Dit betekent dat de financiële gevolgen van de indexering op de OZB inkomsten wordt gestort in deze stelpost. U vind dit ook terug in de tabel in de paragraaf Financiën, tegenover de indexering OZB (positief bedrag) vind u een negatief bedrag op de stelpost, dit betreft daarmee de storting in die stelpost vanuit de hogere opbrengst (indexering) van de OZB.

Voor de indexatie OZB wordt, na de herstel indexatie in de begroting 2022, dezelfde systematiek toegepast, zodat er eenduidig wordt geïndexeerd in deze begroting. Voor de leges volgen we dezelfde indexering systematiek als voor de OZB, waarbij opgemerkt dat de indexering op de leges niet gestort wordt in de Stelpost loon- en prijsstijgingen.

Toekomstige ontwikkelingen:

Naast de inflatie, die een grote rol speelt in deze begroting, zijn er ook toekomstige ontwikkelingen die nog geen plek hebben gekregen in deze begroting. Dit betreft ontwikkelingen die wel spelen, maar waar de financiële gevolgen nog indicatief zijn, alsmede de jaarschijf waarbinnen dit zich zal openbaren. De ontwikkelingen zijn wel van dien aard dat uw raad hier goed notie van dient te nemen, omdat de financiële gevolgen van invloed kunnen en zullen zijn op de toekomstige begroting van de gemeente.

Het gaat hierbij om de volgende ontwikkelingen:

- de gemeente Amsterdam heeft aangegeven dat zij de overeengekomen diensten op termijn niet meer voor ons wil uitvoeren. Dat betekent dat de gemeente op zoek moet naar een andere partij die deze diensten voor ons kan uitvoeren (denk o.a. aan OZB, toeristenbelasting en BAG/BGT). Onze gemeente is te klein om deze diensten zelf uit te kunnen voeren, en daarmee zullen wij aansluiting moeten zoeken bij een andere partij die deze diensten voor ons kan uitvoeren. De financiële gevolgen hier van zijn bij het opstellen van deze begroting nog niet bekend en niet in te schatten.

- de onderwijshuisvesting voor scholen (IHP) zal worden opgesteld en hier zullen financiële gevolgen aan verbonden zijn. Zodra hier meer over bekend is, zal uw raad hier over worden geïnformeerd.

- de wegenoverdracht van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier.

Verbonden partijen

Algemeen

In deze paragraaf geven we, volgens het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV), een overzicht van alle verbonden partijen van de gemeente en van de financiële aspecten ervan. In de programma's is aangegeven welke verbonden partij gelieerd is aan het betreffende programma.

Een verbonden partij is een rechtspersoon waarin we een financieel belang én een bestuurlijk belang hebben. Het gaat hierbij om:

- Privaatrechtelijke rechtspersonen (vennootschappen, stichtingen en verenigingen);
- Publiekrechtelijke rechtspersonen (gemeenschappelijke regelingen).

Voor de betekenis van de begrippen 'bestuurlijk belang' en 'financieel belang' sluiten we aan bij de definities zoals in het BBV staan. En in de bijbehorende circulaires en toelichtingen daarop. Er is een financieel belang als we:

- een aan een verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag bij faillissement niet kunnen verhalen;
- aansprakelijk zijn wanneer de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Dit kan onder meer het geval zijn wanneer we:
- aandeelhouder zijn;
- aan een gemeenschappelijke regeling deelnemen;
- een garantie hebben afgegeven;
- een lening hebben verstrekt.

Een bestuurlijk belang betekent dat we zeggenschap hebben in de rechtspersoon, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur, hetzij uit hoofde van stemrecht. Er is een bestuurlijk belang als een wethouder, raadslid of ambtenaar van de gemeente namens de gemeente in het bestuur van de verbonden partij plaatsneemt, of namens de gemeente stemt. Bij zitting in een toezichthoudend orgaan is geen sprake van vertegenwoordiging in het bestuur. Wanneer we in een toezichthoudend orgaan echter een besluitvormende stem hebben, stelt het BBV dit gelijk aan vertegenwoordiging in het bestuur. Er is dan wel een bestuurlijk belang. Wanneer er alleen een adviserend lidmaatschap is in een toezichthoudend orgaan, dan bestaat er volgens de definitie van het BBV geen bestuurlijk belang. Bij alleen een benoemingsrecht of voordrachtsrecht voor het bestuur is er strikt genomen geen sprake van een verbonden partij.

Alle bedragen hieronder zijn x €1.000.

Gemeenschappelijke regelingen

Bedragen * € 1.000	
Naam verbonden partij	**Waterlands Archief**
Vestigingsplaats	Purmerend
Website	www.waterlandsarchief.nl
Bestuurlijk belang	Het Waterlands archief ontvangt een jaarlijkse bijdrage.

Doel openbaar belang	De belangrijkste doelstelling van het Waterlands Archief is het duurzaam beheren en beschikbaar stellen van overheidsinformatie die als zodanig is gewaardeerd zodat toekomstige generaties het archief kunnen blijven raadplegen. Hiermee voldoet de gemeente aan de bepalingen van de Archiefwet.			
Ontwikkelingen	Het archief oriënteert zich op haar rol, bijvoorbeeld in relatie tot ontwikkelingen als Big Data, een opgave binnen de MRA. Het Waterlands Archief is bezig met een eerste opzet voor de realisatie van een E-depot (digitaal statisch archief).			
Risico's	Digitalisering is een belangrijke maar ook kostbare opgave. Ook de Omgevingswet stelt eisen t.a.v. het WA.			
Gemeentelijke bijdrage	85			
Financiële gegevens	**Begindatum**	**Bedrag**	**Einddatum**	**Bedrag**
Eigen vermogen	1-1-2023	377	31-12-2023	222
Vreemd vermogen	1-1-2023	78	31-12-2023	176
Financieel resultaat	0			

Bedragen * € 1.000				
Naam verbonden partij	**Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland**			
Vestigingsplaats	Zaandam			
Website	www.veiligheidsregiozaanstreekwaterland.nl			
Bestuurlijk belang	Jaarlijkse bijdrage en vertegenwoordiging in bestuur door de burgemeester.			
Doel openbaar belang	Hoogwaardig kwaliteitsniveau van voorbereiding op en bestrijding van incidenten, crises en rampen in regio.			
Ontwikkelingen	Focus in het beleidsplan is de doorontwikkeling van de organisatie ivm de veranderende samenleving. Tevens ontwikkeling tot een netwerkorganisatie. Ook de voorbereiding op de invoering van de Omgevingswet is een belangrijke opgave			
Risico's	Professionalisering, wetswijzigingen kunnen leiden tot een verhoogde bijdrage.			
Gemeentelijke bijdrage	834			
Financiële gegevens	**Begindatum**	**Bedrag**	**Einddatum**	**Bedrag**
Eigen vermogen	1-1-2023	1.091	31-12-2023	691
Vreemd vermogen	1-1-2023	18.352	31-12-2023	19.662
Financieel resultaat	155			

Bedragen * € 1.000	
Naam verbonden partij	**Recreatieschap het Twiske - Waterland**
Vestigingsplaats	Oostzaan
Website	www.twiske-waterland.nl
Bestuurlijk belang	De gemeente wordt in het bestuur vertegenwoordigd door wethouder J. van Boeijen

Doel openbaar belang	Betreft een samenwerkingsverband van de regio Zawa, Amsterdam en de provincie NH tbv de bevordering van recreatie in het landschap in balans met natuurwaarden.			
Ontwikkelingen				
Risico's	Geen			
Gemeentelijke bijdrage	44			
Financiële gegevens	**Begindatum**	**Bedrag**	**Einddatum**	**Bedrag**
Eigen vermogen	1-1-2023	4.934	31-12-2023	5.054
Vreemd vermogen	1-1-2023	326	31-12-2023	1.256
Financieel resultaat	72			

Bedragen * € 1.000				
Naam verbonden partij	**GGD Zaanstreek-Waterland**			
Vestigingsplaats	Zaandam			
Website	www.ggdzw.nl			
Bestuurlijk belang	Jaarlijkse bijdrage en gemeentelijke vertegenwoordiging in het Algemeen Bestuur in het kader van primaire ziektepreventie, jeugd en ouderenzorg en infectieziekten.			
Doel openbaar belang	Primaire Ziektepreventie en leveren van een bijdrage aan de publieke gezondheidszorg.			
Ontwikkelingen	De GGD werkt meer samen met de gemeentes om invulling te geven aan haar taken.			
Risico's	Als zich in de regio calamiteiten voordoen, die een bedreiging vormen voor de volksgezondheid (bijvoorbeeld uitbraak infectieziekte) of in het kader van de rampenbestrijding inzet vragen van de GGD, zullen hieruit kosten voortvloeien.			
Gemeentelijke bijdrage	524			
Financiële gegevens	**Begindatum**	**Bedrag**	**Einddatum**	**Bedrag**
Eigen vermogen	1-1-2023	874	31-12-2023	968
Vreemd vermogen	1-1-2023	6.684	31-12-2023	6.438
Financieel resultaat	0			

Bedragen * € 1.000	
Naam verbonden partij	**Ombudsman metropoolregio**
Vestigingsplaats	Amsterdam
Website	https://www.ombudsmanmetropool.nl/

Bestuurlijk belang	Deze gemeenschappelijke regeling is van overeenkomstige toepassing op gedragingen van organen van privaatrechtelijke rechtspersonen, die een voorheen gemeentelijke taak vervullen of mede vervullen. Het daartoe bevoegde bestuursorgaan moet een daartoe strekkend besluit hebben genomen. Deze regeling is aangegaan om op een effectieve en efficiënte wijze vorm en inhoud te geven aan de door de Gemeentewet aan de raad gegeven mogelijkheid om voor de behandeling van verzoekschriften een gezamenlijke ombudsman in te stellen.			
Doel openbaar belang	Wanneer inwoners niet tevreden zijn met de dienstverlening van (een van) de gemeenten die bij ons zijn aangesloten – bijvoorbeeld omdat ook na bezwaar een boete gehandhaafd blijft, een uitkering wordt stop gezet of omdat niet naar een inwoner wordt geluisterd – dan kan de inwoner een klacht indienen.			
Ontwikkelingen	De ombudsman voert ten minste jaarlijks overleg met een vertegenwoordiging van de raden en daarnaast ten minste jaarlijks met het voltallige presidium van de Gemeenteraad van Amsterdam van de Gemeenteraad van Amsterdam.			
Risico's	Eventuele financiële consequenties worden in onderling overleg tussen de verzoekende deelnemer en de ombudsman vastgesteld en komen alleen voor rekening van de deelnemer.			
Gemeentelijke bijdrage	18			
Financiële gegevens	**Begindatum**	**Bedrag**	**Einddatum**	**Bedrag**
Eigen vermogen	1-1-2023	227	31-12-2023	204
Vreemd vermogen	1-1-2023	329	31-12-2023	449
Financieel resultaat	-23			

Vennootschappen en coöperaties

Bedragen * € 1.000	
Naam verbonden partij	**Alliander N.V.**
Vestigingsplaats	Amsterdam
Website	www.alliander.com/nl
Bestuurlijk belang	De gemeente Landsmeer beschikt over een minderheidsbelang in de aandelen en is hierdoor afhankelijk van een meerderheid in de aandeelhoudersvergadering.
Doel openbaar belang	Alliander zorgt ervoor dat klanten de juiste energiekeuzes kunnen maken. Voor zichzelf en voor de totale energievoorziening. Zodat iedereen onder gelijke condities toegang heeft tot betrouwbare, betaalbare en duurzame energie.
Ontwikkelingen	In de provincie Noord-Holland gebeurt veel op het gebied van klimaat en energie. De provincie heeft een grote nieuwbouwopgave, datacenters willen zich er vestigen en de glastuinbouw kan niet zonder betrouwbare energielevering. Er is bovendien veel ruimte voor duurzame opwek. Alliander is bezig het versterken van de kapitaalpositie
Risico's	

Gemeentelijke bijdrage				
Financiële gegevens	**Begindatum**	**Bedrag**	**Einddatum**	**Bedrag**
Eigen vermogen	1-1-2021	4.328.000	31-12-2021	4.470.000
Vreemd vermogen	1-1-2021	5.094.000	31-12-2021	5.730.000
Financieel resultaat	252.000			

Bedragen * € 1.000	
Naam verbonden partij	**BNG**
Vestigingsplaats	Den Haag
Website	www.bngbank.nl
Bestuurlijk belang	De gemeente Landsmeer heeft zeggenschap in de BNG via het stemrecht op de 24.453 aandelen die zij bezit (een stem per aandeel van nominaal € 2,50) op het totaal van 55.690.720 geplaatste aandelen (aandeel gemeente Landsmeer: 0,04%).
Doel openbaar belang	BNG Bank is betrokken partner voor een duurzamer Nederland. De bank ondersteunt overheidsbeleid en draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Er wordt krediet verstrekt tegen lage tarieven aan of onder garantie van Nederlandse overheden.
Ontwikkelingen	Gedurende het begrotingsjaar hebben zich geen veranderingen voorgedaan in de belangen van aandeelhouders in BNG Bank. (Hierbij is het gevolg van een eventuele gemeentelijke samenvoeging buiten beschouwing gelaten.)
Risico's	Gezien de onvoorspelbare bewegingen op de financiële markten en de doorwerking van Corona kan het resultaat fluctueren en zijn prognoses en outlooks minder zeker. Over 2020 werd tov 2019 evenwel meer winst gemaakt: respectievelijk 221 miljoen in 2020 tov 163 miljoen in 2019.

Gemeentelijke bijdrage				
Financiële gegevens	**Begindatum**	**Bedrag**	**Einddatum**	**Bedrag**
Eigen vermogen	1-1-2021	5.097.000	31-12-2021	5.062.000
Vreemd vermogen	1-1-2021	160.359.000	31-12-2021	149.057.000
Financieel resultaat	236.000			

Stichtingen en verenigingen

Overige verbonden partijen

Bedragen * € 1.000	
Naam verbonden partij	**Metropoolregio Amsterdam**
Vestigingsplaats	Amsterdam
Website	www.metropoolregioamsterdam.nl/

Bestuurlijk belang	De Metropoolregio Amsterdam is het gemeenschappelijke platform voor afstemming tussen de colleges van de overheden over de bestaande bestuurlijke grenzen.			
Doel openbaar belang	Binnen de Metropoolregio Amsterdam werken de MRA-partners; 2 provincies, 33 gemeenten en de Vervoerregio Amsterdam vanuit een gedeelde visie aan een krachtige, innovatieve economie, snellere verbindingen en voldoende en aantrekkelijke ruimte voor wonen, werken en recreëren			
Ontwikkelingen	In 2020 is een nieuw MRA agenda vastgesteld. Deze heeft een looptijd van 2020 tot en met 2024. De gemeentelijke bijdragen in 2023 is €1,59 per inwoner.			
Risico's				
Gemeentelijke bijdrage	26			
Financiële gegevens	**Begindatum**	**Bedrag**	**Einddatum**	**Bedrag**
Eigen vermogen	1-1-2023	0	31-12-2023	0
Vreemd vermogen	1-1-2023	0	31-12-2023	0
Financieel resultaat	0			

Bedragen * € 1.000	
Naam verbonden partij	**Vervoerregio Amsterdam**
Vestigingsplaats	Amsterdam
Website	www.vervoerregio.nl
Bestuurlijk belang	De Vervoerregio is een samenwerkingsverband van vijftien gemeenten op het gebied van verkeer en openbaar vervoer. Om op een goede manier te overleggen en besluiten te nemen zijn er diverse (bestuurs)vormen van overleg: De regioraad waarin wij vertegenwoordigd zijn door een raadslid uit Landsmeer, het dagelijks bestuur bestaande uit drie wethouders uit de regio, portefeuillehoudersoverleggen waarin de wethouder uit Landsmeer plaatsneemt en commissies.
Doel openbaar belang	Goede verbindingen tussen bestemmingen zijn belangrijk zodat mensen zich snel via openbaar vervoer, fiets of auto comfortabel kunnen verplaatsen. De Vervoerregio is opdrachtgever van het openbaar vervoer per bus, tram en metro.
Ontwikkelingen	De mobiliteit in de Amsterdamse regio verandert. Het aantal inwoners, arbeidsplaatsen en bezoekers groeit. Dit leidt tot meer auto’s, openbaar vervoer, (e-) fietsen, goederenvervoer en luchtverkeer. Nieuwe locaties moeten ontsloten worden. Steeds meer mensen maken gebruik van het openbaar vervoer en de fiets. Auto’s worden slimmer en schoner en we krijgen met nieuwe technologische oplossingen te maken. Het complexe regionale verkeer- en vervoersysteem moet op de nieuwe ontwikkelingen aansluiten en verder worden versterkt. De Vervoerregio wil zorgen voor effectieve oplossingen van de mobiliteitsopgaven. We richten ons hierbij op meer mogelijkheden voor fiets- en OV-gebruik, het verbeteren van het vervoer over de weg, smart mobility en het stimuleren van emissievrij vervoer.
Risico's	Geen

Gemeentelijke bijdrage				
Financiële gegevens	**Begindatum**	**Bedrag**	**Einddatum**	**Bedrag**
Eigen vermogen	1-1-2023	302	31-12-2023	362
Vreemd vermogen	1-1-2023	117.633	31-12-2023	110.433
Financieel resultaat	60			

Bedragen * € 1.000	
Naam verbonden partij	**Omgevingsdienst IJmond**
Vestigingsplaats	Beverwijk
Website	www.odijmond.nl
Bestuurlijk belang	De gemeente wordt in het bestuur vertegenwoordigd door wethouder J. van Boeijen
Doel openbaar belang	Door bundeling van specialismen realiseert OD IJmond namens onze gemeenten en provincie, een grotere efficiëntie en een hogere kwaliteit van onze werkzaamheden. Het geeft ons ook de mogelijkheid om gemeente overstijgende projecten breed op te pakken. Belangrijk, want milieu stopt niet bij de grenzen van een gemeente. Denk hierbij aan thema's als mobiliteit en luchtkwaliteit.
Ontwikkelingen	Wij voeren namens vijftien gemeenten en de provincie Noord-Holland diverse milieutaken uit. Denk hierbij aan thema's als energie, duurzaamheid, luchtkwaliteit, kwaliteit van de bodem, geluid, veiligheid en flora & fauna. Bovenal verlenen wij vergunningen en zien wij er bij bedrijven op toe dat zij voldoen aan actuele wet- en regelgeving op het gebied van milieu. Indien nodig treden wij handhavend op. Dat kan via een waarschuwing, maar we zijn ook gemandateerd om bedrijven een sanctie op te leggen. Daarnaast adviseren wij inwoners over de mogelijkheden van energiebesparing en behandelen wij klachten over zaken als geluid- en geuroverlast, bodemverontreiniging en illegale lozingen. Afgelopen jaren zijn daar steeds meer taken bijgekomen. Zo voeren wij op dit moment voor een aantal gemeenten ook taken uit op het gebied van bouw- en woningtoezicht, brandveiligheid, drank en horeca, asbest en Algemene Plaatselijke Verordening. Voor de gemeente Zandvoort voeren wij de complete bouw- en woningtoezichttaak uit. Dat betekent dat inwoners en ondernemers bij ons terecht kunnen voor de afhandeling van de aanvraag omgevingsvergunning.
Risico's	Risico's zijn in beeld en verwerkt in de risico analyse. Er is voldoende weerstandscapaciteit.
Gemeentelijke bijdrage	333

Financiële gegevens	**Begindatum**	**Bedrag**	**Einddatum**	**Bedrag**
Eigen vermogen	1-1-2023	812	31-12-2023	779
Vreemd vermogen	1-1-2023	8.512	31-12-2023	8.479
Financieel resultaat	-15			

Grondbeleid

Algemeen

Het gemeentelijk grondbeleid heeft tot doel het realiseren van ruimtelijke plannen en verschaft in het verlengde daarvan de ruimtelijke voorwaarden voor allerlei gemeentelijke beleidsinspanningen. Grondbeleid is mede voorwaardenscheppend voor beleid ten aanzien van ruimtelijke ordening en milieu, verkeer en openbare ruimte, cultuur, sport en recreatie en de economische ontwikkeling. Het grondbeleid heeft vooral een financiële impact. De eventuele baten en financiële risico's van het grondbeleid zijn van belang voor de financiële positie van de gemeente.

Beleid

Er wordt onderscheid gemaakt tussen actief en faciliterend (of passief) grondbeleid. Actief grondbeleid houdt in dat de gemeente zelf grond verwerft, bouwrijp maakt en/of uitgeeft. Bij faciliterend grondbeleid stelt de gemeente voorwaarden aan de ontwikkeling van grond in eigendom van een particulier. Mengvormen van actief en faciliterend grondbeleid zijn ook mogelijk. In Landsmeer is veelal sprake van faciliterend grondbeleid.

Ruimtelijke ontwikkelingen

Onderdeel van de Wet ruimtelijke ordening is de Grondexploitatiewet. Deze wet is van toepassing bij de ontwikkeling van bouwlocaties en voorziet in een heldere basis voor contracten tussen de gemeente en de marktpartijen op punten als exploitatiekosten, kostenverdeling en kwaliteitseisen. Deze systematiek wijzigt onder de Omgevingswet. We bereiden ons daarop voor want de verwachting is dat deze wet 1-7-2023 in werking treedt.

Bij iedere (grote) nieuwe ruimtelijke ontwikkeling die mogelijk gemaakt wordt, zal een exploitatieplan moeten worden vastgesteld of er zal vooraf aan de ontwikkeling een exploitatieovereenkomst met de ontwikkelaar gesloten moeten worden. Op deze wijze kan er bij ruimtelijke ontwikkelingen gestuurd worden door de gemeente en worden de te maken (voorbereidings-)kosten verhaald.

Grondexploitatie

Luijendijk-Zuid

De overdracht van het beheer van het geluidsscherm aan Rijkswaterstaat wordt in 2023 afgehandeld. Wij zijn hierbij wel afhankelijk van Rijkswaterstaat. Vervolgens kan de grex gesloten worden.

Breekoever / Sportlaan

Het nieuwe bestemmingsplan is vastgesteld. Er is echter beroep tegen aangetekend bij de Raad van State. Zodra het bestemmingsplan onherroepelijk is, zal de ontwikkelaar overgaan tot realisatie van grondexploitatie Breekoever (Noordblok) zal aanvangen. Er wordt vooralsnog uitgegaan van een budget neutrale (winst nihil) exploitatie.

Resort A10

In 2021 is de grex geopend voor de realisatie van een resort aan de Scheepsbouwersweg (tegenover gemeentewerf). De ruimtelijke procedure voor het resort kan in 2023 worden afgerond. Dit is wel afhankelijk van de uitkomsten en gevolgen van het uit te voeren onderzoek naar de mogelijkheden van woningbouw op deze locatie.

Financiën

Algemeen

In dit hoofdstuk wordt het meerjarige budgettair kader geschetst, inclusief de financiële ontwikkelingen die hierop van invloed zijn. Dit kader is gebaseerd op de vorige meerjarenbegroting die uw Raad in 2021 heeft vastgesteld en waarop u (via o.a. de bestuursrapportages en tussentijdse raadsvoorstellen) inmiddels een aantal wijzigingen heeft aangebracht. In het financieel beeld is rekening gehouden met indexaties en ontwikkeling van tarieven conform de vastgestelde uitgangspunten. Tevens is rekening gehouden met ons bekende ontwikkelingen, zoals de ontwikkeling van de algemene uitkering. Verder zijn in dit hoofdstuk de nieuwe budgettaire voorstellen weergegeven en toegelicht. Deze zijn ook afzonderlijk per programma vermeld.

Financiële positie

In onderstaand overzicht is zichtbaar dat de ontwikkeling van het begrotingssaldo, opgebouwd uit het saldo primaire begroting, tussentijdse wijziging als gevolg van raadsbesluiten, effecten op het meerjaren begrotingssaldo uit de eerste bestuursrapportage een positief beeld geeft van
€ 19.000 in 2022 en de uitwerking van deze bestuursrapportage positief blijft voor de opvolgende jaren t/m 2026. Voor de tweede bestuursrapportage zien we echter positief beeld richting de jaarrekening 2022. Samengevat wordt het positief beeld veroorzaakt door de volgende majeure ontwikkelingen.

Primaire begroting (€ 1.000 voordelig):

1. Primaire begroting € 1.000 voordelig

1e bestuursrapportage 2022 (in 2022 € 19.000 voordelig):

1. instellen van een krediet voor de elektrische installatie voor de markt (afschrijving 10 jaar)
2. in het programma Algemeen Bestuur € 43.000 (13K structureel en 30K incidenteel) voor uitgaven voor uw raad
3. in het programma Ruimtelijk Domein, conform de vastgestelde bezuinigingen in de begroting 2021 een vrijval reserves van € 104.000 en € 109.000 aan hogere kosten als gevolg van stijgende prijzen bij aanbestedingen
4. in het programma Sociaal Domein € 99.000 aan hogere uitgaven
5. in het programma financiën € 175.000 positief effect uit de decembercirculaire 2021, waarvan € 86.000 voor 2022 vrij besteedbare ruimte
6. de stelpost loon- en prijsstijgingen is voor € 81.000 ingezet ter dekking van hogere kosten in het jaar 2022.

2e bestuursrapportage 2022 (in 2022 € 420.000 voordelig):

1. instellen van een reserve Woo (Wet open overheid)
2. in het programma Algemeen Bestuur - € 137.000
3. in het programma Ruimtelijk Domein - € 484.000
4. in het programma Sociaal Domein - € 1.109.000
5. in het programma financiën € 2.196.000 positief effect, grotendeels afkomstig uit de mei- en september circulaire.
6. de stelpost loon- en prijsstijgingen is voor € 60.000 ingezet ter dekking van kosten in het jaar 2022.

Bovenstaand zijn samengevat de ontwikkelingen met een groot financieel effect op de begroting weergegeven. In de eerste en de tweede bestuursrapportage 2022 is per programma op mutatie niveau een toelichting opgenomen.

	2023	2024	2025	2026
Subtotaal begroting tot en met Berap II	**-243**	**-264**	**11**	**11**
Nieuw beleid	-176	-685	-626	-422
Bestaand beleid	-385	-212	-150	-221
Autonome ontwikkelingen	-98	-109	-119	-122
Indexering	-1.057	-1.639	-2.211	-2.211
Effect circulaires	1.968	3.048	3.615	3.035
Totaal gevolgen begroting 2023	**252**	**404**	**508**	**58**
Saldo begroting 2023- 2026	**9**	**140**	**519**	**69**

Wat mag het kosten?

Bedragen * € 1.000	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
Algemeen bestuur	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**
1.01 Gemeenteraad	-531	-574	-569	-584	-598	-598
1.02 Burgerzaken	-633	-675	-805	-731	-756	-756
1.03 Dagelijks bestuur	-843	-1.013	-1.037	-1.083	-1.088	-1.088
1.04 Rekenkamer	-15	-22	-22	-23	-23	-23
2.01 Integrale veiligheid	-1.271	-1.371	-1.529	-1.550	-1.568	-1.568
3.01 Afvalstoffen	-1.501	-1.508	-1.642	-1.698	-1.747	-1.747
3.02 Begraven	-143	-127	-137	-143	-146	-146
3.03 Duurzaamheid	-403	-357	-384	-429	-437	-437
3.04 Economie & Recreatie	-123	-163	-184	-190	-197	-189
3.05 Groenvoorzieningen	-394	-514	-569	-594	-608	-610
3.06 Grondexploitatie	-46	-182	-80		0	0
3.07 Omgevingsvergunningen	-617	-611	-648	-672	-696	-696
3.08 Openbare ruimte	-1.389	-1.584	-1.812	-1.884	-1.799	-1.860
3.09 Ruimtelijke ordening	-577	-664	-724	-735	-745	-645
3.10 Volkshuisvesting	-69	-73	-87	-89	-86	-86
3.11 Water en riolering	-1.045	-1.046	-1.023	-1.086	-1.165	-1.225
4.01 Basis jeugd	-1.068	-1.234	-1.277	-1.263	-1.288	-1.288
4.02 Basis sport/cultuur	-1.241	-1.304	-1.353	-1.557	-1.549	-1.534
4.03 Basis volwassenen	-1.049	-1.050	-1.140	-1.156	-1.189	-1.189
4.04 Maatwerk jeugd	-2.363	-2.682	-2.779	-2.674	-2.747	-2.747
4.06 Maatwerk participatie	-4.451	-3.924	-3.564	-3.645	-3.752	-3.752
4.07 Maatwerk WMO	-1.454	-1.453	-1.489	-1.540	-1.538	-1.537

4.08 Toegang	-194	-362	-347	-359	-371	-366
5.01 Overhead	-4.200	-5.076	-5.125	-5.301	-5.484	-5.516
5.02 Algemene uitkering	0	0	0		0	0
5.03 Onroerende-zaakbelastingen	-117	-136	-138	-139	-140	-140
5.04 Overige belastingen	-24	0	0		0	0
5.05 Overige uitgaven en inkomsten	-73	-161	-280	-497	-595	-595
5.06 Treasury	3	-45	-45	-45	-45	-45
Totaal lasten	**-25.831**	**-27.911**	**-28.791**	**-29.666**	**-30.358**	**-30.384**
1.01 Gemeenteraad	0	0	0	0	0	0
1.02 Burgerzaken	160	151	152	152	152	152
1.03 Dagelijks bestuur	80	1	1	1	1	1
1.04 Rekenkamer	0	0	0	0	0	0
2.01 Integrale veiligheid	185	99	105	109	113	113
3.01 Afvalstoffen	1.477	1.863	1.960	2.032	2.106	2.106
3.02 Begraven	167	151	153	153	153	153
3.03 Duurzaamheid	92	0	0	0	0	0
3.04 Economie & Recreatie	17	19	19	19	19	19
3.05 Groenvoorzieningen	0	2	2	2	2	2
3.06 Grondexploitatie	46	182	79	0	0	0
3.07 Omgevingsvergunningen	254	248	210	216	223	223
3.08 Openbare ruimte	207	236	237	282	237	237
3.09 Ruimtelijke ordening	-3	29	31	31	32	32
3.10 Volkshuisvesting	22	6	6	6	6	6
3.11 Water en riolering	1.182	1.171	1.234	1.295	1.360	1.428
4.01 Basis jeugd	186	182	150	112	112	112
4.02 Basis sport/cultuur	858	176	178	178	178	178
4.03 Basis volwassenen	10	0	0	0	0	0
4.04 Maatwerk jeugd	0	2	2	2	2	2
4.06 Maatwerk participatie	3.165	2.045	2.035	2.020	2.020	2.020
4.07 Maatwerk WMO	44	48	48	48	48	48
4.08 Toegang	60	10	10	10	10	10
5.01 Overhead	823	-55	36	36	36	36
5.02 Algemene uitkering	15.634	18.121	18.092	19.435	20.394	19.812
5.03 Onroerende-zaakbelastingen	2.348	3.066	3.255	3.356	3.455	3.455
5.04 Overige belastingen	16	105	106	107	108	108
5.05 Overige uitgaven en inkomsten	303	216	31	31	31	31
5.06 Treasury	154	97	97	97	97	97
Totaal baten	**27.486**	**28.170**	**28.229**	**29.732**	**30.894**	**30.381**
Saldo	**1.655**	**259**	**-562**	**66**	**537**	**-3**
Toevoeging reserves	-646	-587	350	-5	-25	0

Onttrekking reserves	1.209	768	178	79	7	72
Saldo reserves	**563**	**181**	**528**	**74**	**-18**	**72**
Saldo na mutaties reserves	**2.218**	**440**	**-35**	**140**	**519**	**69**

Het besluit begroting en Verantwoording schrijft voor dat afzonderlijk inzicht gegeven wordt in de ramingen voor overhead, onvoorzien en vennootschapsbelasting. Deze zijn hieronder gepresenteerd.

Overhead

De totaal geraamde lasten voor overhead bedragen € 5.125.000 in 2023. De geraamde baten bedragen in 2023 € 36.000.

Vennootschapsbelasting

In de begroting worden geen lasten ten behoeve van VPB verwacht de aankomende jaren.

Algemene dekkingsmiddelen

Bedragen * € 1.000	Begroting	Meerjarenraming		
Omschrijving	2023	2024	2025	2026
Overige grondopbrengsten	-10	-12	-13	-13
Ozb-eigenaren	2.857	2.949	3.039	3.039
Ozb-gebruikers	257	265	273	273
Algemene baten en lasten	-144	-359	-456	-456
Uitk.gemfonds en SPUK (SiSa!)	18.092	19.435	20.394	19.812
Overige financiele middelen	47	47	47	47
Stelpost onvoorzien	-94	-94	-94	-94
Precariobelasting	30	31	31	31
Geldleningen+uitzett(=>1 jaar)	5	5	5	5
Roerende woon+bedrijfsruimten	3	3	3	3
Toeristenbelasting	72	72	72	72
Heffing+invordering gem belast	4	4	4	4
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0
Totaal algemene dekkingsmiddelen	**21.118**	**22.347**	**23.305**	**22.723**

Incidentele baten en lasten

Bedragen * € 1.000				
Lasten	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**
Algemeen bestuur				
Bestuurlijke samenwerking	-20	-20	0	0
College van B & W	-77	-65	-65	-65
Representatie college	-30	-50	-50	-50
Secretarieleges burgerzaken	-3	-3	-3	-3
Integrale veiligheid				
Brandweer	-6	-6	-6	-6
Handhaving	-3	-3	-6	-6
Rampenbestrijding	-25	-25	-25	-25
Ruimtelijk domein				
Begraafplaatsen - binnendienst	-1	-1	-1	-1
Bestemmingsplannen	-25	-80	-50	0
Economische zaken	-10	-10	-10	0
Grond Luijendijk-zuid	-60	0	0	0
Hotel	-19	0	0	0
Inzameling Huis aan Huis	-110	-40	0	0
Inzet reserves prg Milieu	0	-75	-75	0
Inzet reserves prg VROM	150	70	50	0
Milieubeheer	-47	-32	-32	-32
Omgevingsvergunningen bouwen	-20	-20	-20	-20
Openlucht recreatie	-3	-4	-7	-9
Overige ruimtelijke ordening	-150	-80	-50	0
Riolering	387	117	20	67
Wegen algemeen	-150	-102	0	0
Woonwagens + woonschepen	0	0	0	0
Sociaal domein				
Alg maatschap voorzieningen	-15	0	0	0
Algemene gezondheidszorg	0	0	0	0
Bibliotheek	7	0	0	0
Binnensport ICL facilitair	0	-1	-1	-1
Client onderst info en advies	-4	0	0	0
Gemeens baten+lasten onderwijs	1	0	0	0
Gemeentelijk minimabeleid	-15	0	0	0
Individ vz Jeugd (buiten)regio	-200	0	0	0
Integratie nieuwkomers	-28	-22	0	0

Inzet Res Prg Sodo	200	0	0	0
Jeugd PGB	6	6	7	6
Jeugdgez zorg/uniform deel	1	0	0	0
Kinderopvang - Beleid	-4	-4	-4	-4
Kunstbeoefening/-bevordering	3	0	0	0
Lokale omroep - beleid	-2	0	0	0
Nationaal Programma Onderwijs	-38	0	0	0
Peuterspeelzalen	1	0	0	0
Sportstimulering	2	0	0	0
Uitstroombevordering	5	0	0	0
Vorming- en ontwikkelingswerk	3	0	0	0
Wmo PGB	6	6	7	6
Zwembad de Breek facilitair	-42	-132	-132	-132
Financiën				
Algemene baten en lasten	-570	-670	-767	-767
Gemeentesecretaris	85	0	0	0
HLP Automatisering	5	5	5	5
HLP Facilitaire kosten	-7	-5	-13	-13
HLP Huisvesting De Werf	-15	-15	-15	-15
HLP Huisvesting gemeentehuis	70	70	70	70
Res Prg Bedrijfsvoering	27	0	0	0
Stelpost onvoorzien	-25	-25	-25	-25
Totaal lasten	**-765**	**-1.217**	**-1.199**	**-1.021**
Baten				
Ruimtelijk domein				
Grond Luijendijk-zuid	60	0	0	0
Hotel	19	0	0	0
Inzet reserves prg Wegen	150	72	0	0
Pontveer	123	168	123	123
Sociaal domein				
Gemeentelijk minimabeleid	15	0	0	0
Nationaal Programma Onderwijs	38	0	0	0
Financiën				
Res Prg Alg Bestuur	12	0	0	0
Res Prg Bedrijfsvoering	53	-47	-56	9
Uitk.gemfonds en SPUK (SiSa!)	508	1.068	1.101	948
Totaal baten	**978**	**1.262**	**1.167**	**1.080**
Saldo incidenteel	**213**	**45**	**-32**	**59**

Overzicht reserves

Bestemmingsreserves: beginstand	1-1-2022	1-1-2023	1-1-2024	1-1-2025	1-1-2026
Onderhoud wegen	297	222	72	0	0
Bestemmingsplannen	192	82	82	82	82
Reserve basisregistraties	9	9	9	9	9
Sociaal domein	28	228	28	28	28
Slokgelden	10	10	10	10	10
Inburgering	36	36	36	36	36
Reserve Mobiliteit	124	40	40	40	40
Duurzaamheid	19	147	103	178	253
Omgevingswet	195	270	120	50	0
IPB	54	14	2	2	2
Dekking kapitaallasten	160	153	93	86	79
Open overheid		90	90	90	90
Weerstandsvermogen	1.225	1.225	1.225	1.225	1.225
Totaal	**2.348**	**2.525**	**1.909**	**1.835**	**1.853**
Algemene reserve	2.855	1.188	1.197	1.287	1.806
Totaal reserves	**5.203**	**3.713**	**3.106**	**3.122**	**3.659**

Bestemmingsreserves: toevoegingen	2022	2023	2024	2025	2026
Onderhoud wegen	0				
Bestemmingsplannen	0				
Reserve basisregistraties	0				
Sociaal domein	200				
Slokgelden	0				
Inburgering	0				
Reserve Mobiliteit	0				
Duurzaamheid	147		75	75	
Omgevingswet	150				
IPB	0				
Dekking kapitaallasten	0				
Open overheid	90				
Weerstandsvermogen					
Totaal	**587**	**0**	**75**	**75**	**0**
Algemene reserve		9	90	519	69
Totaal reserves	**587**	**9**	**165**	**594**	**69**

Bestemmingsreserves: onttrekkingen	2022	2023	2024	2025	2026

Onderhoud wegen	75	150	72		
Bestemmingsplannen	110				
Reserve basisregistraties					
Sociaal domein		200			
Slokgelden					
Inburgering					
Reserve Mobiliteit	84				
Duurzaamheid	19	44			
Omgevingswet	75	150	70	50	
IPB	40	12			
Dekking kapitaallasten	7	60	7	7	72
Open overheid					
Weerstandsvermogen					
Totaal	**410**	**616**	**149**	**57**	**72**
Algemene reserve	1.667				
Totaal reserves	**2077**	**616**	**149**	**57**	**72**

Bestemmingsreserves: eindstand	**31-12-2022**	**31-12-2023**	**31-12-2024**	**31-12-2025**	**31-12-2026**
Onderhoud wegen	222	72	0	0	0
Bestemmingsplannen	82	82	82	82	82
Reserve basisregistraties	9	9	9	9	9
Sociaal domein	228	28	28	28	28
Slokgelden	10	10	10	10	10
Inburgering	36	36	36	36	36
Reserve Mobiliteit	40	40	40	40	40
Duurzaamheid	147	103	178	253	253
Omgevingswet	270	120	50	-0	-0
IPB	14	2	2	2	2
Dekking kapitaallasten	153	93	86	79	7
Open overheid	90	90	90	90	90
Weerstandsvermogen	1.225	1.225	1.225	1.225	1.225
Totaal	**2.525**	**1.909**	**1.835**	**1.853**	**1.781**
Algemene reserve	1.188	1.197	1.287	1.806	1.875
Totaal reserves	**3.713**	**3.106**	**3.122**	**3.659**	**3.656**

Overzicht voorzieningen

Onderstaand vindt u de actuele standen van de voorzieningen na het aannemen van de begroting 2023. De eerste tabel geeft de primitieve meerjarige begin standen aan behorende bij de begroting 2022 en de daarop door de raad goedgekeurde wijzigingen. Alle onderstaande bedragen zijn * € 1.000.

Voor de onderhoudsvoorzieningen geldt dat er bij het vaststellen van de jaarrekening 2021 is besloten om 1 voorziening voor de gemeentelijke gebouwen in te stellen. Dat betekent de specifieke onderhoudsvoorzieningen op nul staan. Die voorzieningen moeten nog worden opgeheven, maar voor de transparantie maken wij voor u in deze begroting inzichtelijk dat deze voorzieningen dus leeg zijn.

Bedragen * € 1.000

Naam voorziening	Begin-stand	2022	2023	2024	2025	2026	Eind-stand
					202		
Onderhoudsfonds gem. gebouwen	0	805	-64	-192	-272	21	298
Tussensaldo	**0**	**805**	**-64**	**-192**	**-272**	**21**	**298**
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's							
Voorz pensioenen wethouders	1.472	117	44	44	44	44	1.765
Tussensaldo	**1.472**	**117**	**44**	**44**	**44**	**44**	**1.765**
Voorzieningen van derden verkregen middelen							
Voorz egalisatie afvalstoffenh	0	231	100	90	50	50	521
Voorz egalisatie rioolheffing	387	141	-296	3	56	10	301
Voorzien klimaat & duurzaam bw	18		0	0	0	0	18
Tussensaldo	**405**	**372**	**-196**	**93**	**106**	**60**	**840**
Saldo	**1.877**	**1.294**	**-216**	**-55**	**-122**	**125**	**2.903**

Meerjaren investeringsplan

Algemeen

Hierbij presenteren wij u het actuele MIP behorende bij de stand begroting 2022. Het MIP is onderverdeeld in een overzicht van investeringen exclusief riolering en een overzicht van vervanging riolering.

Ook voor het MIP is de juiste indexatie van belang om toekomstbestendig te begroten.

Indexatie kapitaalsinvesteringen.

Waar de andere indexaties (zie paragraaf Bedrijfsvoering) van toepassing zijn op de begrotingsposten in de exploitatie, zijn de kapitaalsinvesteringen een aparte categorie. De term kapitaalinvesteringen heeft vooral betrekking op de weg -en waterbouw werken. Vanwege de langere levensduur en het feit dat de kapitaalsinvesteringen veel geld kosten wordt hier op afgeschreven.

De toegepaste indexatie op de kapitaalsinvesteringen is een verhoging van 19 procent voor het bestaande MIP voor de komende 4 jaren. Investeringen die extra geraamd worden, dienen geraamd te worden naar de huidige beste inzichten. De belangrijkste reden voor deze verhoging zijn de sterk gestegen prijzen in de weg-en waterbouw.

De index van de investeringen in de weg- en waterbouw is de laatste tijd enorm gestegen (zie hieronder tabel 3 : GWW index). Inmiddels is de indexatie per april 2022 t.o.v. april 2021 gestegen naar ((139,8/117,6)-1)x100% = 18,8%, welke afgerond naar 19% is toegepast.

Tabel 3 : GWW index

Perioden	42/43: Grond-, weg- en waterbouw
	2015=100
2012 april	105,9
2013 april	106,0
2014 april	104,7
2015 april	100,7
2016 april	96,9
2017 april	103,5
2018 april	106,4
2019 april	112,2
2020 april	111,1
2021 april*	117,6
2022 april*	139,8

Bron: CBS

Een indexatie van 19 procent is aanzienlijk, maar het effect voor de begroting is beperkt vanwege het toepassen van de afschrijvingsmethodiek. Omdat een kapitaalsinvestering afgeschreven wordt op basis van een afschrijvingstermijn van bijvoorbeeld 30 jaar, wordt ook het opgehoogde bedrag gedeeld door deze afschrijvingstermijn.

Met een ophoging van 19 procent zullen de huidig geplande aanbestedingen in principe uitgevoerd kunnen worden.

Investeringen exclusief riolering en afval

Bijlage Meerjareninvesteringsplanning

Uw raad heeft voor de begrotingsjaren 2021 tot en met 2024 besloten om een kapitaallastenlimiet van € 300.000 in te stellen. Op basis van deze limiet heeft uw raad op 25-3-2021 de MIP 2021-2024 vastgesteld. Bij vaststelling van de MIP heeft uw raad ook besloten om een reserve in te stellen, waardoor er ruimte ontstaat om flexibeler te handelen en de schommelingen op te kunnen vangen indien nodig. Het is immers niet mogelijk om ieder jaar exact op de vastgestelde kapitaallastenlimiet uit te komen.

In voorliggende berekening zijn de afgeronde investeringen niet meegenomen. Door deze wijziging lijkt er ten opzichte van de gepresenteerde MIP in de begroting 2022 minder geïnvesteerd te worden, dit is echter niet het geval. De wijziging houdt in dat de kapitaallasten van de afgeronde projecten opgenomen zijn in de begroting onder de post " kapitaallasten Staat C ". De Staat C omvatten alle gerealiseerde investeringen en berekent de kapitaallasten die van daaruit gegenereerd worden.

De gepresenteerde MIP geeft een beeld van de vrijval uit deze Staat C in combinatie met de kapitaallasten van de lopende (onderhanden) projecten en de voorgenomen projecten. De kapitaallasten van de MIP zijn hierdoor lager maar de kapitaallasten volgend uit de de Staat C hoger.

De vrijval van de oude investeringen heeft betrekking op de investeringen die in het desbetreffende jaar afgeschreven zijn en dus geen kapitaallasten meer genereren. Het stoppen van de afschrijving noemen we vrijval kapitaallasten.

Door de doorgevoerde wijziging kan uw raad beter een beeld krijgen van de kosten voor alle investeringen zowel voor al afgeronde projecten waar nog lasten voor betaald worden als voor nieuwe geplande projecten.

Het voorstel is nu om de werkwijze met de kapitaallastenlimiet van € 300.000, waarbij een indexatie van 19 % is toegepast op de investeringen, voort te zetten maar wel met een nieuwe definitie. De kapitaallastenlimiet wordt dan als volgt gedefinieerd:

"De kapitaallastenlimiet omvat de kapitaallasten van de werken die onderhanden zijn plus de nieuw geplande investeringen, minus de vrijval van de oude investeringen. Hierbij worden de investeringen in het riool en het product afval niet meegerekend."

Voor het jaar 2023 en verder is het voorstel om de kapitaallasten limiet op te hogen met de indexatie zoals die in de bouwsector gehanteerd wordt. Voor de komende jaren is dat 20 procent als we de stijgende rente ook meerekenen. Dit komt afgerond neer op een kapitaallastenlimiet van € 350.000.

De onderstaande tabel laat zien wat de limiet is. In 2026 wordt deze in dit schema iets overschreden, maar dit wordt gecompenseerd door de inzet van de bestaande reserve kapitaallasten.

Totaal overzicht MIP				2023	2024	2025	2026
Vrijval kapitaallasten begroting 2022				**-€ 6.000**	**-€ 18.300**	**-€ 32.600**	**-€ 32.600**
Totaal kapitaallasten nieuwe investeringen					**€ 159.479**	**€ 205.984**	**€ 336.940**
Totaal kapitaallasten onderhanden werk				**€ 111.699**	**€ 111.127**	**€ 110.556**	**€ 109.985**
Totaal kapitaalslasten MIP exclusief afval en riolering				**€ 105.699**	**€ 252.307**	**€ 283.940**	**€ 414.325**

Daarnaast is het voorstel om de voorgestelde investeringen voor de jaarschijf 2023 bij deze begroting vast te stellen. De reserve kapitaallasten wordt in 2026 ingezet met een bedrag van € 65.000.

Onderhanden werk 2022	Afschrijvingstermijn	Investering	2023	2024	2025	2026
Groene ruimte						
Speelplan nr.012-021-022 - herinrichting speelplaats Stoutenburg en Paterspoel	10	€ 55.000,00	€ 5.830	€ 5.797	€ 5.764	€ 5.731
Infrastructuur						
Algemeen voorbereidingskrediet infrastructuur	1	€ 100.000,00				
Herinrichting Havenzathe fase 1	30	€ 597.000,00	€ 23.482	€ 23.363	€ 23.243	€ 23.124
Aanpassing kruising IJdoornlaan-Zuideinde	30	€ 200.000,00	€ 7.867	€ 7.827	€ 7.787	€ 7.747
Herinrichting Meervalweg	30	€ 600.000,00	€ 23.600	€ 23.480	€ 23.360	€ 23.240
Verledden OV (masten)	30	€ 308.790,00	€ 12.146	€ 12.084	€ 12.022	€ 11.960
Verledden OV (masten)	30	€ 308.790,00	€ 12.146	€ 12.084	€ 12.022	€ 11.960
Herinrichting Havenzathe fase 2	30	€ 597.000,00	€ 23.482	€ 23.363	€ 23.243	€ 23.124
Asfalteren Zuideinde 9-21	30	€ 80.000,00	€ 3.147	€ 3.131	€ 3.115	€ 3.099

Totaal kapitaallasten nog onderhanden investeringen			**€ 111.699**	**€ 111.127**	**€ 110.556**	**€ 109.985**

rentepercentage € 0

NIEUW MIP 2023-2026	**Afschrijvingstermijn**	**investering**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**
Ambtelijke organisatie						
Vervanging getrokken zoutstrooier	8	€ 30.000,00	X	€ 3.930	€ 3.908	€ 3.885
Vervangen tractor voor electrische pick-up	8	€ 25.000,00		X	€ 3.275	€ 3.129
Vervangen werktuigendrager voor electrische pick-up	8	€ 25.000,00		X	€ 3.275	€ 3.256
Aanschaf vrachtwagen	10	€ 450.000,00			X	€ 47.700
Vervanging tractor 75pk	10	€ 100.000,00			X	€ 10.600
Totaal kapitaallasten Ambtelijke organisatie				**€ 3.930**	**€ 10.458**	**€ 68.570**
Groene ruimte						

speelplan nr.024 - herinrichten speelplaats Drakenstein	10	€ 30.000,00	X	€ 3.180	€ 3.162	€ 3.000
speelplan nr.019 - herinrichten speelplaats Zwaansburg	10	€ 32.000,00	X	€ 3.392	€ 3.361	€ 3.200
speelplan nr.023 - herinrichten speelplaats Drakenstein	10	€ 55.930,00	X	€ 5.929	€ 5.739	€ 5.593
speelplan nr.027 - herinrichten speelplaats Radboud	10	€ 9.520,00		X	€ 1.009	€ 1.003
speelplan nr.028 - herinrichten speelplaats Nijenrode	10	€ 11.305,00			X	€ 1.198
speelplan nr.030 - herinrichten speelplaats Assumburg	10	€ 11.305,00			X	€ 1.198
Kunstgrasveld	12	€ 850.000,00	X	€ 75.933	€ 70.588	€ 70.833
Voetbalkooi	15	€ 100.000,00	X	€ 7.267	€ 6.807	€ 6.667
Renovatie natuurgrasvelden, 2x, IVV	10	€ 80.000,00	X	€ 8.480	€ 8.432	€ 8.384
Uitbreiding urnenmuur	10	€ 18.000,00	X	€ 1.908	€ 1.897	€ 1.886

Vervanging grafbekisting	10	€ 12.000,00	X	€ 1.272	€ 1.265	€ 1.258
Totaal kapitaallasten Groene ruimte				**€ 107.361**	**€ 102.260**	**€ 104.221**
Infrastructuur						
Herinrichting Havenzathe fase 3	30	€ 710.430,00		X	€ 27.944	€ 23.561
Herinrichting Havenzathe fase 4	30	€ 710.430,00			X	€ 27.944
Herinrichting Havenzathe fase 5	30	€ 710.430,00				X
Vervanging pontwachtershuisje	30	€ 3.000,00	X	€ 118	€ 117	€ 117
Herstraten Tormentilstraat e.v. (Wederikstraat en Zonnedauwstraat)	30	€ 1.222.130,00	X	€ 48.070	€ 47.826	€ 47.582
Herinrichting Aalscholverstraat 33 tm 43	30	€ 36.890,00		X	€ 1.451	€ 1.444
Herinrichting Aalscholverstraat 1 tm 31 en Zultestraat	30	€ 404.957,00		X	€ 15.928	€ 15.847
Herstel metselwerk kademuur Zuid+Noordeinde	30	€ 74.970,00			X	€ 2.949

Herinrichting Burg Postweg tussen Kerkebreek en Dorpsstraat (inclusief Rietland)	30	€ 575.960,00			X	€ 22.654
Vernieuwen voetpad 2,5 km langs het Lint	30	€ 125.000,00			X	€ 4.917
Oeverbeheerplan (fase 6)	30	€ 185.640,00			X	€ 7.302
Oeverbeheerplan (fase 7)	30	€ 208.250,00				X
Vernieuwen asfalt Het Lint fase 1, Zuideinde	30	€ 250.000,00			X	€ 9.833
Vernieuwen asfalt Het Lint fase 2, Dorpsstraat	30	€ 250.000,00				X
Totaal kapitaallasten Infrastructuur				**€ 48.188**	**€ 93.266**	**€ 164.149**

Investeringen vervanging riolering

Uit hoofde van het Gemeentelijk rioleringsplan worden uitgaven voor investeringen in riolering ten laste van de daartoe ingestelde voorziening vervanging riolering gebracht. Bij het niet toereikend zijn van deze voorzieningen worden de uitgaven onder de post "materiële activa met een economisch nut" op de balans van de gemeente opgenomen. Over investeringen in riolering wordt niet afgeschreven.

NIEUW MIP 2023-2026	Afschrijvingstermijn	investering	2023	2024	2025	2026
Riolering			**2023**	**2024**	**2025**	**2026**
Vervanging rioolonstoppingswagen	8	€ 35.000	X	€ 4.585	€ 4.559	€ 4.375
Investering baggeren / overdracht stedelijk water	1	€ 238.000	X			
Renoveren gemalen fase 1	15	€ 150.000	X	€ 10.900	€ 10.150	€ 10.000
Renoveren gemalen fase 2	15	€ 150.000		X	€ 10.900	€ 9.966
Renoveren gemalen fase 3	15	€ 150.000			X	€ 10.900
Renoveren gemalen fase 4	15	€ 150.000				X
Riolering Havenzathe fase 3	40	€ 1.063.860		X	€ 32.980	€ 26.463
Riolering Havenzathe fase 4	40	€ 1.063.860			X	€ 32.980
Riolering Havenzathe fase 5	40	€ 1.063.860				X
Rioolwerk Tormentilstraat-Wederikstraat- en Zonnedauwstraat	40	€ 818.720	X	€ 25.380	€ 20.555	€ 20.468

Rioolwerk Aalscholverstraat 1 tm 31 en Zultestraat	40	€ 143.900		X	€ 4.461	€ 3.602
Rioolwerk Aalscholverstraat 33 tm 43	40	€ 114.600		X	€ 3.553	€ 2.874
Riolering Burgemeester Postweg tussen Kerkebreek en Dorpsstraat inclusief Rietland	40	€ 473.200			X	€ 14.669
Riolering Het Lint (nabij Rg Zuideinde 102)	40	€ 103.400			X	€ 3.205
Riolering Het Lint (Dorpsstraat 45 t/m 53))	40	€ 86.200				X
Riolering nieuw				**€ 40.865**	**€ 87.157**	**€ 139.503**
Kapitaallasten totaal riolering				**€ 68.445**	**€ 114.603**	**€ 166.815**
Afval onderhanden werk	**Afschrijvingstermijn**	**investering**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**
Minicontainers	5	€ 545.000	€ 112.270	€ 111.616	€ 110.962	€ 110.962
Nieuwe investeringen afval		**investering**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**

Investering toegangspassen 2023	10	€ 115.000	X	€ 12.190	€ 12.121	€ 12.052
Investering bovengrondse containers 2023	15	€ 375.000	X	€ 27.250	€ 27.100	€ 26.950
Nieuw investeringen afval 2023				**€ 39.440**	**€ 39.221**	**€ 39.002**

Bijlagen

Taakvelden

Bedragen * € 1.000				
Taakveld	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**
Lasten				
0.1 Bestuur	-1.177	-1.221	-1.225	-1.225
0.10 Mutatie reserves	350	-5	-25	0
0.11 Resultaat vd rek.baten/lasten	-1.125	-2.101	-3.041	-2.454
0.2 Burgerzaken	-814	-740	-765	-765
0.4 Overhead	-4.892	-5.070	-5.244	-5.221
0.5 Treasury	-45	-45	-45	-45
0.61 OZB Woningen	-123	-124	-125	-125
0.62 OZB niet-woningen	-15	-15	-15	-15
0.64 Belastingen overig	0	0	0	0
0.7 Alg.uitk.en overige uitk.gem.f	0	0	0	0
0.8 Overige baten en lasten	-238	-453	-551	-551
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	0	0
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	-1.002	-1.004	-1.005	-1.005
1.2 Openbare orde en veiligheid	-367	-379	-395	-395
2.1 Verkeer en vervoer	-1.811	-1.837	-1.803	-1.864
2.2 Parkeren	0	0	0	0
2.5 Openbaar vervoer	-149	-199	-150	-150
3.1 Economische ontwikkeling	-102	-106	-109	-99
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsreg.	-22	-23	-23	-23
3.4 Economische gronden	0	0	0	0
4.1 Openbaar basisonderwijs	-11	-11	-11	-11
4.2 Onderwijshuisvesting	-318	-316	-314	-313
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzkn	-742	-762	-782	-782
5.1 Sportbeleid en activering	-79	-84	-87	-87
5.2 Sportaccomodaties	-597	-780	-764	-751
5.3 Cult.pres, cult.prod,cult.part	-47	-53	-53	-53
5.5 Cultureel erfgoed	-10	-11	-11	-11
5.6 Media	-726	-755	-778	-778
5.7 Openb.groen en openlucht recr.	-775	-804	-822	-834

6.1	Samenkracht en burgerpart.	-889	-894	-899	-899
6.2	Wijkteams	-590	-606	-626	-621
6.3	Inkomensregelingen	-2.876	-2.937	-3.046	-3.046
6.4	Begeleide participatie	-331	-339	-347	-347
6.5	Arbeidsparticipatie	-213	-226	-235	-235
6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	-275	-282	-289	-289
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	-1.213	-1.257	-1.249	-1.248
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	-2.320	-2.222	-2.302	-2.303
6.82	Geescaleerde zorg 18-	-287	-276	-264	-264
7.1	Volksgezondheid	-830	-844	-855	-855
7.2	Riolering	-877	-938	-1.015	-1.068
7.3	Afval	-1.476	-1.528	-1.573	-1.573
7.4	Milieubeheer	-663	-662	-679	-734
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	-137	-143	-146	-146
8.1	Ruimtelijke ordening	-899	-914	-929	-829
8.2	Grondexpl. (niet-bedrijfter.)	-121	-44	-45	-45
8.3	Wonen en bouwen	-736	-761	-782	-782
Saldo lasten		**-29.572**	**-31.772**	**-33.424**	**-32.838**
Baten					
0.1	Bestuur	1	1	1	1
0.10	Mutatie reserves	266	79	7	72
0.11	Resultaat vd rek.baten/lasten	1.116	1.961	2.522	2.385
0.2	Burgerzaken	152	152	152	152
0.4	Overhead	36	36	36	36
0.5	Treasury	97	97	97	97
0.61	OZB Woningen	2.980	3.073	3.164	3.164
0.62	OZB niet-woningen	272	280	288	288
0.64	Belastingen overig	38	38	39	39
0.7	Alg.uitk.en overige uitk.gem.f	18.092	19.435	20.394	19.812
0.8	Overige baten en lasten	0	0	0	0
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	0	0
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	0	0	0	0
1.2	Openbare orde en veiligheid	0	0	0	0
2.1	Verkeer en vervoer	107	111	114	114
2.2	Parkeren	0	0	0	0
2.5	Openbaar vervoer	135	180	135	135
3.1	Economische ontwikkeling	1	1	1	1
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsreg.	10	10	10	10

3.4	Economische gronden	72	72	72	72
4.1	Openbaar basisonderwijs	0	0	0	0
4.2	Onderwijshuisvesting	0	0	0	0
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzkn	98	98	98	98
5.1	Sportbeleid en activering	0	0	0	0
5.2	Sportaccomodaties	172	172	172	172
5.3	Cult.pres, cult.prod,cult.part	0	0	0	0
5.5	Cultureel erfgoed	0	0	0	0
5.6	Media	6	6	6	6
5.7	Openb.groen en openlucht recr.	11	11	11	11
6.1	Samenkracht en burgerpart.	26	26	26	26
6.2	Wijkteams	0	0	0	0
6.3	Inkomensregelingen	1.975	1.960	1.960	1.960
6.4	Begeleide participatie	20	20	20	20
6.5	Arbeidsparticipatie	40	40	40	40
6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	0	0	0	0
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	48	48	48	48
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	0	0	0	0
6.82	Geescaleerde zorg 18-	0	0	0	0
7.1	Volksgezondheid	0	0	0	0
7.2	Riolering	1.234	1.295	1.360	1.428
7.3	Afval	1.960	2.032	2.106	2.106
7.4	Milieubeheer	0	0	0	0
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	153	153	153	153
8.1	Ruimtelijke ordening	132	133	134	134
8.2	Grondexpl. (niet-bedrijfter.)	111	31	31	31
8.3	Wonen en bouwen	215	221	228	228
Saldo baten		**29.572**	**31.772**	**33.424**	**32.838**
Totaal saldo		**0**	**0**	**0**	**0**

Waarderingsgrondslagen

Algemeen

De begroting is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft.

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de begroting bekend zijn geworden.

Balans

Activa

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa met economisch nut

Investeringen met economisch nut zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Investeringen met een meerjarig economisch nut worden slechts geactiveerd als het investeringsbedrag na aftrek van bijdragen van derden tenminste € 10.000 bedraagt.

Investeringen in materiële vaste activa met economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing wordt geheven (artikel 35, 1b BBV).

In december 2017 heeft de gemeenteraad het gemeentelijk rioleringsplan 2018-2023 vastgesteld. Uit hoofde van dit plan worden met ingang van 2018 vervangingsinvesteringen in riool in een keer ten laste van de hiervoor ingestelde spaarvoorziening gebracht. Wanneer van een vervangingsinvestering een boekwaarde resteert, wordt hierop niet afgeschreven maar worden bedragen die in latere begrotingsjaren beschikbaar komen in mindering gebracht op de geactiveerde boekwaarde.

De accountant heeft bij de jaarrekening 2021 kenbaar gemaakt dat deze systematiek niet meer houdbaar was. Zowel in boekhoudkundige zin als ook financieel. Vandaar een terugkeer naar de oude systematiek zoals die boven beschreven staat.

Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut

Investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs – of vervaardigingsprijs. Deze investeringen worden slechts geactiveerd als het als het investeringsbedrag na aftrek van bijdragen van derden tenminste € 10.000 bedraagt.

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g zijn opgenomen tegen nominale waarde. Waar van toepassing is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht. Deelnemingen zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, of lagere marktwaarde als deze redelijkerwijs vast te stellen is en een duurzaam karakter heeft.

Vlottende activa

Voorraden

De als onderhanden werken opgenomen bouwgronden in zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks met de vervaardiging samenhangen (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijp maken) evenals toegerekende rentekosten en toegerekende administratie- en beheerskosten. Genomen resultaten zijn in de waardering verdisconteerd. Winsten uit de grondexploitatie worden slechts genomen indien en voor zover die met voldoende mate van betrouwbaarheid als gerealiseerd aangemerkt kunnen worden. Zolang daarvan geen sprake is, worden de verkregen verkoopopbrengsten volledig op de vervaardigingskosten in mindering gebracht.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar en overlopende activa

De uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar en overlopende activa worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht.

Liquide middelen

Liquide middelen zijn opgenomen tegen nominale waarde.

Passiva

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene, bestemmingsreserves en het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor verplichtingen of verwachte verliezen of risico's waarvan de omvang redelijkerwijs is in te schatten op de balansdatum. Onder voorzieningen worden ook opgenomen de van derden verkregen middelen die specifiek moeten worden besteed. Uitzondering hierop vormen de van Europese en Nederlandse overheidslichamen verkregen middelen. Deze worden gepresenteerd bij de 'Overlopende passiva overheidsmiddelen'. De voorzieningen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. Pensioenverplichtingen zijn tegen de contante waarde van de (reeds opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd. De onderhoudsegalisatie-voorziening wordt afgeleid uit een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke

kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en Garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

Vennootschapsbelasting (Vpb)

Overheidsondernemingen, bijvoorbeeld van gemeenten, provincies en waterschappen, zijn sinds 1 januari 2016 belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting.

Afkortingen en begrippen

Afkorting	Omschrijving
AEB	Afval Energie Bedrijf Amsterdam
AVG	Algemene Verordening Gegevensbescherming
AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
BAG	Basisregistratie Adressen en Gebouwen
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
BGT	Basisregistratie Grootschalige Topografie
BIBOB	Wet Bevordering Integriteitsbeoordelingen door het Openbaar Bestuur
BIZ	Bedrijveninvesteringszones
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BOA	Buitengewoon opsporingsambtenaar
BOOT	Breed Onafhankelijk Ondersteuningsteam
BVL	Bedrijfsbelangenvereniging Landsmeer
DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs
wet FIDO	Wet Financiering decentrale overheden
fte	full-time equivalent
GGD	Gemeentelijke gezondheidsdienst
GRP	Gemeentelijk Rioleringsplan
HHNK	Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier
HNLW	Het Nieuwe Landsmeerse Werken
IOAW	Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers
IOAZ	Inkomensvoorziening oudere en arbeidsongeschikte zelfstandigen
IUSD	Integratie Uitkering Sociaal Domein
LEA	Lokale Educatieve Agenda
MIP	Meerjareninvesteringsplanning
MRA	Metropool regio Amsterdam
NIEGG	Niet in exploitatie genomen gronden
OOGO	Op overeenstemming gericht overleg gevoerd
OT	Ondersteuningsteam
OVL	Oudheidkundige Vereniging Landsmeer
OZB	Onroerende zaakbelasting
P&C	Planning & Control
RES	Regionale Energie Strategie
RMC	Regionaal Meld-en Coördinatiepunt
SMI	Sociaal Medische Indicaties
VNG	Vereniging Nederlandsche Gemeenten
VVE	Voor- en vroegschoolse educatie
WA	Waterlands Archief
Wabo	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
WMO	Wet Maatschappelijke Ondersteuning

Wnra	Wet normalisering rechtspositie ambtenaren
WNT	Wet Normering Topinkomens
WSW	Waarborgfonds Sociale Woningbouw
WWB	Wet Werk en Bijstand

Subsidies

In de onderstaande tabel worden de subsidie budgetten getoond.

Instelling / Vereniging	2023	2024	2025	2026
subsidie bibliotheek Landsmeer	-220.000	-232.465	-237.684	-237.684
Ilper voetbalvereniging (IVV)	-6.500	-6.949	-7.105	-7.105
sp serv NH - aangepast sporten	-5.267	-5.388	-5.509	-5.509
stg zwembad De Breek	-64.320	-65.797	-67.274	-67.274
muziekvereniging Amicitia	-14.500	-15.340	-15.685	-15.685
lokale omroep Landsmeer (LOL)	-20.500	-19.242	-19.674	-19.674
subsidie stg WonenPlus	-67.445	-70.133	-72.757	-72.757
stg Dienstencentrum Landsmeer	-178.805	-184.125	-189.816	-189.816
bureau Discriminatiezaken Z-W	-5.173	-5.292	-5.410	-5.410
Subsidie MEE	-86.295	-84.194	-86.085	-86.085
sportclub Purmerland (voetbal)	-5.590	-6.040	-6.175	-6.175
Berend Botje	-78.835	-80.645	-82.456	-82.456
Partou Zonnedauw	-53.243	-54.466	-55.688	-55.688
Sp serv NH - borging sportimp	-13.209	-13.512	-13.816	-13.816
Subtotaal subsidies > -5.000	**-819.681**	**-843.587**	**-865.132**	**-865.132**
Subtotaal subsidies < -5.000	**-24.100**	**-29.482**	**-30.123**	**-30.123**

EMU saldo

Bedragen x € 1.000

	2022	2023	2024	2025	2026
EMU-SALDO	-1.666	2.163	-118	-223	3
EMU-SALDO referentiewaarde	767	0	0	0	0
Verschil EMU-saldo & referentiewaarde	-2.433	2.163	-118	-223	3
Activa					
Financiële vaste activa					
Kapitaalverstrekkingen en leningen	0	11	-31	0	0
Uitzettingen	0	0	0	0	0
Vlottende activa					
Uitzettingen	1.555	-2.100	100	200	0
Liquide middelen	73	-52	-13	23	-3
Overlopende activa	38	0	0	0	0
Passiva					
Vaste Passiva					
Vaste schuld	2.233	2.000	400	2.000	-500
Vlottende passiva					
Vlottende schuld	-874	-60	500	0	0
Overlopende passiva	118	0	0	150	50
Eventuele boekwinst bij verkoop effecten en (im)materiële vaste activa	0	0	0	0	0

Portefeuilleverdeling

Burgemeester L. de Lange	**Wethouder M. Breij**	**Wethouder J. van Boeijen**	**Wethouder E. Heinrich**
• Openbare Orde & Veiligheid/Integrale Veiligheid • Integrale Handhaving • Integriteit • Bestuursstijl, Bestuurlijke Coördinatie en Juridische Zaken • Regionale en intergemeentelijke Samenwerking • Organisatie en Dienstverlening • Communicatie • Bestuurlijke toekomst	• Ruimtelijke Ordening • Grondzaken • Bouwzaken • Wonen • Economie, Recreatie en Toerisme • Mobiliteit • Bestuurlijke toekomst • Onderhoud Wegen, Water en Riolering	• Milieu en Duurzaamheid • Landschap & Veenweidegebied (incl. Twiske) • Afval en Reiniging • Volksgezondheid • Jeugd, Jongeren en Jeugdzorg • Zorg en Welzijn • Onderwijs • Werk en Inkomen / Participatiewet • Bewonersparticipatie	• Financiën • Ruimtelijke Ordening Projecten (zie bijlage 1) • Kunst en Cultuur • Monumentenzorg • Sportaccommodaties, Sport & Sportvelden • Gemeentelijk vastgoed • Openbaar Groen • Speelplaatsen • ICT
Projecten: • Regionale aanpak huisvesting asielzoekers/statushouders	**Projecten** • Omgevingswet/-visie • (Her)ontwikkeling gemeentehuis	**Projecten:** • Havenzathe	**Projecten:** • RO-projecten: zie bijlage 1
Verbonden Partijen / Vertegenwoordiging in de regio:	**Verbonden Partijen / Vertegenwoordiging in de regio:**	**Verbonden Partijen / Vertegenwoordiging in de regio:**	**Verbonden Partijen / Vertegenwoordiging in de regio:**

• Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland • Metropool Regio Amsterdam (MRA) • Waterlands Archief • Ombudsman Metropool Amsterdam	• Vervoerregio • MRA ZW Bereikbaarheid • MRA ZW Wonen • MRA ZW Economie (Recreatie & Toerisme) • MRA ZW Ruimte • MRA ZW Landschap • ROM Invest	• Recreatieschap Twiske-Waterland • SPOORraad • MRA ZW Duurzaamheid • GGD Zaanstreek-Waterland • Regionale samenwerking Sociaal Domein • Waterketen – aanpak ruimtelijke adaptatie • MRA ZW Landschap • Omgevingsraad Schiphol. • Omgevingsdienst IJmond	• Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) • DIMPACT • Alliander N.V.

BIJLAGE 1 BIJ PORTEFEUILLEVERDELING COLLEGE B&W 2022-2026: toelichting RO-projecten*

Wethouder E. Heinrich

- Gebiedsvisie Entree Landsmeer
- Zuideinde 99: 52 huurwoningen/appartementen voor starters, jonge huishoudens en alleenstaanden (in ‘de kom’ van de ring A10).
- Vita Flora: 20 appartementen: nader te bepalen
- Van Acker: 32 appartementen: 16 starters en 16 senioren
- Locatie sporthal ICL: ± 40 appartementen, nader te bepalen

- Dorpsstraat 25: 7 koopappartementen en 1 penthouse
- Breekoever fase 3: 18 grondgebonden koopwoningen
- Noordeinde 13: 1 koopwoning
- Violierweg: woningen, nader te bepalen
- Den Ilp 56: 22 grondgebonden koopwoningen
- Den Ilp 180b: 6 appartementen, 2 sociale huur en 4 vrije markt huur
- Sneekhout: 47 woningen: 10 sociale huur en 37 koopwoningen (Plan Ilpertuin)
- Terras aan de Breek
- Resort De Breek
- Dorpsstraat 12-14
- Van Beekstraat 249
- Kanaaldijk 110
- Den Ilp 63
- Zuideinde 81A (de witte doos)

**Het college kan besluiten wijzigingen in dit overzicht aan te brengen. Hierover wordt de raad geïnformeerd*